

RAPPORTER

86/18

**NORDEN OG STRUKTURENDRINGENE
PÅ VERDENSMARKEDET**

EN ANALYSE AV DE NORDISKE LANDS HANDEL MED HVERANDRE
OG MED DE ØVRIGE OECD-LANDENE 1961-1983

AV
JAN FAGERBERG

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY

RAPPORTER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ 86/18

NORDEN OG STRUKTURENDRINGENE PÅ VERDENSMARKEDET

EN ANALYSE AV DE NORDISKE LANDS HANDEL MED HVERANDRE
OG MED DE ØVRIGE OECD-LANDENE 1961-1983

AV
JAN FAGERBERG

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO - KONGSVINGER 1986

ISBN 82-537-2381-4
ISSN 0332-8422

EMNEGRUPPE
44 Utenrikshandel

ANDRE EMNEORD
Eksportanalyse
Handelsanalyse
Importanalyse
OECD-handel
Utenriksøkonomi

F O R O R D

Denne rapporten analyserer utviklingen i nordisk samhandel og de nordiske lands markedsandeler internasjonalt mellom 1961 og 1983 i lys av strukturendringene i internasjonal handel i perioden. Analysen baserer seg på data for OECD-landenes eksport og import(verdi) fra OECD og andre kilder.

En lang rekke institusjoner og personer har på forskjellige måter bidratt til at det omfattende beregningsarbeidet som ligger til grunn for denne rapporten, kunne bli gjennomført. Dansk Samfundsvidenskabelig Forskningsråd (DSF), Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd (NAVF), Nordisk Samarbeidsnevnd for Samfunnsvitenskapelig Forskning (NOS-S) og Nordisk Ministerråd har støttet arbeidet økonomisk. Aalborg Universitetscenter har stilt nødvendig datakapasitet til disposisjon. Den databasen som er benyttet, er utviklet i samarbeid med Bent Dalum, Aalborg Universitetscenter, som også har kommet med mange nyttige kommentarer til beregningsopplegg analyse av resultater. Lars Grue Jensen og Leif Seerup har stått for programmeringen. Ådne Cappelen, Petter Frenger, Paal Sand og Gunnar Sollie, Statistisk Sentralbyrå, har gjennom kommentarer til tidligere utkast bidratt til forbedringer av analyse og presentasjonsform.

Rapporten er skrevet av Jan Fagerberg, Seksjon for utenriksøkonomi og utviklingsøkonomi, Norsk Utenrikspolitisk Institutt. Den vesentligste delen av arbeidet med rapporten ble gjort mens han var utdanningsstipendiat NAVF med arbeidsplass i Forskningsavdelingen, Statistisk Sentralbyrå.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 18. august 1986

Gisle Skancke

INNHold

	Side
Figur- og tabellregister	7
1. Et overblikk	9
2. Strukturendringer i OECD-handelen 1961-1983	15
3. Strukturendringer i de nordiske land utenrikshandel og den intra-nordiske handel 1961-1983	24
3.1. Utgangspunktet	24
3.2. Utviklingen 1961-1973	28
3.3. Utviklingen 1973-1983	35
4. Strukturanalyse av de nordiske lands utenrikshandel 1961-1983	44
5. Konklusjoner og perspektiver	54
Referanser	59
 Vedlegg	
1. Data og vareinndeling	63
2. Vedleggstabeller	67
Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå etter 1. juli 1985. Emneinndelt oversikt	118
Standarder for norsk statistikk (SNS)	125

Figur- og tabellregister

Tabell 1.	De nordiske lands markedsandeler i Norden (Alle varer)	s. 10
Tabell 2.	De nordiske lands markedsandeler i Norden (Varer u/olje og skip)	s. 10
Tabell 3.	De nordiske lands markedsandeler i OECD (ekskl. Norden)(Alle varer)	s. 11
Tabell 4.	De nordiske lands markedsandeler i OECD (ekskl. Norden) (Varer u/olje og skip)	s. 12
Tabell 5.	Overskudd på driftsregnskapet i prosent av BNP	s. 13
Tabell 6.	Vekst i BNP i faste priser	s. 14
Tabell 7.	OECDs import 1961-1973. Årlig gjennomsnittlig verdivekst i prosent	s. 19
Tabell 8.	OECDs import 1973-1983. Årlig gjennomsnittlig verdivekst i prosent	s. 20
Tabell 9.	Produktiviteten relativt til USA i endel land 1950-1979	s. 24
Tabell 10.	Varesammensetningen i Nordens utenrikshandel	s.26-27
Tabell 11.	Nordisk samhandel (eksport) i prosent av total nordisk eksport (Utvalgte varer)	s. 31
Tabell 12.	Nordisk samhandel (import) i prosent av av total nordisk import (Utvalgte varer)	s. 32
Tabell 13.	Nordens markedsandeler på OECD-markedet (Utvalgte varer)	s. 33
Tabell 14.	Nordisk samhandel (import) som prosent av total nordisk import (Hovedvarer)	s. 36
Tabell 15.	Nordens markedsandeler på OECD-markedet (Hovedvarer)	s. 40
Tabell 16.	Andeler av OECD-importen 1973-1983 (Utvalgte varer)	s. 41

Tabell 17.	Strukturanalyse av Nordens eksport 1961-1973 (Varer u/olje og skip)	s.	51
Tabell 18.	Strukturanalyse av Nordens eksport 1973-1983 (Varer u/olje og skip)	s.	52
Tabell 19.	Nordens markedsandeler etter forskningsintensitet 1973-1983	s.	57
Figur. 1.	Vekstvarer og stagnasjonsvarer i OECDs import 1961-1973 og 1973-1983	s.	22

1. Et overblikk

Sett i et langsiktig historisk perspektiv var perioden fra sekstitallets begynnelse og fram mot 1973-74 preget av usedvanlig høy og stabil vekst. I gjennomsnitt vokste BNP i OECD-området med 5,0 prosent mellom 1960 og 1973, mot 2,7 prosent mellom 1973 og 1979 og bare 1,2 prosent mellom 1979 og 1983.

Den sterke økonomiske veksten fram mot 1973-74 var ledsaget av en enda sterkere vekst i utenrikshandelen. Mellom 1960 og 1973 vokste OECD-landenes eksportvolum med hele 8,0 prosent i gjennomsnitt pr. år, mot 5,2 prosent mellom 1973 og 1979 og bare 2,7 prosent mellom 1979 og 1983.

Perioden fram mot 1973-74 var følgelig kjennetegnet av økende integrasjon de vestlige industrilandene imellom. Denne prosessen var sterkest mellom land som geografisk, kulturelt, økonomisk og på andre måter stod hverandre nær, som f.eks. de nordiske land. Mellom 1961 og 1973 økte således de nordiske lands samhandel målt som andel av de nordiske lands totale vareimport fra 15,3 prosent til 23,2 prosent (tabell 1). Regnet uten olje og skip var økningen enda sterkere, fra 15,4 prosent til 24,8 prosent (tabell 2). Bortsett fra Island, økte samtlige nordiske land sine markedsandeler på det nordiske markedet i denne perioden. Sterkest var økningen for Finland som mer enn fordoblet sin markedsandel på det nordiske markedet, men også Danmark, Sverige og Norge opplevde kraftig vekst i sine markedsandeler på det nordiske markedet.

Sekstitallets tendens til sterkt økende nordisk integrasjon skulle imidlertid vise seg ikke å vedvare. For Danmarks del kulminerte denne utviklingen i 1969, for Sverige og Norges del i 1973, og for Finland i 1979. For alle fire land brytes altså tendensen til økt nordisk samhandelsgrad i løpet av syttitallet. Sammenligner vi markedsandelene i 1973 og 1983, er tapet i markedsandel på det nordiske markedet spesielt markert for Sveriges og Danmarks del. Som helhet sank den nordiske samhandelsgraden fra 23,2 prosent til 21,8 prosent mellom 1973 og 1983.

Tabell 1.

De nordiske lands markedsandeler i Norden¹⁾

Prosent, Alle varer, Verdi

	1961	1965	1969	1973	1979	1983
Danmark	3.35	4.28	5.11	5.00	4.31	4.36
Finland	1.43	1.55	2.66	3.11	3.91	3.53
Norge	2.64	3.24	3.80	4.13	3.47	4.13
Sverige	7.71	9.16	9.77	10.85	9.41	9.71
Island	0.15	0.22	0.13	0.14	0.09	0.05
Norden	15.28	18.45	21.46	23.23	21.19	21.79

1) Eksport til de nordiske land i prosent av de nordiske lands import fra alle land.

Tabell 2

De nordiske lands markedsandeler i Norden¹⁾

Prosent, Varer u/olje og skip, Verdi²⁾

	1961	1965	1969	1973	1979	1980
Danmark	3.60	4.47	5.39	5.21	4.85	4.93
Finland	1.62	1.72	2.75	3.41	4.26	3.85
Norge	2.72	3.27	3.78	4.34	3.70	3.70
Sverige	7.29	8.47	10.18	11.69	10.75	10.15
Island	0.18	0.26	0.14	0.17	0.11	0.06
Norden	15.40	18.18	22.24	24.82	23.67	22.69

1) Eksport til de nordiske land i prosent av de nordiske lands import fra alle land.

2) Alle varer minus SITC Rev. 1 33, 34, og 735.

Hvis olje og skip holdes utenfor, er tilbakegangen enda sterkere, fra 24,8 prosent til 22,7 prosent.

Mens de nordiske land stort sett vant markedsandeler på det nordiske markedet fram mot 1973, var utviklingen i de nordiske lands andeler av de øvrige OECD-lands import av varer mindre gunstig (tabell 3). Mellom 1961 og 1973 tapte alle nordiske land bortsett fra Island markedsandeler i de øvrige OECD-landene. Tilbakegangen var størst for Finland, Danmark og Sverige. For Norge var det bare svak tilbakegang når olje og skip er regnet med, men uten olje og skip var tilbakegangen betydelig (tabell 4).

Tabell 3

De nordiske lands markedsandeler i OECD (ekskl. Norden)¹⁾

Prosent, Alle varer, Verdi

	1961	1965	1969	1973	1979	1983
Danmark	1.30	1.27	0.99	1.00	0.82	0.84
Finland	0.92	0.73	0.61	0.55	0.51	0.46
Norge	0.71	0.71	0.73	0.69	0.84	1.19
Sverige	1.85	1.85	1.69	1.77	1.40	1.38
Island	0.06	0.07	0.04	0.06	0.06	0.05
Norden	4.83	4.63	4.07	4.07	3.63	3.93

1) Eksport til ikke-nordiske OECD-land i prosent av de ikke-nordiske OECD-landenes import fra alle land.

Tabell 4.

De nordiske lands markedsandeler i OECD (ekskl. Norden)¹⁾
Prosent, Varer u/olje og skip, Verdi²⁾

	1961	1965	1969	1973	1979	1983
Danmark	1.42	1.40	1.08	1.09	1.03	1.04
Finland	1.03	0.80	0.67	0.61	0.63	0.56
Norge	0.75	0.74	0.71	0.62	0.50	0.50
Sverige	2.00	2.00	1.83	1.90	1.73	1.68
Island	0.06	0.08	0.04	0.07	0.08	0.07
Norden	5.26	5.02	4.32	4.30	3.97	3.84

1) Eksport til de ikke-nordiske OECD-landene i prosent av de ikke-nordiske OECD-landenes import fra alle land.

2) Alle varer - SITC Rev. 1 33, 34 og 735.

For Norden som helhet fortsetter markedsandelstapet på OECD-markedet også etter 1973, sterkest når olje og skip ikke er medregnet. Tilbakegangen er spesielt kraftig for Sverige. Når olje og gass er medregnet, øker Norges markedsandel kraftig, noe som bidrar til å begrense de nordiske lands samlede markedsandelstap i OECD-markedet i perioden 1973-1983.

Det nye ved utviklingen etter 1973 er følgelig ikke at de nordiske land taper markedsandeler i de øvrige OECD-landene. For Norden som helhet er tilbakegangen heller ikke spesielt kraftig sammenlignet med perioden 1961-1973, selv om man regner uten olje og skip. Det nye ved perioden etter 1973 er at tilbakegangen i markedsandeler på OECD-markedene ikke lenger ble kompensert gjennom en økning av markedsandelene på det nordiske markedet. Kombinasjonen av fallende markedsandeler både på det nordiske "hjemmemarkedet" og i OECD for øvrig etter 1973 bidro for flere av de nordiske landene til problemer med den utenriksøkonomiske balansen. Samtlige nordiske land (tabell 5) forverret sin utenriksøkonomiske balanse fra perioden før 1973 til perioden som

fulgte (1974-1979). For Norge og Finland, som er de to landene som hadde den gunstigste markedsandelsutviklingen, bedres den utenriksøkonomiske balansen i de påfølgende år (1979-1983). For de tre øvrige landene øker derimot de utenriksøkonomiske balanseproblemene ytterligere.

Tabell 5.

Overskudd på driftsregnskapet i prosent av BNP 1960-1983

	1960-1967	1968-1973	1974-1979	1980-1983
Danmark	-1.8	-2.1	-3.5	-3.2
Finland	-1.6	-1.2	-2.5	-1.7
Norge	-2.6	-1.0	-7.8	2.7
Sverige	-0.1	0.5	-1.4	-2.7
Island	-1.5	-3.2	-4.3	-4.8

Kilde: OECD

Utenriksøkonomiske balanseproblemer kan i prinsippet møtes på to måter, bedret konkurranseevne eller strammere økonomisk politikk. Bedret konkurranseevne fører til økte markedsandeler ute og hjemme, bedret betalingsbalanse, og økte muligheter for å føre en politikk som sikrer vekst i inntekter og full sysselsetting. Gjennom å føre en strammere økonomisk politikk reduseres etter-spørselen hjemme og dermed også importen. Betalingsbalansen bedres, men på bekostning av den økonomiske veksten hjemme.

Av tabell 6 framgår det at i de nordiske landene har vedvarende betalingsbalanseproblemer i økende grad gått sammen med lavere vekst. De tre nordiske landene som i åttiårene har hatt de største problemene med den utenriksøkonomiske balansen (Danmark, Sverige og Island), har alle hatt en betydelig reduksjon av veksttakten gjennom de senere år. Veksttakten for disse tre landene lå i perioden 1979-1983 betydelig lavere enn for Norge og Finland.

Tabell 6.

Vekst i BNP i faste priser

	1960-1968	1968-1974	1974-1979	1979-1983
Danmark	4.6	4.0	1.9	0.9
Finland	3.9	6.7	2.4	3.3
Norge	4.4	4.1	4.9	2.3
Sverige	4.4	3.7	1.8	1.2
Island	4.1	7.6	3.5	0.1

Kilde: OECD

Ut fra det foregående er det naturlig å sentrere oppmerksomheten om to hovedproblemstillinger:

1. Hvorfor har de nordiske land tapt markedsandeler på OECD-markedet gjennom en lang periode?
2. Hvorfor spilte det nordiske markedet en positiv rolle for veksten i de nordiske land på seksti- og begynnelsen av syttitallet, men ikke senere?

I de avsnittene som følger, vil vi prøve å belyse disse to problemstillingene ut fra et "strukturelt" utgangspunkt, dvs. ut fra hva strukturendringene i internasjonal handel har bestått av i perioden, og hvordan disse har påvirket og virket sammen med tilsvarende endringer i de nordiske lands utenrikshandel. En nærmere redegjørelse for datagrunnlaget er gitt i kapitel 2 og vedlegg 1. Som vedlegg 2 følger et sett tabeller som på en mer detaljert måte enn i teksten dokumenterer sammensetningen av de nordiske lands utenrikshandel og de nordiske lands markedsandeler internasjonalt i perioden.

2. Strukturendringer i OECD-handelen 1961-1983

Begreper som strukturendring og omstilling går stadig oftere igjen i media, offentlige utredninger og faglig og politisk debatt. Sjelden ser man imidlertid disse begrepene satt inn i en teoretisk sammenheng.

Et teoretisk perspektiv som fokuserer på betydningen av strukturendringer finner en framfor alt hos Schumpeter (1934, 1939, 1947). Ifølge Schumpeter er vekst knyttet sammen med - og betinget av - at det oppstår nye produkter og teknologier (innovasjon). Forutsatt at produktet overlever den vanskelige introduksjonsfasen, vil det snart komme inn i en vekstfase hvor produksjon og handel vokser sterkt, dels fordi produktet fyller nye behov og dels fordi det erstatter eldre produkter. Etterhvert (modningsfasen) vil imidlertid veksten relativt til andre produkter flate ut fordi de fleste anvendelsesformer er utnyttet og fordi konkurrerende produkter som fyller de samme behov, begynner å komme på markedet. Til slutt vil produktet kunne gå helt ut av produksjon fordi det oppstår et nytt og bedre/billigere produkt som fyller det samme behovet, eller det vil fortsette å bli produsert, men med en lavere veksttakt enn andre produkter. Det finnes imidlertid også eksempler på produkter hvor veksttaket lenge holdes på et høyt nivå gjennom kontinuerlig innovasjonsvirksomhet - dvs. at "modningsprosessen" stadig skytes ut i tid, jfr. Walker(1979) og Van Duijn (1983).

Innovasjoner fordeler seg ifølge Schumpeter ikke jevnt over hele det økonomiske systemet, men har i bestemte tidsavsnitt en tendens til å samle seg i bestemte sektorer eller bransjer. Ikke bare produkter, men også bransjer vil derfor vokse i ujevn takt: Mens bransjer basert på innovasjoner i nær fortid vil ekspandere (vekstbransjer), vil andre vokse svakere, og i mange tilfeller nesten forsvinne. Siden innovasjon ifølge Schumpeter i økende grad er et resultat av organiserte innovative aktiviteter

(vitenskap, forskning og utvikling), vil vekstbransjene som regel være vitenskapsbaserte, forskningsintensive bransjer.

Schumpeter analyserte ikke utviklingen på verdensmarkedet, selv om hans viktigste arbeid, Business Cycles (1939), bygde på en analyse av utviklingen i de viktigste kapitalistiske landene. På femti- og sekstitallet kom det imidlertid en rekke arbeider (bl.a. Svernilson(1954), Posner(1961), Vernon(1966), Hufbauer(1966) og Hirsch(1967)) som utvidet perspektivet til også å omfatte internasjonal handel.¹ Utgangspunktet for disse arbeidene var at de sentrale innovasjonene i en periode ikke bare er konsentrert til bestemte bransjer, men også til bestemte land eller regioner, hvorfra kunnskapen om nye produkter og produksjonsmetoder spres i ulikt tempo til resten av verden gjennom handel (diffusjon). I begynnelsen vil det landet hvor produksjonen først kom i gang ha et tilnærmet monopol i verdenhandelen med produktet, men etterhvert vil det som regel komme i gang produksjon (imitasjon) i flere land, ofte på basis av importert produksjonsteknologi. I hvilken grad de enkelte land klarer å ta del i denne diffusjonsprosessen, vil være av betydning for utviklingen i landets markedsandeler ute og hjemme, betalingsbalanse og økonomiske vekst. Et land som ikke klarer å omstille sin produksjons- og utenrikshandelsstruktur i samsvar med strukturendringene internasjonalt, må avfinne seg med lavere vekst enn andre land, hvis manglende omstilling ikke kan kompenseres gjennom kontinuerlige erobringer av markedsandeler innenfor stagnerende markeder.

Ut fra dette perspektivet må en forvente at de varene som har vokst sterkest i OECD-handelen i etterkrigstiden hovedsakelig kommer fra forskningsintensive bransjer hvor det har skjedd betydelige innovasjoner i nær fortid. For å undersøke dette har vi laget en egen database² som omfatter OECD-landenes eksport og

---

1 For en grundigere innføring i schumpeteriansk-inspirerte teorier om internasjonal handel vises det til Fagerberg (1985).

2 En nærmere redegjørelse for datagrunnlaget er gitt som vedlegg 1.

import av varer (verdi) fordelt på 41 varegrupper for utvalgte år 1961-1983. Ved inndelingen i varegrupper er det lagt betydelig vekt på å spesifere varer fra sektorer basert på betydelige innovasjoner i nær fortid³, som f.eks. plast og elektronikk, som egne varer. Til gjengjeld behandles mer modne varer, spesielt råvarer, halvfabrikata og enkle industrivarer, mer aggregert. Videre er det lagt vekt på å få med de viktigste nordiske eksportproduktene som egne varer. På grunn av at volumtall ikke er tilgjengelige, baserer denne studien - som de fleste utenrikshandelsstudier - seg på verditall. Dette framheves ofte som en svakhet, men etter vår oppfatning avhenger riktigheten av dette i høy grad av formålet for studien. På kort sikt vil sannsynligvis volumutviklingen av eksporten ha krav på størst interesse, fordi den har en direkte virkning på realøkonomiske størrelser via multiplikatorvirkningene. I et noe lengre tidsperspektiv er det imidlertid verditilveksten i eksporten, ikke veksten i antall enheter eller tonn, som har størst betydning, fordi det er verditilveksten som direkte influerer den utenriksøkonomiske balansen. Dessuten vil volumtall ofte være problematiske for varegrupper hvor det har skjedd omfattende teknologiske endringer (f.eks. overgangen fra mekanisk og elektromekanisk til elektronisk teknologi). Med den vareinndeling og det tidsperspektiv vi opererer med er verditall derfor det mest naturlige.

De 41 varene som analysen omfatter er delt inn i tre grupper etter forskningsintensitet⁴ (høy (H), middels (M) og lav (L)). Inndelingen etter forskningsintensitet bygger på andre undersøkelser, spesielt Kelly (1977), Aho og Rosen (1980) og OECD (1985). Selv om disse undersøkelsene bygger på noe varierende vareinndelinger og metoder, har det ikke har bydd på nevneverdige problemer å utnytte resultatene til å rangere de 41 varene vår

---

³ For en oversikt over de viktigste innovasjonene i vårt århundre som har vært til stor nytte i arbeidet med denne studien, vises det til Freeman(1982).

⁴ Forsknings- og utviklingsutgifter som andel av bruttoprodukt i produksjonen av varen.

undersøkelse omfatter etter forskningsintensitet⁵. En karakteristisk forskjell mellom undersøkelsene er imidlertid at en del varegrupper som de tidlige undersøkelsene regnet blant de mest forskningsintensive, ikke lenger er det ifølge den nyeste undersøkelsen (OECD (1985)). I samsvar med dette har vi regnet skrivemaskiner og kontorutstyr (26), konsumelektronikk (31) og motorkjøretøyer (34) som tilhørende gruppen med høy forskningsintensitet (H) før 1973 og gruppen med middels forskningsintensitet (M) etter 1973. I alle tre tilfeller dreier det seg om varer som vi i dag ville karakterisere som relativt modne, men som på sekstitallet fortsatt var i sin vekstfase.

Tabell 7 rangerer OECD-handelen etter varer mellom 1961 og 1973 etter gjennomsnittlig årlig vekstrate pr. år, fra høyest til lavest. Blant de varene som vokser raskest, finner vi for det første en gruppe varer med høy forskningsintensitet basert på innovasjoner fra perioden rundt og etter siste verdenskrig knyttet til produksjon og anvendelse av elektronikk (halvledere, EDB-maskiner, konsumelektronikk, telekommunikasjonsutstyr og presisjonsinstrumenter). Videre finner vi noen sterkt forskningsintensive kjemiske produkter knyttet til innovasjoner fra første halvdel av århundret (plast (syntetiske fibre) og farmasøytiske produkter). For det tredje er det en gruppe varer knyttet til spredningen av det livs- og konsummønster som utviklet seg i USA etter århundreskiftet ("the American way of life"), først og fremst symbolisert ved biler, og elektriske husholdningsapparater. Dessuten finner vi noen få varer som ikke er forskningsintensive, knyttet til ekspansjonen av det private konsumet i perioden (møbler og bekledning). Et fellestrekk ved disse to varene er imidlertid at de i denne perioden tok i bruk ny materialteknologi (syntetiske fibre og lettmetaller).

Blant varer med midlere vekstrater finner vi en del industriprodukter med middels eller lav forskningsintensitet

---

⁵ Dette gjelder særlig varer med høy forskningsintensitet. Skillet mellom middels og lav forskningsintensitet er mer usikkert.

Tabell 7.

OECDs import 1961-1973. Årlig gjennomsnittlig verdivekst i prosent

Rang	FOU-intensitet	Vare	Vekstrate
1.	L	Møbler (39)	26.54
2.	H	Konsumelektronikk (31)	24.87
3.	H	Halvledere (28)	23.77
4.	H	Motorkjøretøyer (34)	23.18
5.	L	Bekledning (40)	22.40
6.	H	EDB-maskiner (27)	21.15
7.	H	Skrivemaskiner og kontorutstyr (26)	21.14
8.	H	Plast (20)	21.07
9.	H	Telekommunikasjonsutstyr (29)	19.08
10.	H	Presisjonsinstrumenter, fotoutstyr og ur (33)	18.84
11.	H	Farmasøytiske produkter (18)	18.83
12.	M	Organiske kjemikalier (15)	18.43
13.	M	Elektriske husholdningsapparater (32)	18.41
14.	M	Pumper og sentrifuger (25)	18.33
15.	M	Andre maskiner (37)	18.33
16.	H	Kraftproduserende maskiner (22)	17.92
17.	H	Utstyr for prod. & distribusjon av elektrisitet (30)	17.72
18.	L	Dyrefôr (5)	17.06
19.	M	Varme- og kjøleutstyr (24)	16.92
20.	L	Andre industrivarer (41)	16.45
21.	M	Metallprodukter (38)	16.44
22.	L	Olje og gass (14)	15.86
23.	M	Maling og lakk (17)	15.82
24.	L	Fisk og fiskevarer (3)	14.98
25.	M	Andre kjemikalier (21)	14.90
26.	L	Tre og trevarer (7)	14.71
27.	L	Kjøtt og kjøttvarer (1)	14.65
28.	L	Aluminium (12)	14.05
29.	L	Jern og stål (11)	14.04
30.	H	Fly (35)	13.67
31.	H	Uorganiske kjemikalier (16)	13.66
32.	M	Skip (36)	13.52
33.	M	Spesialmaskiner (23)	13.32
34.	L	Papirmasse og papir (8)	11.19
35.	L	Andre naturressursbaserte produkter (13)	11.06
36.	L	Skin- og lærvarer (6)	10.95
37.	L	Meieriprodukter og egg (2)	10.76
38.	L	Korn (4)	10.32
39.	M	Kunstgjødsel (19)	10.27
40.	L	Jernmalm (10)	9.92
41.	L	Tekstiler (9)	9.82

Til sammenlikning:

Alle varer: 14.49

Tabell 8.OECDs import 1973-1983. Årlig gjennomsnittlig
verdivekst i prosent

Rang	FOU- inten- sitet	Vare	Vekstrate
1.	H	EDB-maskiner (27)	21.30
2.	L	Olje og gass (14)	19.72
3.	H	Halvledere (28)	15.64
4.	H	Fly (35)	15.36
5.	M	Organiske kjemikalier (15)	14.78
6.	L	Aluminium (12)	14.57
7.	H	Telekommunikasjonsutstyr (29)	14.31
8.	M	Andre kjemiske varer (21)	13.88
9.	H	Presisjonsinstrumenter, fotoutstyr og ur (33)	13.14
10.	M	Andre industrivarer (41)	13.04
11.	H	Plast (20)	12.94
12.	L	Møbler (39)	12.63
13.	M	Kunstgjødsel (19)	12.55
14.	L	Bekledning (40)	12.44
15.	M	Motorkjøretøyer (34)	12.32
16.	H	Farmasøytiske produkter (18)	12.10
17.	H	Utstyr for prod. & distribusjon av elektrisitet (30)	11.91
18.	H	Ikke-organiske kjemikalier (16)	11.80
19.	H	Kraftproduserende maskiner (22)	11.52
20.	M	Konsumelektronikk (31)	11.36
21.	L	Fisk og fiskevarer (3)	11.31
22.	M	Pumper og sentrifuger (25)	11.06
23.	M	Elektriske husholdningapparater (32)	10.86
24.	L	Papirmasse og papir (8)	10.16
25.	M	Metallprodukter (38)	9.65
26.	L	Meieriprodukter og egg (2)	9.47
27.	M	Maling og lakk (17)	9.17
28.	M	Andre maskiner (37)	9.06
29.	L	Andre naturressursbaserte produkter (13)	8.18
30.	M	Varme og kjøleutstyr (24)	8.09
31.	L	Dyrefôr (5)	8.08
32.	M	Spesialmaskiner (23)	7.39
33.	L	Jern og stål (11)	6.35
34.	L	Skinn- og lærprodukter(6)	5.96
35.	L	Korn (4)	5.32
36.	L	Tekstiler (9)	5.16
37.	L	Jernmalm (10)	4.64
38.	L	Tre og trevarer (7)	4.33
39.	L	Kjøtt og kjøttvarer (1)	4.17
40.	M	Skip (36)	3.85
41.	M	Kontormaskiner (20)	0.38

Til sammenlikning:
Alle varer: 11.43

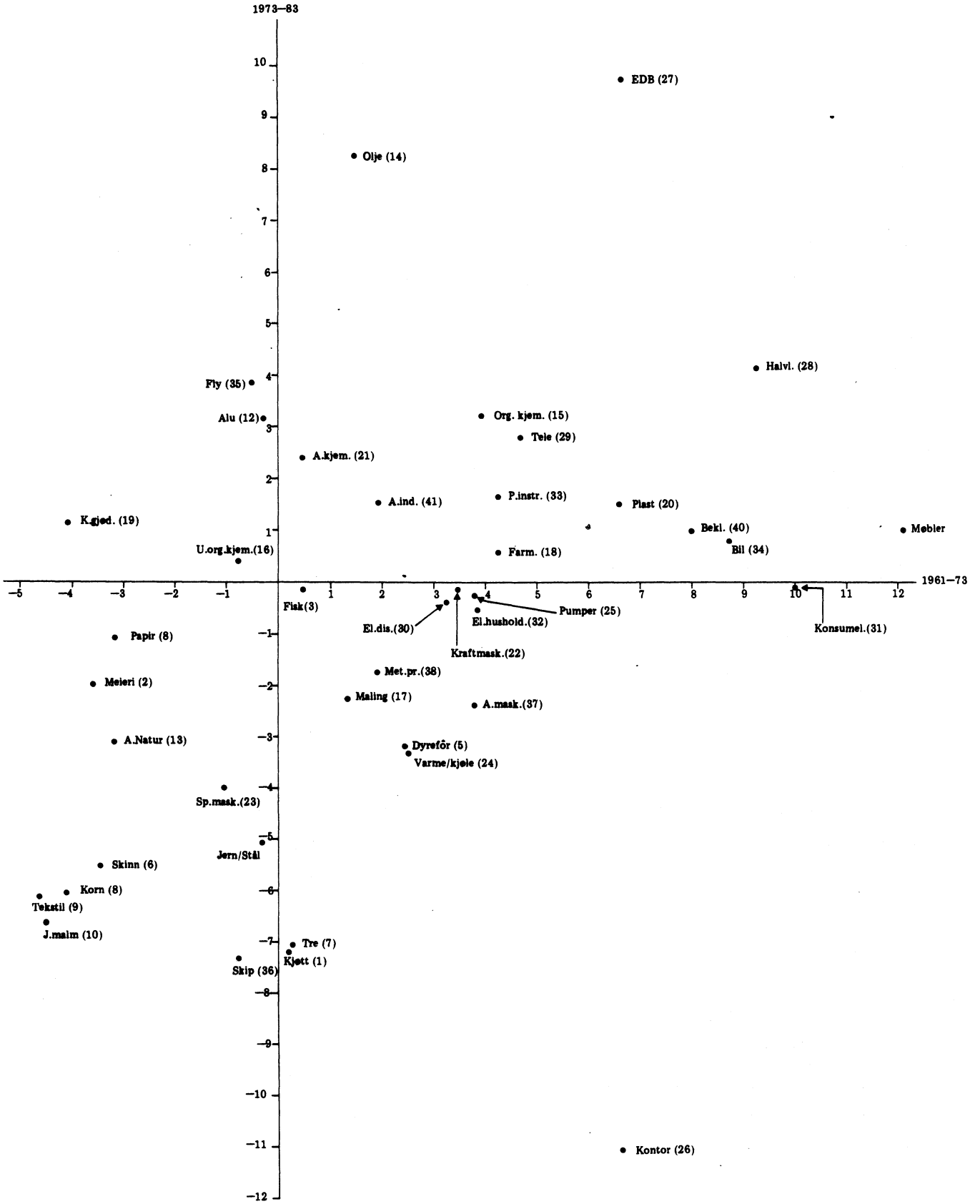
forskningsintensitet og rangering etter vekst i denne perioden: 11 av 13 varer med høy forskningsintensitet (H) var blant de 20 varene som vokste mest. 13 av 17 varer med lav forskningsintensitet (L) var blant dem som vokste minst. Dette gjelder også for perioden etter 1973 (tabell 8): Mellom 1973 og 1983 var samtlige 10 varer med høy forskningsintensitet (H) blant de 20 varene som vokste mest. Som tidligere var 13 av 17 varer med lav forskningsintensitet (L) blant dem som vokste minst.

Hvis vi sammenligner vekstmønsteret før og etter 1973, finner vi både tegn på stabilitet og tegn på endring. Dette kan illustreres i et firefeltsdiagram hvor varenes gjennomsnittlige årlige vekst mellom 1961 og 1973 er plottet langs den vannrette akse, og deres gjennomsnittlige årlige vekst mellom 1973 og 1983 langs den loddrette akse. I begge perioder er den gjennomsnittlige veksten trukket fra, slik at en vare som i begge perioder vokser gjennomsnittlig, vil befinne seg i origo.

Tolkningen av diagrammet (figur 1) er som følger: I andre og fjerde kvadrant finner vi varer med stabilt vekstmønster, stabile vekstvarer i andre kvadrant og stabile stagnasjonsvarer i fjerde kvadrant. Omvendt finner vi i første og tredje kvadrant de varene som skifter vekstmønster fra den ene perioden til den andre. I tredje kvadrant finner vi de varene som var vekstvarer før 1973, men ikke senere. I fjerde varer som går over fra å være stagnasjonsvarer til å bli vekstvarer. Langs aksene finner vi "grensetilfellene".

I første kvadrant (stabile vekstvarer) finner vi først og fremst varer knyttet til produksjon og utnyttelse av elektronikk. Sammenlignet med perioden før 1973 vokser den profesjonelle elektronikken, spesielt EDB-maskiner og utstyr, raskere etter 1973, mens det er omvendt for konsumelektronikken som etter 1973

FIGUR 1. VEKSTVARER OG STAGNASJONSVARER I OECD's IMPORT 1961-1973 OG 1973-1983

ser ut til å ha kommet inn i sin modningsfase.⁶ Videre finner i første kvadrant plast og farmasøytiske produkter, men avstanden til gjennomsnittet har sunket sammenlignet med perioden før 1973. Dette gjelder også for varer knyttet til spredningen av "the American way of life", som biler og elektriske husholdningsapparater.

Det er karakteristisk for figuren at vi finner en konsentrasjon av varer rundt den horisontale akse mellom andre og tredje kvadrant og i tredje kvadrant. Dette forteller oss at en stor gruppe varer som på sekstitallet vokste mer enn gjennomsnittet, ikke gjør det samme på syttitallet og begynnelsen av åttitallet. Et fellestrekk ved disse varene er at de bygger på innovasjoner som ligger relativt langt tilbake i tid (mekanisk, elektromekanisk, elektrokjemisk osv.), dvs. varer hvor modningsprosessen burde ha kommet relativt langt.

Endelig finner vi i fjerde kvadrant et sett stabile stagnasjonsvarer knyttet til naturressurser. Derimot finner vi meget få eksempler på varer som går fra å vokse under eller rundt gjennomsnittet til å bli vekstvarer. Bortsett fra de trivielle tilfellene olje, gass og aluminium (sterkt energiintensiv) finnes det bare ett slående eksempel, fly, dvs. en vare med høy forskningsintensitet.

Av de vekstbransjene som eksisterte i perioden fram mot 1973, er det bare produksjon og anvendelse av elektronikk som fortsatt fortjener navnet etter 1973. De andre vekstbransjene, i stor grad knyttet til spredningen av "the American way of life", later etter 1973 til å komme over i modningsfasen med vekstrater rundt (eller under) gjennomsnittet.

---

6 Det er også interessant å kunne konstatere at kontorutstyr basert på mekanisk/elektromekanisk teknologi, en vekstvare på sekstitallet, oppviser svakest vekst av alle varer etter 1973. Forklaringen er ventelig at disse produktene på syttitallet er utkonkurrert av elektroniske produkter.

3. Strukturendringer i de nordiske lands utenrikshandel og den intranordiske handel 1961-1983

3.1. Utgangspunktet

På femti- og sekstitallet var USA det ubestridde senter i den kapitalistiske verden, militært, teknologisk og økonomisk. Produktivitetsnivået i USA var på femtitallet 2-3 ganger høyere enn i andre kapitalistiske land. Så sent som i 1960 var produktivitetsnivået i USA om lag det dobbelte av det vest-europeiske (tabell 9). Nye produkter og produksjonsformer oppsto så og si uten unntak i USA, for siden - i ulikt tempo - å spre seg til Vest-Europa og andre land, først i form av endrede etterspørselsmønstre og siden i form av endrede produksjonsmønstre.

Tabell 9.

Produktivitet relativt til USA i endel land 1950-1979¹⁾

	1950	1960	1970	1979
USA	100	100	100	100
Storbritannia	56	55	64	66
Vest-Tyskland	33	50	71	84
Japan	14	19	43	53
Sverige	55 (100)	61 (100)	79 (100)	81 (100)
Norge	48 (87)	56 (92)	69 (92)	80 (99)
Danmark	43 (78)	45 (73)	63 (80)	64 (79)
Finland	35 (64)	41 (67)	63 (80)	64 (79)

1) BNP pr. arbeidstime i 1970-USA-relative priser(USA=100). Tallene i parentes er produktiviten i de nordiske land når Sverige er satt som 100.

Kilde: Angus Maddison (1982).

Det gjennomsnittlige produktivitetsnivået i de nordiske land lå på femtitallet på linje med gjennomsnittet for andre vest-europeiske land. Det var imidlertid store forskjeller de nordiske landene imellom. På samme måte som USA utgjorde et høyproduktivt senter i OECD-området, gjorde Sverige det samme i Norden, selv om forskjellene innen Norden var mindre enn innen OECD. I 1950 var produktivitetsnivået i Sverige om lag 20 prosent høyere enn i Norge og Danmark og 50 prosent høyere enn i Finland. I forhold til Sverige - i en viss utstrekning også i forhold til Danmark og Norge - var Finland på femtitallet utviklet, på samme måte som de nordiske land sammen med Vest-Europa for øvrig var utviklet sammenlignet med USA.

De nordiske lands perifere status i relasjon til USA, og i en viss utstrekning også andre OECD-land, kommer tydelig fram i de nordiske lands spesialiseringsmønster på OECD-markedet. På begynnelsen av sekstitallet besto ca. 3/4 av Nordens samlede eksport til øvrige OECD-land av naturressursbaserte varer, jf. tabell 10. Prosenten var høyest for de minst utviklede landene, for Islands del (1961) besto hele 99,4 prosent av eksporten til OECD ekskl. Norden av naturressursbaserte varer (vesentlig fisk og fiskeprodukter), og Finland kom heller ikke langt etter med en andel på 97,6 prosent (tre og papir). Også Norge og Danmark var høyt spesialisert i naturressursbaserte varer; for Norge var andelen 83,9 prosent (vesentlig metaller, tre/papir og fisk), og for Danmark 79,2 prosent (landbruksprodukter). Bare Sverige kan sies å skille seg litt ut i dette bildet, selv om også Sverige hadde en høy andel av naturressursbaserte varer i eksporten i 1961, 66,0 prosent (metaller og tre/papir). Sverige hadde imidlertid også en betydelig eksport av mer avanserte varer som maskiner og transportmidler (25,4 prosent av eksporten til OECD ekskl. Norden dette året).

De nordiske lands import var langt mer differensiert sammensatt i 1961 enn eksporten (tabell 10). Dette er i samsvar med en spesialisering av produksjonsstrukturen ut fra "komparative fortrinn"; man eksporterer de varer hvor man har "komparative fortrinn" og importerer alle andre. Naturressursbaserte varer

utgjorde derfor en langt mindre andel av importen enn av eksporten vis-à-vis de øvrige OECD-landene, og de øvrige varegruppene en høyere andel.

Tabell 10

Varesammensetningen i Nordens utenrikshandel 1961-1983¹⁾

NORDENS eksport til OECD (ekskl. Norden)

	1961	1973		1983	
Naturressursbaserte					
produkter (101)	78.6	60.0	(60.4)	42.7	(55.5)
Olje og gass (102)	0.0	0.6		23.1	
Kjemiske produkter (103)	2.5	3.5	(3.5)	5.2	(6.8)
Maskiner og transport-					
midler (104)	14.7	28.7	(28.9)	22.8	(29.6)
Tradisjonelle					
industriprodukter (105)	<u>4.2</u>	<u>7.1</u>	<u>(7.1)</u>	<u>6.1</u>	<u>(7.9)</u>
	100	100	(100)	100	(100)

NORDENS import fra OECD (ekskl. Norden)

	1961	1973		1983	
Naturressursbaserte					
produkter (101)	38.4	31.4	(33.3)	24.4	(27.4)
Olje og gass (102)	7.0	5.9	-	10.8	-
Kjemiske produkter (103)	8.7	10.0	(10.6)	11.7	(13.1)
Maskiner og transport-					
midler (104)	38.2	44.2	(47.0)	41.6	(46.6)
Tradisjonelle					
industriprodukter (105)	<u>7.7</u>	<u>8.6</u>	<u>(9.1)</u>	<u>11.5</u>	<u>(12.9)</u>
	100	100	(100)	100	(100)

Nordisk samhandel (eksport)

	1961	1973		1983	
Naturressursbaserte					
produkter (101)	44.9	40.0	(41.2)	34.0	(40.2)
Olje og gass (102)	1.8	3.0		15.4	
Kjemiske produkter (103)	8.1	7.8	(8.0)	8.9	(10.5)
Maskiner og transport-					
midler (104)	36.0	33.0	(34.0)	26.5	(31.3)
Tradisjonelle					
industriprodukter (105)	<u>9.3</u>	<u>16.3</u>	<u>(16.8)</u>	<u>15.2</u>	<u>(18.0)</u>
	100	100	(100)	100	(100)

1) Varenumrene referer til vedlegg 1. Tallene i parentes er eksklusive olje og gass.

Også den nordiske samhandelen hadde et langt større innslag av industrivarer enn eksporten til de øvrige OECD-land. For de nordiske land kom det nordiske markedet dermed til å spille en viktig rolle som et "utvidet hjemmemarked" for de mest avanserte varene i hvert enkelt lands industristruktur. Dette var i utgangspunktet av størst betydning for Sverige og Danmark, som var de mest avanserte av de nordiske landene industrielt sett på begynnelsen av sekstitallet. F.eks. besto 50,0% av Sveriges og 35,6% av Danmarks eksport til Norden i 1961 av maskiner og transportmidler, og det nordiske markedet avtok i begge tilfeller om lag en tredjedel av Sveriges og Danmarks samlede eksport av disse varegruppene. For enkelte "nye" varer var den nordiske andelen enda høyere. De øvrige nordiske land avtok f.eks. 44,4% av Sveriges eksport av farmasøytiske produkter i 1961, og 53,7% av Danmarks eksport av konsumelektronikk. Også for Norge spilte det nordiske hjemmemarkedet en betydelig rolle, spesielt for kjemiske produkter (22,8 prosent av Norges eksport til Norden dette året) hvor hele 56,9% av Norges samlede eksport av kjemiske produkter dette året gikk til Norden. For de minst utviklede landene, Finland og Island, besto imidlertid eksporten til de øvrige nordiske landene fortsatt vesentlig av naturressursbaserte

varer (87,51% for Finland og 99,6% for Island).

3.2. Utviklingen 1961-1973

Mellom 1961 og 1973 skjedde det en omfattende transformasjon av strukturen i de nordiske lands utenrikshandel vekk fra det tradisjonelle "perifere" spesialiseringsmønsteret (tabell 10). I løpet av denne perioden sank andelen av råvarer og halvfabrikata i Nordens eksport til OECD (ekskl. Norden) fra 78,6 til 60,0 prosent samtidig som mer avanserte grupper som maskiner og transportmidler økte sin andel fra 14,7 til 28,7 prosent, dvs. nær en fordobling av andelen. Samtlige nordiske land tok del i denne utviklingen, bortsett fra Island som forble en økonomisk monokultur gjennom perioden, men endringene var spesielt markerte for Danmark og Norge. Når det gjaldt Nordens import og interne samhandel, som i utgangspunktet hadde en mindre "perifer" struktur, var tendensen den samme, men endringene var ikke så omfattende som for eksporten til land utenfor Norden.

Betydningen av det nordiske markedet for denne transformasjonsprosessen ligger på flere plan. Som understreket av Linder (1961) reagerer produsenter på behov de er oppmerksomme på. En første forutsetning for at en produsent skal sette i gang produksjon av et nytt produkt som er utviklet i et annet land er derfor at det er etterspørsel etter produktet i de markeder som produsenten kjenner. Det nordiske markedet hadde en gunstig innvirkning fordi etterspørselsstrukturen var relativt avansert, dvs. at nordiske forbrukere hadde vært raske til å etterspørre og ta i bruk en lang rekke nye produkter som i de fleste tilfeller først var introdusert i USA. En annen forutsetning er at produsenten kan hevde seg i konkurransen med de i utgangspunktet overlegne konkurrentene fra land som var tidligere ute med å sette i gang produksjon. Det vil si at det må eksistere lokale konkurransefortrinn enten i form av toll eller andre handelsrestriksjoner, eller i form av normer hos etterspørerne som lokale produsenter har større forutsetninger for å tilpasse seg, eller i form av kostnadskomponenter (som f.eks. transportutgifter) som er mindre tyngende for lokale produsenter.

Det nordiske markedet hadde i denne forbindelse flere gunstige trekk. For det første var alle de nordiske land medlem av EFTA, dvs. at de i økende grad praktiserte frihandel seg imellom og overfor øvrige EFTA-land, men hadde en viss beskyttelse overfor produsenter fra USA. For det andre og kanskje viktigst gjorde felles normer, først og fremst språk, det lett for nordiske produsenter å utvikle produktvarianter som ble oppfattet som attraktive på det nordiske markedet. Og for det tredje innebar det nordiske markedets geografiske plassering langt fra USA og de store europeiske landene en spore til å sette i gang produksjon av varer hvor transportkostnadene var høye.

For å undersøke betydningen av det "nordiske hjemmemarkedet"⁷ for diffusjonsprosessen av teknologi fra de mer avanserte OECD-landene, først og fremst USA, til de nordiske land i denne perioden skal vi i det følgende gå nærmere inn på utviklingen i 10 utvalgte varegrupper. Disse varene er valgt fordi de tilhører den tredjedelen som vokste mest i OECD-handelen mellom 1961 og 1973 og fordi de har høy forskningsintensitet.⁸ Det utviklingsmønsteret vi skulle forvente ut fra det perspektivet som er skissert foran, er følgende:

1) Det nordiske markedet skal være viktig for nordiske produsenter, det vil si at en høy andel av total nordisk eksport skal gå til andre nordiske land, spesielt i en tidlig fase av diffusjonsprosessen.

2) De nordiske produsentene skal dekke en liten del av det nordiske markedet i begynnelsen av diffusjonsprosessen, men andelen skal øke raskt som følge av diffusjon.

3) Markedsandelene på markeder utenfor Norden skal i utgangs-

---

⁷ For en diskusjon og test av hjemmemarkedsteorien, se Andersen, Dalum og Villumsen (1981).

⁸ En vare har middels forskningsintensitet, nemlig elektriske husholdningsapparater (32), som er tatt med fordi det er en typisk "American way of life"-vare som spres til de nordisk land nettopp i denne perioden.

punktet ligge lavt, men etter en viss tid begynne å øke.

Tabell 11-13 viser at denne modellen passer relativt bra for flertallet av de "avanserte vekstvarene", dvs. for farmasøytiske produkter, plast, telekommunikasjoner, konsumelektronikk, elektriske husholdningsapparater og motorkjøretøyer. For alle disse varene var det nordiske markedet viktig på sekstitallet for nordiske produsenter, samtidig som de nordiske produsentene hadde en relativt liten andel av det nordiske markedet ved periodens begynnelse. De nordiske produsentenes andel av Nordens import økte imidlertid raskt for alle varegrupper og raskere enn for gjennomsnittet av alle varer.

På OECD-markedet varierer bildet noe. For noen varegrupper synker markedsandelen ute i en tidlig fase for deretter å øke, mens den i andre øker fra et lavt nivå, slik vi skulle forvente. En mulig forklaring på den første type utvikling er at det tar en viss tid før nordiske produsenter via det nordiske markedet makter å legge om til nye teknologier, og at de i denne perioden taper markedsandeler internasjonalt.

Også for presisjonsinstrumenter finner vi at det nordiske markedet avtok en relativt betydelig andel av de nordiske lands eksport på begynnelsen av sekstitallet, men nordiske produsenters andel av de nordiske lands import forblir lav. Derimot øker markedsandelen internasjonalt. En mulig forklaring på denne litt overraskende utviklingen kan være vareinndelingen; varegruppen inneholder både vitenskapelige instrumenter, fotoutstyr og ur. Hvis den nordiske eksporten har konsentrert seg på en av disse gruppene (vitenskapelige instrumenter), kan dette forklare den lave markedsandelen i Norden.

For skrivemaskiner og kontorutstyr, EDB-maskiner og halvledere finner vi derimot ingen tegn til diffusjon. Tvert om ser vi tegn til posisjoner som tapes: Både på det nordiske markedet og OECD-markedet synker markedsandelen for EDB-maskiner jevnt fra begynnelsen/midten av sekstitallet av. En rimelig forklaring på dette er at nordiske produsenter innen disse sektorene falt fra

Tabell 11. Nordisk samhandel (eksport) i prosent av total nordisk eksport (Utvalgte varer)

	<u>1961</u>	<u>1965</u>	<u>1969</u>	<u>1973</u>	<u>1979</u>	<u>1983</u>
Farmasøytiske produkter (18)	23.0	29.5	34.4	34.6	28.7	23.4
Plast (20)	37.5	53.1	63.1	60.0	50.7	44.8
Kontormaskiner (26)	13.4	16.8	11.8	17.6	13.7	14.6
EDB-maskiner (27)	10.7	11.5	9.2	12.2	19.3	21.2
Halvledere (28)	22.4	30.9	47.8	35.3	29.2	23.3
Telekommunikasjonsutstyr (29)	24.6	31.2	25.0	27.2	22.0	19.3
Konsumelektronikk (31)	36.7	51.8	60.5	40.5	35.2	25.6
Presisjonsinstrumenter (33)	21.5	22.0	20.4	18.9	15.6	14.8
Motorkjøretøyer (34)	39.1	40.1	34.6	29.0	22.7	20.1
Elektriske husholdningsapp. (32)	37.6	45.7	35.8	38.0	37.4	38.2
Alle varer	18.2	22.3	24.5	25.1	23.0	20.4

Tabell 12. Nordisk samhandel (import) i prosent av av total nordisk import (Utvalgte varer)

	<u>1961</u>	<u>1965</u>	<u>1969</u>	<u>1973</u>	<u>1979</u>	<u>1983</u>
Farmasøytiske produkter (18)	13.3	15.7	18.3	20.3	21.7	21.4
Plast (20)	11.3	17.8	21.3	25.3	26.4	26.4
Skrivemaskiner og kontorutstyr (26)	6.7	6.9	6.6	9.3	9.9	7.4
EDB-maskiner (27)	11.7	16.9	7.8	7.2	7.8	7.5
Halvledere (28)	0.9	1.2	3.4	1.8	2.1	2.5
Telekommunikasjonsutstyr (29)	15.1	20.0	26.6	38.7	31.8	26.7
Konsumelektronikk (31)	8.8	26.2	25.0	27.5	18.4	10.0
Presisjonsinstrumenter (33)	5.5	6.6	7.2	8.0	7.9	7.7
Motorkjøretøyer (34)	10.5	11.0	16.2	19.4	16.9	16.0
Elektriske husholdningsapp. (32)	13.4	28.9	33.8	38.6	33.2	35.7
Alle varer	15.2	18.9	21.7	23.2	21.2	21.3

Tabell 13. Nordens markedsandeler på OECD-markedet (Utvalgte varer) 1)

	<u>1961</u>	<u>1965</u>	<u>1969</u>	<u>1973</u>	<u>1979</u>	<u>1983</u>
Farmasøytiske produkter (18)	3.7	3.3	3.1	3.1	4.4	5.3
Plast (20)	2.9	2.6	2.0	1.9	2.8	3.0
Kontormaskiner (26)	3.5	2.6	2.8	2.4	2.9	2.8
EDB-maskiner (27)	9.7	8.4	6.2	3.5	3.3	2.5
Halvledere (28)	0.3	0.3	0.2	0.1	0.2	0.2
Telekommunikasjonsutstyr (29)	4.4	4.1	5.2	6.8	5.0	3.9
Konsumelektronikk (31)	1.3	1.4	0.9	2.6	1.9	1.4
Presisjonsinstrumenter (33)	2.5	2.3	2.5	2.8	2.9	2.8
Motorkjøretøyer (34)	2.7	2.4	1.9	2.6	2.6	2.7
Elektriske husholdningsapp. (32)	3.3	5.3	8.6	7.9	5.5	4.8
Alle varer	4.8	4.6	4.1	4.1	3.6	3.9

1) Nordens eksport(ekskl. intra-nordisk samhandel) i prosent av de øvrige OECD-landenes import.

etterhvert som mekaniske og elektromekaniske løsninger ble erstattet av elektronikk. For halvledere er markedsandelene ute og hjemme i hele perioden nær null. Mens diffusjonsprosessen altså var relativt omfattende for varer knyttet til omleggingen tele-kommunikasjonene, var det samme ikke tilfelle for kjerneområdene innen elektronikksektoren. I den grad nordiske produsenter lyktes innen elektronikk, skjedde det først og fremst innen anvendelse, ikke produksjon av EDB-maskiner eller komponenter.

Bortsett fra Island tok samtlige nordiske land del i den sterkt økende nordiske samhandelen med avanserte produkter fram mot 1973. I de fleste tilfeller økte alle nordiske land sine markedsandeler innen alle varegrupper, dvs. at den økte samhandelen innenfor disse varegruppene i stor grad skjedde gjennom økt intrabransjehandel.⁹ Relativt sett var det Finland og Norge som i utgangspunktet hadde den mest perifere utenrikshandelsstrukturen, som økte sine markedsandeler mest, absolutt hadde Sverige i de fleste tilfeller de største gevinstene. Typiske områder hvor alle land økte sine markedsandeler var telekommunikasjonsutstyr, konsumelektronikk og elektriske husholdningsapparater. Innenfor telekommunikasjonsutstyr fikk Sverige likevel en helt dominerende posisjon på det nordiske markedet med en markedsandel på 27,1% i 1973. Andre varer hvor Sverige fikk en sterk stilling var elektriske husholdningsapparater (17,1%), motorkjøretøyer (15,4%), plast (14,5%) og konsumelektronikk (11,8%). Også Norge fikk en sterk posisjon innenfor enkelte av de nye varegruppene, om ikke like sterk som Sverige, spesielt gjaldt dette elektriske husholdningsapparater (12,4%) og konsumelektronikk (7,6%). Danmark fikk en ledende stilling blant de nordiske landene innen farmasøytiske produkter (10,3%) tett fulgt av Sverige (9,4%). I likhet med Sverige opprettholdt Danmark relativt høye markedsandeler innenfor en rekke mer tradisjonelle maskingrupper.

---

⁹ Handel innen samme varegruppe i motsetning til handel mellom varegrupper slik en skulle forvente ut fra teorien om komparative fortrinn, jf. Grubel og Lloyd (1975).

Den sterke økningen i samhandelen med avanserte produkter er imidlertid ikke tilstrekkelig til å forklare den sterke økningen i nordisk samhandel generelt i perioden. Som det framgår av tabell 14, økte de nordiske landene sine markedsandeler på bred front i løpet av perioden 1961-1973, også innen naturressursbaserte produkter. Den kraftigste økningen kom likevel innenfor mer tradisjonelle industriprodukter hvor de nordiske landenes andel av det nordiske markedet ble fordoblet i løpet av perioden, fra 18,8% til 36,3 %. Sverige fordobler i løpet av denne perioden sin andel av det nordiske markedet for møbler og har i 1973 en markedsandel på 35,1%, dvs. en helt dominerende posisjon. Tilsvarende opparbeider Finland seg en meget sterk posisjon innenfor bekledning (16,1% markedsandel i 1973 mot bare 0,5% i 1961). Innenfor det nordiske markedet for metallvarer øker markedsandelene for alle land, men mest for Sverige (18,7% i 1973) og Norge (8,2% i 1973).

3.3. Utviklingen 1973-1983

Den sterke økningen i nordisk samhandel mellom 1961 og 1973 (fra 15,3 til 23,2% (tabell 14)) var på flere plan knyttet til teknologioppheving og transformasjon av produksjons- og utenrikshandelsstrukturen. For det første fungerte det nordiske markedet som en transmisjonsmekanisme i teknologiopphevingen vis-à-vis de mer utviklete OECD-landene ved at nordiske produsenter prøvde ut nye teknologier og produkter på det (relativt avanserte) nordiske markedet før de satset for fullt på markedene utenfor Norden. For det andre fungerte det nordiske markedet som en ramme for utjevning av de teknologiske og økonomiske forskjellene innen Norden, representert ved Sverige på den ene siden og Finland på den andre siden, med Danmark og Norge i en mellomposisjon. Det nordiske markedet kom på denne måten til å spille en viktig rolle i Finlands industrialiseringsprosess. Gjennom leveranser til det nordiske markedet, først av relativt enkle industrivarer (bekledning), men etterhvert også av mer avanserte varer, skjedde det en fundamental omstrukturering av det finske utenrikshandelsmønsteret. Disse endringene

Tabell 14. Nordisk samhandel (import) som prosent av total nordisk import (Hovedvarer)

	<u>1961</u>	<u>1965</u>	<u>1969</u>	<u>1973</u>	<u>1979</u>	<u>1983</u>
Naturressursbaserte produkter (101)	15.7	19.4	24.4	25.9	26.0	25.7
Olje og gass (102)	3.0	5.5	6.9	7.5	9.5	17.7
Kjemiske produkter (103)	15.7	17.9	19.2	20.9	20.0	19.1
Maskiner og transportmidler (104)	17.3	20.1	20.0	21.4	20.1	17.9
Tradisjonelle industriprodukter (105)	18.8	25.4	31.0	36.3	31.7	27.6
Alle varer	15.3	18.9	21.7	23.2	21.2	21.3

skjedde tidligere og var mer omfattende i forhold til det nordiske markedet enn i forhold til det øvrige OECD-markedet.

På syttitallet var de betingelsene som dannet bakgrunn for den sterke økningen i den nordiske samhandelen i det foregående tiåret på avgjørende måter endret. For det første var de teknologiske forskjellene både innen Norden og mellom Norden og de mest utviklete OECD-landene sterkt redusert. Noen hovedtall (beregnet utfra tabell 9) er illustrerende. Innen Norden: I 1961 lå BNP pr. arbeidstime i Sverige 57% over nivået i Finland - i 1970 bare 25% over. Mellom Norden og de mer utviklete OECD-landene: I 1961 lå BNP pr. arbeidstime i USA 82% over nivået i Sverige - i 1970 bare 27% over. Samtidig var forskjellene i utenrikshandelsstruktur mellom de nordiske land og OECD-området som helhet betydelig redusert, selv om de nordiske land fortsatt hadde et høyere innslag av naturressursbaserte varer i eksporten enn OECDs import.

For det andre skifter strukturendringen i OECD-handelen karakter på syttitallet (tabell 7-8). Oljeprisene fyker i været, og med dem prisene på den del andre energiintensive produkter slik at disse varenes andel av OECD-handelen øker. Bortsett fra for Norge har dette en negativ virkning på de nordiske lands samlede markedsandeler ute, bytteforhold og betalingsbalanse. Flere av de sentrale vekstsektorene i OECD-handelen kommer nå inn i sin modningsfase hvor veksten avtar relativt til de andre varer og priskonkurransen øker, spesielt fra produsenter i "nye industriland", dvs. land på et lavere teknisk og økonomisk utviklingsnivå. Dette får store konsekvenser for de nordiske land, fordi det i stor grad var innenfor disse sektorene de nordiske land hadde vunnet markedsandeler på sekstitallet og begynnelsen av syttitallet.

For det tredje slår det institusjonelle mønsteret rundt det nordiske økonomiske samarbeidet sprekker ved at Danmark fra 1972 av slutter seg til EF, mens de øvrige nordiske land forblir i EFTA.

Etter 1973 brytes trenden mot økt nordisk samhandel. De nordiske lands andel av det nordiske markedet faller fra 23,2% til 21,3% mellom 1973 og 1983, mest markert innenfor maskiner og transportmidler og tradisjonelle industriprodukter (tabell 14). Innenfor kjemisk er det bare svak tilbakegang, og status quo for naturressursbaserte varer, mens de nordiske land øker sin markedsandel på det nordiske markedet for olje og gass. Fallet i den nordiske samhandelens andel av total nordisk import skyldes altså sin helhet nedgang i de nordiske lands andel av importen av industrivarer.

Hvis vi går nærmere inn på utviklingen for enkelte industrivarer, vil vi finne at tilbakegangen er konsentrert om noen få grupper. Det dreier seg for det første om konsumelektronikk hvor den nordiske markedsandelen reduseres fra 27,5 i 1973 til 10,0% i 1983, dvs. nesten en utradering av de nordiske produsentene fra det nordiske markedet. Andre varegrupper hvor nordiske produsenter taper fra 5 - 10% av det nordiske markedet mellom 1973 og 1983, er kunstgjødsel, varme- og kjøleutstyr, pumper og sentrifuger, telekommunikasjonsutstyr, metallprodukter og bekledning.

Av de nordiske land er det først og fremst Sverige, Danmark og Island som taper markedsandeler på det nordiske markedet gjennom perioden. For Sverige er tilbakegangen særlig markert for maskiner, spesielt varme- og kjøleutstyr, pumper og sentrifuger, telekommunikasjonsutstyr, konsumelektronikk og motorkjøretøyer, samt for møbler. Danmarks tap i markedsandeler er særlig markert for kraftmaskiner og motorer, pumper og sentrifuger og skip. For Islands del skjer nedgangen for tradisjonelle råvarebaserte eksportprodukter som kjøtt, fisk, og dyrefôr. Norges samlede markedsandel på det nordiske markedet holder seg godt oppe takket være olje, men forøvrig taper Norge markedsandeler for en lang rekke industrivarer, mest markert for kunstgjødsel, konsumelektronikk, elektriske husholdningsapparater og metallprodukter. I motsetning til de øvrige nordiske land fortsetter Finland å vinne markedsandeler på det nordiske markedet på bred front, bl.a. for telekommunikasjoner. For en

moden vare som bekledning taper imidlertid også Finland markedsandeler (fra 16,1% i 1973 til 10,6% i 1983).

Også på OECD-markedet brytes trenden fra seksti- og begynnelsen av syttitallet. Før 1973 (tabell 15) tapte de nordiske land markedsandeler for naturressursbaserte varer på OECD-markedet. Markedsandelene for olje og gass, kjemiske produkter og tradisjonelle industriprodukter endret seg ikke vesentlig mellom 1961 og 1973, mens markedsandelene for maskiner og transportmidler økte. Etter 1973 sluttet markedsandelen for naturressursbaserte varer å synke, markedsandelene for kjemiske produkter og olje og gass økte, mens markedsandelene for maskiner og transportmidler og tradisjonelle industriprodukter sank kraftig.

På et mer detaljert nivå er det innen kjemiske produkter særlig grunn til å framheve den sterke økningen i Nordens markedsandeler på OECD-markedet for forskningsintensive produkter som farmasøytiske produkter og plast. For farmasøytiske produkters del er det spesielt Sverige og Danmark som står for framgangen, mens det for plast er Norge som øker markedsandelen mest. For maskiner og transportmidler hvor Norden samlet taper markedsandeler på OECD-markedet mellom 1973 og 1983, er tilbakegangen særlig markert innen skip, telekommunikasjonsutstyr, elektriske husholdningsapparater, pumper og sentrifuger og konsumelektronikk. Bortsett fra Island (som ikke hadde noe å tape) og Finland (for én vare: pumper og sentrifuger) taper alle de nordiske land markedsandeler på OECD-markedet innenfor disse varegruppene. De nordiske land taper også markedsandeler for tradisjonelle industriprodukter, spesielt bekledning.

Selv om de nordiske lands samlede markedsandel holder seg bedre opp på OECD-markedet enn på det nordiske markedet mellom 1973 og 1983, er det sterke fellestrekk mellom utviklingen i markedsandeler på det to markedene. I begge tilfeller faller de nordiske lands markedsandeler særlig markert for maskiner og tradisjonelle industriprodukter. Et interessant spørsmål er hvem som vinner de markedsandelene de nordiske land taper. For å svare på dette, går

Tabell 15. Nordens markedsandeler på OECD-markedet¹⁾ (Hovedvarer)

	1961	1965	1969	1973	1979	1983
Naturressurs-						
baserte produkter (101)	6.3	6.1	5.5	5.4	5.2	5.4
Olje og gass (102)	0.0	0.1	0.1	0.2	2.2	4.0
Kjemiske produkter (103)	2.4	2.5	2.7	2.2	2.4	2.7
Maskiner og transport-						
midler (104)	4.0	4.1	3.7	4.4	3.5	3.2
Tradisjonelle industri-						
produkter (105)	2.9	2.8	2.5	2.9	2.4	2.2
Alle varer	4.8	4.6	4.1	4.1	3.6	3.9

1) Nordiske lands eksport til øvrige OECD-land i prosent av disse OECD-landenes totale import.

Tabell 16. Andeler av OECD-importen 1973-1983 (Utvalgte varer) 1)

	Norden Nivå 1973	Norden Endring 73-83	OECD(ekskl. Norden) Endring 73-83	Statshandels- land Endring 73-83	Resten av verden Endring 73-83
Pumper og sentrifuger (25)	10.0	-2.9	-4.6	+0.2	+7.3
Telekommunikasjonsutstyr (29)	9.3	-4.3	-10.5	-0.2	+15.1
Konsumelektronikk (31)	4.2	-2.4	-4.5	-0.2	+8.6
Elektriske husholdningsapp. (32)	8.5	-0.9	-11.7	+0.9	+11.2
Skip (36)	23.6	-1.2	-14.8	-3.1	+19.4
Metallprodukter (38)	8.4	-1.9	-6.0	-0.6	+8.5
Møbler (39)	13.3	-1.7	-8.0	+0.2	+9.5
<u>Bekleddings varer (40)</u>	<u>4.7</u>	<u>-2.1</u>	<u>-12.6</u>	<u>-1.2</u>	<u>+15.8</u>
Alle	5.6	-0.5	-4.6	+0.4	+5.9

1) Endringene summerer seg ikke alltid til null pga. manglende opplysninger om opprinnelsesland(jfr. vedlegg 1).

vi i tabell 16 nærmere inn på markedsandelsutviklingen på OECD-markedet mellom 1973 og 1983 for en del varer innen disse varegruppene. Tabellen omfatter OECD-markedet som helhet, dvs. at både det nordiske markedet og markedene i de øvrige OECD-landene er inkludert. Svaret er nokså entydig. I de gruppene hvor de nordiske land taper markedsandeler, taper også de øvrige OECD-landene markedsandeler gjennom denne perioden, mens land utenfor OECD-området (NIC-land, u-land) vinner markedsandeler. For enkelte maskingrupper er imidlertid tilbakegangen mye mer markert for de nordiske land enn for de øvrige OECD-landene. Mens de øvrige OECD-landenes markedsandel for konsumelektronikk på OECD-markedet synker med 5,9% gjennom perioden, synker Nordens markedsandel med 56,5%, dvs. mer enn en halvering. Tilsvarende for telekommunikasjonsutstyr: Her synker de øvrige OECD-landenes markedsandel med 13,3%, mens de nordiske lands synker med 46,4%. For pumper og sentrifuger og bekledning synker også de nordiske lands markedsandeler mye mer enn markedsandelene for de øvrige OECD-land. Den eneste gruppen hvor Norden klarer seg markert bedre enn de øvrige OECD-landene er skip.¹⁰ Det kan altså se ut som om de nordiske land i større grad enn OECD-området som helhet har hatt problemer med å møte konkurransen fra nye industriland utenfor OECD-området etter 1973.

Tendensen til synkende markedsandeler for maskiner slår også gjennom i de nordiske lands eksport til de voksende markedene i NIC- og u-land. De nordiske lands andel av OECDs eksport til "resten av verden" av maskiner og transportmidler sank mellom 1973 og 1983 fra 4,4 til 3,5 prosent. På tross av at markedsandelene for de øvrige hovedvarene steg eller endret seg lite, sank også de nordiske lands samlede markedsandel på disse markedene, fra 3,6% i 1973 til 3,3% i 1983.

Hvis vi ser tilbake på seksti- og syttitallet, var sekstitallet en periode hvor de nordiske land på en relativt vellykket måte

---

¹⁰ På grunn av statistiske problemer knyttet til utenrikshandelsstatistikken for skip (re-eksport), vil vi være forsiktig med å trekke noen konklusjon for denne varegruppens del.

via det nordiske markedet klarte å omstille sitt produksjons- og utenrikshandelsmønster i retning av industrielle produkter hvor etterspørselen vokste sterkt ute og hjemme. De nordiske land lyktes imidlertid best innenfor de mer modne vekstbransjene, hvor veksten avtok relativt til andre varer og konkurransen fra produsenter utenfor OECD-området tiltok etter 1973. Innenfor de områdene som skulle komme til å vokse sterkest på sytti- og begynnelsen av åttitallet, spesielt produksjonssiden av elektronikk-komplekset (EDB-maskiner og halvledere), lyktes de nordiske land heller dårlig både før og etter 1973. De nordiske land var derfor sårbare overfor den økende konkurransen fra produsenter utenfor OECD-området etter 1973. Den generelle nedgangen i etterspørselen ute og hjemme forsterket dette presset og de nordiske lands markedsandeler for disse varene sank både i Norden og i de øvrige OECD-land. Med ett unntak - Finland¹¹. maktet de nordiske land heller ikke å finne nye markeder for sin industrivareeksport.

---

¹¹ Finland er i en spesiell stilling på grunn av at Finlands handel med statshandelslandene er regulert gjennom avtaler som skal sikre balansert handel. Siden Finland importerer sin olje fra Sovjet, og statshandelslandene er interessert i å importere industrivarer, fikk oljeprisøkningene på syttitallet og begynnelsen av åttitallet som konsekvens at Finlands industrivareeksport til statshandelslandene økte kraftig, spesielt for relativt avanserte varer. Således økte Finlands andel av OECD-landenes eksport til statshandelslandene av telekommunikasjonsutstyr fra 6,7% i 1973 til 41,4% i 1983. Samlet økte Finlands andel av OECDs eksport til statshandelslandene fra 4,0 % til 10,4% mellom 1973 og 1983.

4. Strukturanalyse av de nordiske lands eksport 1961-1983

Det har etter krigen vært gjennomført en rekke analyser som søker å kartlegge virkningen for et lands eksport (eller makromarkedsandel) til verdensmarkedet (eller andre markeder) av endringer i markedets varesammensetning og landsammensetning ("constant-market-share-analysis")¹². Strukturanalysen dekomponerer gjerne utviklingen i ett lands makromarkedsandel i tre effekter, en varesammensetningseffekt, en landsammensetningseffekt og en residual, som tilskrives endringer i "konkurranssevne" (Leamer og Stern, 1970). Siden denne formen for analyse tar sikte på å kartlegge virkningen av "strukturelle forhold" som vare- og landsammensetning, vil vi i tilslutning til Kjeldsen-Kragh (1973) bruke betegnelsen "strukturanalyse" i stedet for det engelske "constant-market-share-analysis".

Analyser for de nordiske land¹³ er foretatt av bl.a. Horwitz (1984), Utne(1984) og Reymert og Scultz(1985). Generelt viser disse analysene at Norge, Danmark og Finland i mesteparten av etterkrigstiden har tapt markedsandeler internasjonalt for ferdigvarer (eller tradisjonelle varer¹⁴) på grunn at at eksportstrukturen har vært ugunstig sammensatt sammenlignet med strukturen i etterspørselen. Også fordelingen på land har virket negativt inn, om enn i mindre grad. For Sverige synes tapet i markedsandeler på grunn av uheldig vare- og landsammensetning ikke å ha vært av samme omfang som for de øvrige landene.

Bortsett fra Reymert og Schultz(1985) har samtlige analyser som har vært gjennomført for de nordiske land, benyttet en metode

---

¹² For en oversikt over metodens utvikling vises det til Fagerberg og Sollie (1985).

¹³ I tillegg er det gjennomført flere analyser som bare tar for seg ett av landene, for Norges del vises det til Bergvoll(1979) og Ferreira(1981,1982).

¹⁴ Med tradisjonelle varer menes varer utenom olje, gass (SITC Rev.1 33&34) og skip (SITC Rev.1 735) eller tilsvarende.

utarbeidet av Leamer og Stern(1970). Et problem ved denne analysen er som påpekt av Richardson(1971) at resultatet ikke er uavhengig av hvilken effekt som regnes ut først, vare- eller landsammensetningseffekten, eller hvilket "basisår" man velger som grunnlag for beregning av effektene. I det følgende vil vi skissere en metode som unngår noen av de problemene som tradisjonelt hefter ved strukturanalysen. De viktigste forskjellene mellom denne metoden og de som vanligvis brukes er (1) at den metoden som presenteres her ikke skiller mellom virkningen av endringer i vare- og landsammensetningen, men behandler disse samlet, og (2) at residualeffekten i beregningene gis en økonomisk tolkning.

Når vi i beregningen har valgt å se bort fra en egen landsammensetningseffekt, har dette flere grunner. For det første gir dette en langt enklere beregning, uten at vesentlig informasjon tapes. I praksis vil veksten i import over tid ikke variere så mye mellom land på samme utviklingsnivå, som f.eks. flertallet av OECD-landene, slik at landsammensetningseffekten dermed blir mindre interessant på lang enn på kort sikt.¹⁵ For det andre er det metodiske problemer knyttet til skillet mellom vare- og landssammensetningseffekt som vanskeliggjør tolkningen av resultatene (effektene er ikke uavhengige).¹⁶

---

¹⁵ Derimot vil markedsveksten mellom f.eks. "utviklingsland" og "industriland", dvs. land på forskjellig utviklingsnivå, kunne være betydelig. I dette tilfellet vil den beregningsmåten som er foreslått her, kunne anvendes ved at regioner/grupper av land med ulik veksttakt oppfattes som ulike markeder, dvs. at det gjennomføres strukturanalyser av utviklingen i markedsandelen for det landet vi studerer i hvert av disse markedene.

¹⁶ Dette er ett av problemene i Leamer og Stearns versjon av metoden. De regner ut varesammensetningseffekten på grunnlag av endringene i varesammensetning i verdensmarkedet, mens landsammensetningseffekten beregnes residualt som differansen mellom den totale vare- og landsammensetningen - når både markedsandelene for enkeltvarer i alle land og landenes importsammensetning er holdt konstant - og varesammensetningseffekten beregnet i forhold til verdensmarkedet. Dette blir misvisende fordi endringene i landsammensetning i verdensmarkedet påvirker endringene i varesammensetning i verdensmarkedet. Også den tredje effekten, som tilskrives "konkurranssevne", regnes ut residualt,

Følgende symboler vil bli brukt:

X_i = landets eksport av vare i

M_i = markedets import av vare i

a_i = landets markedsandel for vare i

b_i = vare i's andel av markedet (vareandel)

m = landets markedsandel for alle varer

Slik at:

$$(1) a_i = \frac{X_i}{M_i}$$

$$(2) b_i = \frac{M_i}{\sum_i M_i}$$

$$(3) m = \frac{\sum_i X_i}{\sum_i M_i}$$

Ved substitusjon av (1) - (2) i (3) framkommer:

$$m = \frac{\sum_i \left(\frac{X_i}{M_i} \cdot M_i \right)}{\sum_i M_i} = \sum_i \left[\frac{X_i}{M_i} \cdot \left(\frac{M_i}{\sum_i M_i} \right) \right]$$

$$(4) m = \sum_i a_i b_i$$

Anta nå to påfølgende tidspunkter markert ved toppskrift (0,1).

$$5) m^0 = \sum_i a_i^0 b_i^0$$

$$(6) m^1 = \sum_i a_i^1 b_i^1$$

noe som er uheldig fordi effekten av endring i markedsandeler for enkeltvarer dermed blandes sammen med residualeffektene (annenordensleddene) som i praksis kan bli ganske store. Dette gir betydelige tolkningsproblemer. For en nærmere diskusjon av dette, se Fagerberg og Sollie (1985), Appendix 1.

Ved subtraksjon av (5) fra (6) (Δ brukes for differanse)

$$\begin{aligned} \Delta m &= \sum_i a_i^1 b_i^1 - \sum_i a_i^0 b_i^0 \\ \Delta m &= \sum_i (a_i^0 + \Delta a_i)(b_i^0 + \Delta b_i) - \sum_i a_i^0 b_i^0 \\ \Delta m &= \sum_i (\Delta a_i b_i^0 + \Delta b_i a_i^0 + \Delta a_i \Delta b_i) \\ (7) \quad \Delta m &= \underbrace{\sum_i \Delta a_i b_i^0}_{(I)} + \underbrace{\sum_i \Delta b_i a_i^0}_{(II)} + \underbrace{\sum_i \Delta a_i \Delta b_i}_{(III)} \end{aligned}$$

Den første effekten (I) er endringen i markedsandeler for enkeltvarer vektet med markedets varesammensetning i utgangsåret. Denne effekten vil bli kalt markedsandelseffekten. Markedsandelseffekten gir den endringen i et lands samlede markedsandel som utelukkende skyldes endringer i markedsandeler for enkeltvarer gjennom perioden. Hvis landet både vinner og taper markedsandeler for enkeltvarer, vil effekten være mer positiv jo mer gevinsten er konsentrert i grupper som ved periodens begynnelse hadde en høy andel av markedet og vice versa. Den andre effekten (II) er tilsvarende endringene i markedets varesammensetning (vareandeler) vektet med landets markedsandeler i utgangsåret. Denne effekten vil bli kalt varesammensetningseffekten. Varesammensetningseffekten gir den endringen i et lands samlede markedsandel på et marked gjennom en periode som utelukkende skyldes endringer i markedets varesammensetning i løpet av perioden. Denne effekten vil være positiv hvis landets eksport ved periodens begynnelse var konsentrert i de varegruppene som vokste raskest gjennom perioden og vice versa. Den tredje effekten (III) er produktet av endringene i markedsandeler og vareandeler summert sammen for alle varer. Denne effekten viser graden av korrelasjon mellom endringene i markedsandeler og endringene i markedets sammensetning. Hvis utviklingen i landets markedsandeler for enkeltvarer har vært gunstigere for varer som har økt sin andel av markedet

enn for varer som har fått redusert betydning, vil effekten være positiv, og større jo sterkere sammenhengen er, og vice versa. Dvs. at effekten måler hvor stor evnen til å "legge om til høyvekstområder" de facto har vært gjennom perioden. Denne tredje effekten vil derfor bli kalt omstillingseffekten.

Selv om tolkningen av den tredje effekten kan forstås intuitivt, vil vi likevel gi et bevis. Som mål for korrelasjon brukes kovariansen (kov).

Påstand: Omstillingseffekten er et uttrykk for korrelasjonen mellom endringene i markedsandeler for enkeltvarer og vareandeler (antall varer = n).

Bevis:

$$\begin{aligned}
 (8) \quad \text{Kovarians} &= \frac{1}{n} \sum_i (\Delta a_i \Delta b_i) \\
 &= \frac{1}{n} \sum_i \left[\Delta a_i - \left(\frac{\sum_i \Delta a_i}{n} \right) \right] \left[\Delta b_i - \left(\frac{\sum_i \Delta b_i}{n} \right) \right] \\
 \text{Kov} &= \frac{1}{n} \sum_i \left[\Delta a_i - \left(\frac{\sum_i \Delta a_i}{n} \right) \right] \Delta b_i \quad (\text{siden } \sum_i \Delta b_i = 0) \\
 \text{Kov} &= \frac{1}{n} \sum_i \Delta a_i \Delta b_i - \frac{1}{n} \sum_i \left[\left(\frac{\sum_i \Delta a_i}{n} \right) \Delta b_i \right] \\
 \text{Kov} &= \frac{1}{n} \sum_i \Delta a_i \Delta b_i - \frac{1}{n} \left(\frac{\sum_i \Delta a_i}{n} \right) \left(\sum_i \Delta b_i \right) \\
 (9) \quad n \cdot \text{Kov} &= \sum_i \Delta a_i \Delta b_i
 \end{aligned}$$

For om mulig å si noe mer om hva som har påvirket utviklingen i nordisk samhandel og de nordiske lands markedsandeler på OECD-markedet i etterkrigstiden, har vi beregnet de tre effektene for hvert av de nordiske land og samlet for Norden for periodene 1961-1973 og 1973-1983. Vareinndelingen framgår av vedlegg 1. I samsvar med forutsetningene foran har vi for begge perioder brukt utgangsåret som basisår, dvs. 1961 for perioden 1961-1973 og 1973 for perioden 1973-1983. Beregningen er utført separat overfor to markeder, de nordiske lands import (Norden) og de øvrige OECD-

landenes import fra verden(OECD). I den beregningen som er presentert under, har vi valgt å begrense oss til tradisjonelle varer selv om vi har utført beregningen også for alle varer. Det er to årsaker til dette. For det første er statistikken over utenrikshandelen med olje og skip usikker (re-eksport) slik at resultatet blir mer usikkert når disse varene er med. For det andre har relativprisen mellom olje og andre varer endret seg så kraftig i perioden 1973-1983 at dette dominerer beregningen av effektene, slik at andre interessante forskjeller mellom land ikke kommer fram.¹⁷

For perioden 1961-1973 var resultatene nokså uavhengige av om olje og skip var inkludert eller ikke. Beregningene viser (tabell 17) at økningen i den nordiske samhandelen mellom 1961 og 1973 først og fremst skyldtes økte markedsandeler for enkeltvarer (markedsandelseffekten), selv om også varestrukturen i de nordiske lands handel med hverandre spilte positivt inn for flertallet av landene. For Norge, som i utgangspunktet hadde en svak posisjon innenfor mange av de varene som vokste mest i de nordiske lands import gjennom perioden, bidro imidlertid varestrukturen negativt, mens det omvendte var tilfelle for Danmark og Sverige som i utgangspunktet hadde en mer avansert sammensetning av eksporten til de øvrige nordiske land. Mer overraskende er det at varesammensetningseffekten også var positiv for Finland og Island (svakt) som i utgangspunktet hadde en svært ensidig naturressursbasert sammensetning av eksporten til de øvrige nordiske land. Forklaringen på dette er at disse landenes eksport til de øvrige nordiske land i 1961 var samlet i noen få varegrupper hvor Nordens import, til tross for at varene er naturressursbaserte, vokste noe mer enn gjennomsnittet. Omstillingseffekten var viktigst for Finland(positiv) og Danmark (negativ). Dette reflekterer Finlands evne og Danmarks manglende

---

¹⁷ Siden de nordiske land i likhet med de fleste OECD-land hadde svært små markedsandeler for olje og gass i 1973, får den sterke veksten i verdien av handelen med olje som konsekvens at varesammensetningseffekten blir negativ for perioden 1973-1983. Dette er et trivielt resultat, som vi ikke ser noen grunn til å gå nærmere inn på her.

evne til å transformere sin eksport til de øvrige nordiske land i retning av produkter med rask etterspørselsvekst.

På begynnelsen av sekstitallet var de nordiske lands eksport til de øvrige OECD-landene langt mer konsentrert om naturessursbaserte varer enn eksporten til de øvrige nordiske land. Dette var samtidig i hovedtrekk varer hvor OECD-landenes import økte svakere enn gjennomsnittet. Det er derfor ikke overraskende når beregningene viser at strukturen i eksporten virket mindre gunstig på utviklingen i markedsandelene på OECD-markedet enn på det nordiske markedet mellom 1961 og 1973. Spesielt for Finland og Norge, som begge hadde et sterkt innslag av naturessursbaserte varer i eksporten til de øvrige OECD-land på begynnelsen av sekstitallet, bidro eksportstrukturen til å trekke markedsandelene på OECD-markedet kraftig ned. For Sverige, som på dette tidspunktet var det eneste av de nordiske land som hadde et betydelig innslag av maskiner, transportmidler og andre industrivarer i sin eksport til OECD, virket derimot strukturen i eksporten positivt inn. Det gjorde den overraskende nok også for Island. Forklaringen er at de to-tre varene hvor Island hadde noen eksport av betydning oppviste relativt brukbar vekst i OECDs import i løpet av denne perioden (bl.a. fisk og dyrefôr). For de fleste landene, og for Norden som helhet, var det imidlertid også på OECD-markedet utviklingen i markedsandelene for enkeltvarer som betød mest (negativt). Omstillingseffekten hadde heller liten betydning.

Tabell 17. Strukturanalyse av Nordens eksport 1961-1973 (Varer u/olje og skip)

	NORDEN						OECD (ekskl. Norden)		
	(1) Varesamme setnings- effekt	(2) Markeds- andels- effekt	(3) Omstil- lings- effekt	(1)+(2)+(3) Total	(1) Varesammen- setnings- effekt	(2) andels- effekt	(3) Markeds- lings- effekt	(1)+(2)+(3) Omtil-Total	
Danmark	+10.8	+38.6	-4.5	+44.9	+1.9	-24.1	-0.5	-22.7	
Finland	+14.3	+86.5	+10.5	+111.3	-14.7	-29.2	+2.9	-41.0	
Norge	-6.8	+65.4	+0.8	+59.4	-8.8	-8.3	0.0	-17.1	
Sverige	+9.5	+49.5	+1.3	+60.3	+5.1	-7.7	-2.3	-4.9	
Island	+3.5	-8.5	-2.8	-7.8	+7.6	+0.8	-2.4	+6.0	
Norden	+7.3	+53.0	+0.8	+61.1	-1.6	-16.3	-0.5	-18.4	

Tabell 18. Strukturanalyse av Nordens eksport 1973-1983 (Varer u/olje og skip)

	NORDEN			OECD (ekskl. Norden)			(1)+(2)+(3) Total
	(1) Varesammen- setnings- effekt	(2) Markeds- andels- effekt	(3) Omstil- lings- effekt	(1) Varesammen- setnings- effekt	(2) Markeds- andels- effekt	(3) Omstil- lings- effekt	
Danmark	-0.3	-3.3	-1.8	-10.9	+11.9	-6.2	-5.2
Finland	-0.5	+15.5	-2.2	-11.4	+5.6	-1.4	-7.2
Norge	+0.1	-15.3	+0.8	+3.6	-23.9	+0.1	-20.2
Sverige	-0.9	-11.4	-0.9	0.0	-9.4	-2.7	-12.1
Island	-2.6	-60.9	-0.8	+18.0	-6.7	-6.1	+5.2
Norden	-0.6	-7.0	-1.0	-3.5	-3.9	-3.1	-10.5

For perioden 1973-1983 (tabell 18) viser beregningene at tilbakegangen i nordisk samhandel etter 1973 i det vesentlige skyldes fallende markedsandeler for enkeltvarer for alle land utenom Finland. På OECD-markedet derimot virker eksportstrukturen sterkt negativt inn for Danmarks og Finlands del. For begge land øker samtidig markedsandelene for enkeltvarer, men ikke nok til å oppveie den nedgangen som skyldes uheldig eksportstruktur og manglende evne til omstilling. For Norge og Sverige hadde eksportstrukturen i denne perioden mindre betydning, men markedsandelene for enkeltvarer sank kraftig. Når eksportstrukturen ikke virket negativt inn for Norge, henger det bl.a. sammen med at en del av Norges tradisjonelle naturressursbaserte eksportprodukter er meget energiintensive. På grunn av økende energipriser økte verdien av handelen med disse varene mer enn gjennomsnittlig mellom 1973 og 1983. Som i foregående periode virket varesammensetningseffekten positivt inn for Islands del, mens både markedsandelseffekten og omstillingseffekten var negativ.

I grove trekk har utviklingen i nordisk samhandel gjennom perioden vært bestemt av utviklingen i markedsandeler for enkeltvarer. Det samme gjaldt på OECD-markedet før 1973, bortsett fra for Norge og Finland, hvor varesammensetningen betød mer (negativt). Etter 1973 har den samlede effekten av uheldig varesammensetning og manglende omstillingsevne betydd mer for Nordens tap i markedsandeler på OECD-markedet enn utviklingen i markedsandelene for enkeltvarer.

5. Konklusjoner og perspektiver

Mellom 1961 og 1973 endret strukturen i OECD-importen seg ved at handelen med forskningsintensive produkter basert på innovasjoner i relativt nær fortid vokste sterkere enn handelen mer modne varer. Det dreide seg særlig om varer knyttet til innovasjoner i elektronisk industri, kjemisk industri (syntetiske fibre og farmasøytiske produkter) og til spredningen av den livsformen som utviklet seg i USA i første halvdel av århundret (motor-kjøretøyer, elektriske husholdningsapparater osv.). Også handelen med møbler og bekledning vokste raskt. Derimot vokste handelen med en rekke naturressursbaserte varer svakere enn gjennomsnittet. Etter 1973 endret denne prosessen karakter på to måter: For det første gjorde OPEC I og II at verdien av OECD-landenes oljeimport økte sterkt. Det samme gjaldt verdien av handelen med en del energiintensive produkter (som f.eks. aluminium). For det andre sank veksten relativt til andre varer for en del varer som nå var kommet inn i sin modningsfase. Av de varene hvor handelen vokste raskere enn gjennomsnittet før 1973, var det bare de knyttet til profesjonell elektronikk hvor handelen etter 1973 fortsatte å vokse markert sterkere enn gjennomsnittet.

På sekstitallets begynnelse var de nordiske lands eksport til de øvrige OECD-landet preget av en ensidig konsentrasjon om naturressursbaserte varer. Dette gjaldt særlig de industrielt minst utviklete av de nordiske landene; Island, Finland og Norge, i mindre grad Sverige, med Danmark i en mellomstilling. Siden dette i stor grad var varer hvor OECD-importen økte svakere enn gjennomsnittet, bidro eksportstrukturen for flere av disse landene til reduserte markedsandeler på OECD-markedet i perioden 1961-1973. På tross av at de nordiske land økte sine markedsandeler på OECD-markedet for en rekke industriprodukter gjennom omlegging av produksjons- og handelstrukturen i retning av mer avanserte varer, var dette ikke tilstrekkelig til å forhindre at de nordiske land også tapte markedsandeler på OECD-markedet på grunn av synkende markedsandel for enkeltvarer. Dette

tapet skyldtes imidlertid ene og alene reduserte markedsandeler for naturressursbaserte og kjemiske varer.

Etter 1973 endres dette mønsteret. Nå øker de nordiske land sine markedsandeler for olje og gass, naturressursbaserte varer og kjemiske varer på OECD-markedet, mens markedsandelene for industrivarer synker kraftig. At markedsandelen for olje og gass øker, trenger neppe nærmere forklaring. Når det gjelder naturressursbaserte varer, er en mulig forklaring på at markedsandelen sank før og steg etter 1973, at utviklingen i de nordiske lands eksport av naturressursbaserte varer før 1973 var tilbudsbeskranket. Det vil si at veksten i etterspørselen etter disse varene, på tross av den var noe lavere enn gjennomsnittet, var så kraftig at de nordiske land ikke var i stand til å utnytte etterspørselsveksten fullt ut. I så fall er det naturlig at markedsandelen for naturressursbaserte varer utviklet seg mer gunstig etter 1973 hvor den generelle veksten i etterspørselen på OECD-markedet var langt lavere. Dette kan også være med å forklare noe av utviklingen for kjemiske varer, selv om det her også har spilt inn at de nordiske land gjennom seksti- og syttitallet klarte å utvikle nye konkurransedyktige eksportsektorer innenfor noen av de ekspanderende kjemiske sektorene (syntetiske fibre og farmasøytiske produkter). For industrivarer møter de nordiske land i perioden etter 1973 økende konkurranse fra nye industriland innenfor en rekke grupper som i denne perioden går over fra å være i vekstfasen til å komme inn i modningsfasen. Som en følge av dette taper de nordiske land markedsandeler i raskt tempo innen disse gruppene til land utenfor OECD-området. Dessuten fortsetter de nordiske land sett under ett å tape markedsandeler på grunn av uheldig eksportstruktur. For flere av de nordiske land er det også tegn til at de taper markedsandeler på OECD-markedet på grunn av manglende evne til å omstille til de produktene som etter 1973 øker mest i OECDs import.

Mellom 1961 og 1973 kompenserte de nordiske land tapet i markedsandeler på OECD-markedet med sterkt økte markedsandeler på det nordiske markedet. Det nordiske markedet fungerte i denne

perioden som et "utvidet hjemmemarked" for de mest avanserte varene i hvert enkelt lands industristruktur. Markedsandelene økte kraftig både for en del avanserte varer, varer hvor handelen også vokste sterkt internasjonalt, og for en del mer tradisjonelle industriprodukter. Spesielt for Finland fungerte det nordiske markedet i denne perioden som en viktig transmisjonsmekanisme i omstillingen fra en hovedsakelig naturressursbasert til mer industrielt preget utenriks-handelsstruktur. Bortsett fra for Finlands del brytes imidlertid tendensen til økt nordisk samhandel etter 1973. Som på OECD-markedet taper de nordiske land markedsandeler for en rekke av de industrivarene hvor de hadde økt sine markedsandeler før 1973, på grunn av økende konkurranse fra produsenter utenfor OECD-området.

Sett under ett kan utviklingen etter 1973 ses som en indikasjon på at de nordiske land står overfor betydelige strukturproblemer på åttitallet. For det første fordi de nordiske land, til tross for strukturendringene på seksti- og syttitallet, fortsatt har en eksportstruktur som er sterkere preget av naturressursbaserte varer enn OECDs import. Hvis OECDs import av disse varene fortsetter å vokse svakere enn gjennomsnittet, vil dette være en kilde til tap i markedsandeler ute også framover. For det andre fordi omstillingsprosessen på seksti- og syttitallet først og fremst skjedde innenfor sektorer som nå er kommet inn i sin modningsfase og hvor konkurransen, spesielt fra land utenfor OECD-området, er økende. Innenfor den profesjonelle elektronikken, som var den raskest voksende sektoren i OECDs import mellom 1961 og 1983 (hvis vi ser bort fra olje), har de nordiske land ikke lyktes i å få en vesentlig del av markedene. Et unntak er telekommunikasjoner, men siden markedsandelene her har avtatt til fordel for produsenter utenfor OECD-området, kan dette tyde på at de nordiske posisjonene innenfor dette feltet har vært sterkest innenfor de mest modne segmentene. De nordiske lands manglende konkurransedyktighet innenfor de forskningsintensive sektorene illustreres også av at de nordiske land har tapt markedsandeler innenfor disse gruppene både på det nordiske markedet og på OECD-markedet (tabell 19), selv om tilbakegangen har vært sterkere for produkter med middels

Tabell 19. Nordens markedsandeler etter forskningsintensitet 1973-1983

	NORDEN		OECD (ekskl. Norden)	
	<u>1973</u>	<u>1979</u>	<u>1983</u>	<u>1973 1979 1983</u>
Høy forskningsintensitet	3.07	2.66	2.67	2.54
Middels forskningsintensitet	4.52	4.02	3.87	4.25
Lav forskningsintensitet	4.20	3.43	4.72	3.92
				2.522.43
				3.403.34
				3.624.21

nordiske med et høyt velferds- og kostnadsnivå er dette et faresignal. Et viktig spørsmål er hva som kan gjøres for å forhindre en slik utvikling, og om det nordiske markedet, som på sekstitallet, kan tenkes å spille en rolle som "utvidet hjemmemarked" for nordiske produsenter innen disse sektorene.

REFERANSER

Aho, M.C og Rosen H.F.(1980) Trends in Technology Intensive Trade: With Special Reference to US Competitiveness, US Department of Labor

Andersen,E.S., Dalum,B. og Villumsen,G.(1981) International Specialization and the Home Market - an Empirical Analysis, Aalborg

Bergvoll, G.(1980) "Norsk eksports markedsandeler 1970-1979", Penger og kreditt

Fagerberg, J.(1985) "På søking etter en teori om utenrikshandel og vekst", Nordisk Tidsskrift for Politisk Ekonomi

Fagerberg, J. og Sollie,G.(1985) The Method of Constant-Market-Shares Analysis Revisited, Statistisk Sentralbyrå, Oslo, Discussion Paper No.9

Ferreira, M.P.(1981/1982) Demand and Competitiveness in Norway's Exports, Fondet for markeds- og distribusjonsforskning, Oslo, Forskningsrapport No. 36/81 og Arbeidsrapport No. 27/82

Freeman, C., Clark, S. og Soete,L.(1982) Unemployment and Technical Innovation, London: Frances Pinter

Grubel, H.G. og Lloyd,P.J.(1975) Intra-industry-trade, London: Macmillan

Hirsch, S.(1967) Location of Industry and International Competitiveness, Oxford: Clarendon Press

Horwitz, E.C. (1984) "Export Performance of the Nordic Countries 1965-82", i Economic Growth in a Nordic Perspective, København/Helsinki/Stockholm/Bergen

- Hufbauer, G. (1966) Synthetic materials and the theory of international trade, London: Duckworth
- Kelly, R. (1977) The Impact of Technological Innovation on International Trade Patterns, US Department of Commerce
- Kjeldsen-Kragh, S. (1977) Spesialisering og konkurranseevne, København
- Leamer, E. og Stern, R. (1970) Quantitative International Economics, Chicago
- Linder, S.B. (1961) An Essay on Trade and Transformation, Uppsala: Almqvist & Wicksell
- Maddison, A. (1982) Phases of Capitalist Development, Oxford University Press
- OECD (1985) Trade in High Technology Products. An Initial Contribution to the Statistical Analysis of Trade Patterns in High Technology Products, (unpubl.)
- Posner, M.V. (1961) International Trade and Technical Change, Oxford Economic Papers
- Reymert, M. og Schultz, C.E. (1985) Eksport og markedsstruktur, Statistisk Sentralbyrå, Oslo, Rapporter 85/5
- Schumpeter, J. (1934) The Theory of Economic Development, Oxford
- Schumpeter, J. (1939) Business Cycles I-II, New York: McGraw-Hill
- Schumpeter, J. (1947) Capitalism, Socialism and Democracy, London: Unwin
- Svennilson, I. (1954) Growth and Stagnation in the European Economy, Geneva: United Nations

Richardson, J.D.(1971) "Constant Market Shares Analysis of Export Growth", Journal of International Economics

Utne, A. (1984) The EFTA Countries' Export Performance for Manufactured Goods 1970-1982, Occasional Paper No.7, EFTA

Van Duijn, J.J.(1983) The Long Wave in Economic Life. London: Allen and Unwin

Vernon, R.(1966) "International Investment and International Trade in the Product Cycle", Quarterly Journal of Economics

Walker, V.B.(1979) Industrial Innovation and International Trading Performance, Greenwich CT: JAI Press

VEDLEGG 1: DATA OG VAREINNDELING

Utgangspunktet for analysen er verditall for OECD-landenes utenrikshandel for årene 1961, 1965, 1973, 1979 og 1983 fra Nike-gruppens database, Institut for Produktion, Aalborg Universitetscenter. Databasen inneholder verditall for eksport og import klassifisert etter SITC.Rev.1 (før 1977) og SITC.Rev.2 (etter 1977) fra OECD Trade Serie C. Våre beregninger er foretatt på en minidatabase som bygger på NIKE-gruppens database supplert med andre kilder. I minidatabasen er de detaljerte opplysningene aggregert opp til 41 varer (se tabell V.1.). Årene er valgt slik at de mest mulig skal sammenfalle med konjunkturtopp årene internasjonalt i perioden.

Ved konstruksjonen av vareinndelingen er det ved siden av de hensyn som er nevnt tidligere, lagt vekt på at vareinndelingen skal være slik at man såvidt mulig unngår de problemer som følger av at enkelte land hemmeligholder en del opplysninger vedrørende den varemessige og geografiske fordelingen av utenrikshandelen. Dette legger beskrankninger på hvilket aggregeringsnivå man kan nytte i beregninger av samhandelsmønstre og markedsandeler. På tross av de anstrengelser som er gjort på dette punktet, er det likevel også i minidatabasen tilfeller hvor et lands import og eksport ikke lar seg fordele fullstendig varemessig og geografisk.

OECDs bånd inneholder ikke opplysninger for følgende land følgende år:

1961: Australia, Finland, Japan og New Zealand

1965 og 1969: Australia og New Zealand

1973: New Zealand

For å få en konsistent minidatabase ble Australia og New Zealand definert som ikke-OECD-land, mens tall for Finland og Japan for 1961 ble lagt inn manuelt. Ved rekonstruksjonen av Finlands og Japans utenrikshandel for 1961, ble Finlands og Japans eksport til de øvrige OECD-land definert som de øvrige OECDs land import fra Finland og Japan. Tilsvarende ble Finlands og Japans import fra de øvrige OECD-land definert som de øvrige OECDs land eksport

til Finland og Japan. Totalsummene for Finlands og Japans eksport til/fra de øvrige OECD-land ble deretter avstemt mot nasjonale kilder og FN-statistikk og justert proporsjonalt for alle varer. Finlands og Japans handel med land utenfor OECD-området ble deretter lagt inn manuelt som forskjellen mellom Finlands og Japans totale utenrikshandel (nasjonale kilder og FN-statistikk) og Finlands og Japans handel med OECD og fordelt på gruppene "statshandelsland" og "resten av verden" (se under) ut fra nasjonale kilder og FN-statistikk. Ved fordelingen mellom "statshandelsland" og "resten av verden" var det i noen tilfeller nødvendig å basere seg på skjønn. I disse tilfellene ble fordelingen fra 1965 lagt til grunn.

I de beregninger som presenteres her, opereres det med seks eksporterende "land"; Danmark, Finland, Norge, Sverige, Island og Norden, og fem importerende "regioner":

- (1) Norden: Danmark, Finland, Norge, Sverige og Island
- (2) OECD = USA, Japan, Vest-Tyskland, Frankrike, Storbritannia, Italia, Canada, Østerrike, Belgia(m/Luxemburg), Danmark, Finland, Hellas, Island, Irland, Nederland, Norge, Portugal, Spania, Sverige, Sveits og Tyrkia
- (3) OECD-Norden = OECD - Danmark, Finland, Norge, Sverige og Island
- (4) Statshandelsland = USSR, DDR, Polen, Tsjekkoslovakia, Ungarn, Romania, Bulgaria og Albania
- (5) Resten av verden = Alle andre land

Fordi databasen bare inneholder data for OECD-landene, er Statshandelslandenes og Resten av verdens import definert som OECD-landenes eksport til disse regionene.

Varenes fordeling etter forskningsintensitet er følgende:

Høy forskningsintensitet: 16, 18, 20, 22, 26(inntil 1973), 27, 28, 29, 30, 31(inntil 1973), 33, 34(inntil 1973) og 35

Middels forskningsintensitet: 15, 17, 19, 21, 23, 24, 25, 26(etter 1973), 31(etter 1973), 32, 34(etter 1973), 36, 37 og 38

Lav forskningsintensitet: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 og 39.

Tabell V.1

CLASSIFICATION OF PRODUCTS	SITC. REV. 1	SITC. REV. 2
101 PRODUCTS BASED ON NATURAL RESOURCES		
1 Animals, meat, and meat preparations	00, 01, 091.3, 411.3	00, 01, 091.3, 411.3
2 Dairy products and eggs	02	02
3 Fish and fish prepara- tions	03, 411.1	03, 411.1
4 Cereals and cereal prepara- tions	04	04
5 Feeding-stuff for animals	08	08
6 Skins and leather manu- factures	21, 61	21, 61
7 Wood and wood manu- factures	24, 63	24, 63
8 Pulp and paper	25, 64	25, 64
9 Textiles	26, 65	26, 65
10 Iron ore	281	281
11 Iron, steel and ferro alloys	67	67
12 Aluminium	684	684
13 Other products based on natural resources	05, 06, 07, 091.4, 099, 11, 12, 22, 23, 27, 282, 283, 284, 285, 286, 29, 32, 35, 42, 43, 62, 66, 681, 682, 683, 685, 686, 687, 688, 689	05, 06, 07, 091.4, 098, 11, 12, 22, 23, 27, 282, 286, 287(-:32), 288, 289, 29, 32, 35, 42, 43, 62, 66, 681, 682, 683, 685, 686, 687, 688, 689, 699.9
102 OIL AND GAS		
14 Oil and gas	33, 34	33(-:5.2), 34
103 CHEMICALS		
15 Organic chemicals	512	51
16 Inorganic chemicals	513, 514	522, 523, 287.32
17 Dyestuffs, colouring materials	53	53
18 Pharmaceuticals	54	54
19 Fertilizers	56	56
20 Plastic materials	581.1:2	582, 583, 893.91:2
21 Other chemicals	515, 52, 55, 57, 581.3:9, 59	335.2, 524, 55, 57, 584, 585, 59, 894.63, 899.39, 951.66
104 ENGINEERING, ELECTRONICS AND TRANSPORT EQUIPMENT		
22 Power generating machinery	711	711, 712, 713, 714, 718
23 Machinery for special industries or processes	712, 715, 717, 718, 719.3:5:8	72, 73(-:7.32) 744, 745.1

24	Heating and cooling equipment	719.1	741(-:31)
25	Pumps and centrifuges	719.2	742, 743
26	Typewriters and office machines	714.1:9	751.1:81:88, 759.11:15
27	Computers and peripherals	714.2:3	751.2, 752, 759.9
28	Semiconductors	729.3	776
29	Telecommunications	724.9	764(-:99)
30	Machinery for production and distribution of electricity	722, 723, 729.9	771, 772, 716, 773, 778.8(-:5), 737.32, 741.31
31	Consumer electronics	724.1:2, 891.1	761, 762, 763, 764.99
32	Domestic electrical equipment	725	775
33	Scientific instruments, photographic supplies, watches and clocks	726, 729.5:7, 861, 862, 864	751.82, 759.19, 774, 778.85, 87, 88(-:3)
34	Road motor vehicles	732	78(-:5(-:1:39))
35	Aircraft	734	792(-:83)
36	Ships and boats (incl. oil rigs)	735	793
37	Other engineering products	719.6:7:9, 729.1:2:4:6, 731, 733	745.2, 749, 778 (-:8), 785.2:31, 786,791
105	TRADITIONAL INDUSTRIAL PRODUCTS		
38	Manufactures of metal	69, 719.4, 812.1:3	69(-:9.9), 812.1
39	Furniture	82	82
40	Clothing	84	655.3, 658.98, 84(-:8.21)
41	Industrial products	812.2:4, 83, 85, 863, 891.2:4:8:9, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 899, 9	792.83, 812.2:4, 83, 848.21, 851, 883, 892, 893(-:91:92), 894(-:63),895, 896, 897, 898, 899.1:3 (-:9):4:6:7:8:9, 9
106	SUM OF ALL PRODUCTS		
42	Sum of all products		

Tegn forklaring: Kolon utenfor parentes betyr at en vare på samme nivå som foregående vare skal legges til denne. F.eks. er 891.1:3 identisk med 891.1+891.3. Minustegn og kolon i parentes betyr at en vare på lavere nivå skal trekkes fra foregående vare. F.eks er 899.3(-:9) identisk med 899.3 - 899.39.

VEDLEGG 2: VEDLEGGSTABELLER**Side**

Danmark	68
Finland	76
Norge	84
Sverige	92
Island	100
Norden	108

TABLE 5. DENMARK'S EXPORT-SHARE IN THE NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	50.84	42.43	46.26	31.63	22.60	17.44
DAIRY	2.00	40.54	34.31	29.51	14.56	17.83	12.50
FISH	3.00	12.19	14.35	18.08	15.20	13.64	11.77
CEREALS	4.00	3.32	4.05	10.89	8.07	9.20	8.65
FEEDING	5.00	6.19	9.52	10.80	10.35	5.98	4.06
LEATHER	6.00	4.95	6.11	8.97	9.21	7.81	9.87
WOOD	7.00	3.80	4.46	4.70	3.31	4.18	5.56
PULP-PAPER	8.00	1.92	3.13	3.67	3.10	2.86	3.04
TEXTILES	9.00	2.83	3.91	5.67	5.39	4.62	4.69
IRONORE	10.00	.87	.20	.07	0	0	0
STEEL	11.00	1.32	1.77	1.87	2.80	4.12	7.41
ALUMINIU	12.00	1.04	1.70	2.21	4.48	4.69	4.83
OTHERNAT	13.00	2.08	2.86	3.97	4.24	3.91	3.61
OIL-GAS	14.00	.19	2.02	2.48	3.75	2.26	2.33
ORGANIC	15.00	3.37	3.67	3.37	2.04	1.36	.87
INORGANIC	16.00	.22	.61	.67	.45	.63	.47
DYESTUFF	17.00	4.25	4.63	4.51	4.10	5.93	4.99
PHARMA	18.00	7.62	7.50	9.24	10.25	8.57	9.25
FERTILIZ	19.00	.03	.01	.49	.10	.34	.23
PLASTIC	20.00	3.41	5.01	4.79	4.54	3.93	3.86
OTHERCHEM	21.00	3.78	5.05	7.04	7.56	5.90	6.01
POWERMACH	22.00	8.31	6.35	6.80	4.05	2.96	1.80
SPECMACH	23.00	3.01	4.03	4.62	4.70	5.02	5.26
HEATCOOL	24.00	13.96	13.26	12.34	10.24	11.76	11.63
PUMPS	25.00	9.92	9.32	10.19	9.39	6.11	5.21
OFFICEMACH	26.00	1.74	2.50	2.04	1.38	.86	.66
COMPUTER	27.00	.53	.68	.56	.61	1.08	1.19
SEMICOND	28.00	.38	.55	.75	.37	.29	.28
TELECOM	29.00	3.61	7.35	8.53	7.81	7.26	6.98
ELPRODMACH	30.00	4.88	4.81	7.00	5.09	4.23	4.18
CONSELEC	31.00	5.15	9.34	6.08	2.82	2.09	1.91
ELDOMEQ	32.00	4.48	10.55	8.20	6.90	8.84	9.23
INSTRUMENTS	33.00	2.49	2.46	2.78	3.06	3.03	3.20
VEHICLES	34.00	1.30	1.03	1.17	1.40	1.29	1.38
AIRCRAFT	35.00	.78	1.18	.26	1.06	1.06	1.03
SHIPS	36.00	5.00	4.62	4.36	3.88	2.01	.67
OTHERENG	37.00	4.14	5.03	5.31	5.52	6.32	5.84
MANMETAL	38.00	3.57	4.81	6.21	5.45	5.49	5.12
FURNITURE	39.00	22.36	16.38	13.51	9.29	13.53	18.06
CLOTHING	40.00	10.49	13.64	14.83	12.97	9.47	12.01
NEC	41.00	5.46	8.59	8.44	9.75	7.71	7.33
SUM	42.00	3.35	4.28	5.11	5.00	4.31	4.36
NATRES	101.00	3.29	4.04	5.15	5.12	4.80	5.02
OIL-GAS	102.00	.19	2.02	2.48	3.75	2.26	2.33
CHEMICAL	103.00	2.84	3.63	4.52	4.62	4.02	4.01
MACHINERY	104.00	3.76	4.09	4.32	3.99	3.71	3.43
OTHERIND	105.00	6.32	9.06	10.02	9.48	8.15	8.83
SUM	106.00	3.35	4.28	5.11	5.00	4.31	4.36

TABLE 6. DENMARK'S EXPORT-SHARE IN THE OECD-NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	16.55	14.51	10.36	8.52	9.72	10.35
DAIRY	2.00	17.88	13.94	9.00	7.87	6.67	5.88
FISH	3.00	5.43	6.42	4.77	5.34	5.38	5.58
CEREALS	4.00	.32	.63	.46	.59	1.24	1.67
FEEDING	5.00	1.15	1.65	2.43	2.72	1.67	1.23
LEATHER	6.00	1.91	3.11	3.30	3.54	4.62	5.18
WOOD	7.00	.43	.57	.48	.37	.59	1.03
PULP-PAPER	8.00	.18	.25	.29	.38	.40	.53
TEXTILES	9.00	.21	.25	.29	.40	.50	.56
IRONORE	10.00	.06	.03	.02	.01	-	-
STEEL	11.00	.02	.10	.17	.15	.45	.42
ALUMINIU	12.00	.15	.14	.22	.31	.46	.48
OTHERNAT	13.00	.45	.42	.36	.43	.48	.59
OIL-GAS	14.00	.01	.02	.02	.03	.07	.13
ORGANIC	15.00	.90	.67	2.18	.73	.77	.65
INORGANIC	16.00	.07	.19	.20	.18	.05	.04
DYESTUFF	17.00	.99	1.08	1.27	.97	1.64	1.12
PHARMA	18.00	2.83	2.36	1.87	1.88	1.96	2.68
FERTILIZ	19.00	-	.01	.05	.01	.06	-
PLASTIC	20.00	.43	.60	.53	.43	.46	.55
OTHERCHEM	21.00	.37	.57	.58	.59	.39	.48
POWERMACH	22.00	.75	1.17	.66	.66	.55	.41
SPECMACH	23.00	.86	1.16	1.10	1.17	.99	1.05
HEATCOOL	24.00	5.01	4.46	3.22	3.72	3.03	4.06
PUMPS	25.00	3.49	3.26	2.61	2.58	2.53	2.41
OFFICEMACH	26.00	.96	.81	.66	.45	.64	.31
COMPUTER	27.00	.37	.43	.21	.20	.22	.23
SEMICOND	28.00	.05	.03	.06	.04	.03	.04
TELECOM	29.00	1.03	1.48	1.98	1.81	1.38	.89
ELPRODMACH	30.00	.99	1.16	.77	.67	.61	.61
CONSELEC	31.00	.45	.73	.40	.75	.62	.47
ELDOMEQ	32.00	.58	1.70	5.14	3.50	2.09	2.10
INSTRUMENTS	33.00	1.19	.90	.85	.95	1.13	1.01
VEHICLES	34.00	.10	.05	.04	.05	.10	.11
AIRCRAFT	35.00	.17	.18	.08	.02	.19	.11
SHIPS	36.00	4.72	2.19	6.09	7.54	2.37	5.71
OTHERENG	37.00	1.01	1.30	1.31	1.44	1.71	1.37
MANMETAL	38.00	.80	1.12	1.03	1.05	.97	1.03
FURNITURE	39.00	11.09	9.83	5.19	5.15	3.13	4.54
CLOTHING	40.00	.59	.42	.47	.48	.26	.34
NEC	41.00	.64	.60	.59	.85	.65	.71
SUM	42.00	1.30	1.27	.99	1.00	.82	.84
NATRES	101.00	1.69	1.68	1.25	1.34	1.40	1.54
OIL-GAS	102.00	.01	.02	.02	.03	.07	.13
CHEMICAL	103.00	.68	.72	1.09	.69	.67	.73
MACHINERY	104.00	.95	.99	.84	.89	.73	.66
OTHERIND	105.00	.98	1.01	.88	1.06	.77	.91
SUM	106.00	1.30	1.27	.99	1.00	.82	.84

TABLE 7. DENMARK'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE CENTRAL PLANNED ECONOMIES

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	19.55	31.23	18.40	12.17	9.37	1.86
DAIRY	2.00	32.82	16.59	9.13	5.79	.16	.64
FISH	3.00	12.84	8.52	12.41	6.89	6.00	4.55
CEREALS	4.00	1.66	1.91	4.64	.34	.99	.64
FEEDING	5.00	23.28	8.93	7.81	6.56	3.45	.39
LEATHER	6.00	8.38	7.16	3.90	2.04	1.09	.65
WOOD	7.00	.14	2.94	2.92	1.19	.61	.53
PULP-PAPER	8.00	.39	.34	.96	.52	.11	.10
TEXTILES	9.00	.65	.45	.18	.77	.56	.51
IRONORE	10.00	0	0	0	0	0	0
STEEL	11.00	.11	.11	.07	.06	.09	.03
ALUMINIUM	12.00	0	0	0	-	.11	.21
OTHERNAT	13.00	1.72	1.66	1.41	1.39	.62	.60
OIL-GAS	14.00	.84	.14	.03	.27	.29	.28
ORGANIC	15.00	2.09	.82	1.71	1.39	.53	.65
INORGANIC	16.00	.15	.01	.01	.27	.03	-
DYESTUFF	17.00	.67	.40	1.29	.37	.69	1.05
PHARMA	18.00	6.54	6.98	4.49	4.35	2.48	3.02
FERTILIZ	19.00	0	0	3.21	.94	.44	0
PLASTIC	20.00	1.58	1.11	.47	.60	.30	.17
OTHERCHEM	21.00	1.36	2.44	.61	.61	.38	.26
POWERMACH	22.00	3.47	5.03	5.50	4.14	3.52	.96
SPECMACH	23.00	1.02	.59	.77	1.37	.91	.52
HEATCOOL	24.00	4.53	3.74	5.14	7.62	2.95	2.54
PUMPS	25.00	3.09	1.55	1.23	1.64	1.28	1.11
OFFICEMACH	26.00	1.34	2.62	5.01	1.67	1.48	2.88
COMPUTER	27.00	.11	.90	1.38	1.42	1.08	.30
SEMICOND	28.00	.18	.10	0	.06	.64	.24
TELECOM	29.00	3.35	6.87	4.67	2.48	3.63	.98
ELPRODACH	30.00	1.31	.83	.57	.71	.52	.40
CONSELEC	31.00	2.26	1.25	2.28	2.19	3.10	2.33
ELDOMEQ	32.00	1.87	1.35	1.96	3.70	.38	.85
INSTRUMENTS	33.00	3.60	3.54	3.63	4.20	2.76	3.48
VEHICLES	34.00	1.29	.36	.19	.28	.47	.67
AIRCRAFT	35.00	0	0	0	0	0	0
SHIPS	36.00	.47	9.74	14.72	.52	2.30	1.33
OTHERENG	37.00	1.10	1.74	2.24	1.66	1.19	.67
MANMETAL	38.00	.25	.17	.39	.76	1.27	.35
FURNITURE	39.00	2.12	3.28	1.66	2.19	1.05	1.93
CLOTHING	40.00	1.44	.66	.49	1.90	.66	.36
NEC	41.00	1.45	1.93	1.50	1.37	.87	.52
SUM	42.00	2.07	2.77	1.90	1.39	.95	.64
NATRES	101.00	2.45	2.97	1.65	1.17	.79	.47
OIL-GAS	102.00	.84	.14	.03	.27	.29	.28
CHEMICAL	103.00	1.59	1.32	1.09	.93	.48	.51
MACHINERY	104.00	1.71	3.24	2.58	1.88	1.37	1.02
OTHERIND	105.00	.90	1.01	.86	1.27	1.03	.46
SUM	106.00	2.07	2.77	1.90	1.39	.95	.64

TABLE 8. DENMARK'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE REST OF THE WORLD

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	7.70	11.46	13.78	10.75	7.72	5.48
DAIRY	2.00	9.34	7.88	9.20	8.58	9.27	10.27
FISH	3.00	3.08	2.45	1.14	1.35	.99	1.04
CEREALS	4.00	.40	.32	.38	.17	.26	.21
FEEDING	5.00	.17	.30	.28	1.45	1.70	3.91
LEATHER	6.00	.49	.36	.23	.13	.42	3.05
WOOD	7.00	.37	.52	.81	.40	1.48	2.59
PULP-PAPER	8.00	.25	.22	.19	.22	.33	.36
TEXTILES	9.00	.10	.09	.09	.16	.23	.16
IRONORE	10.00	.06	0	0	0	0	0
STEEL	11.00	.05	.05	.03	.03	.10	.07
ALUMINIUM	12.00	.31	.11	.07	.21	.28	.28
OTHERNAT	13.00	.85	.65	.68	.67	.82	.89
OIL-GAS	14.00	.20	.01	.02	.01	.84	.57
ORGANIC	15.00	2.77	1.05	1.18	.93	.71	.43
INORGANIC	16.00	.07	.07	.04	.06	.06	.09
DYESTUFF	17.00	1.58	1.23	1.00	.78	1.37	1.30
PHARMA	18.00	1.96	1.78	1.33	1.70	1.53	1.63
FERTILIZ	19.00	0	.03	.06	0	.47	-
PLASTIC	20.00	.35	.28	.16	.15	.16	.22
OTHERCHEM	21.00	.27	.48	.51	.53	.36	.68
POWERMACH	22.00	1.07	.66	.79	.85	.57	.65
SPECMACH	23.00	.85	.64	.81	.64	.88	.96
HEATCOOL	24.00	3.99	3.71	2.85	2.50	2.02	1.66
PUMPS	25.00	1.16	1.10	.88	.99	1.07	1.08
OFFICEMACH	26.00	.41	.90	.97	.71	1.89	1.08
COMPUTER	27.00	.14	.34	.36	.12	.14	.19
SEMICOND	28.00	.02	.01	.05	.01	.01	.01
TELECOM	29.00	.25	.20	.26	.32	.44	.41
ELPRODACH	30.00	1.04	.55	.67	.52	.59	.45
CONSELEC	31.00	.12	.21	.22	.30	.37	.20
ELDOMEQ	32.00	.29	.32	.56	1.42	1.06	1.21
INSTRUMENTS	33.00	.35	.51	.41	.55	.72	.78
VEHICLES	34.00	.03	.02	.02	.03	.09	.11
AIRCRAFT	35.00	.04	.18	.02	.01	.01	.02
SHIPS	36.00	2.69	3.05	2.83	3.06	2.21	4.47
OTHERENG	37.00	.61	.75	.78	.87	.74	.89
MANMETAL	38.00	.55	.45	.43	.52	.60	.70
FURNITURE	39.00	1.55	3.38	2.60	4.26	2.29	2.25
CLOTHING	40.00	.08	.08	.10	.13	.78	.68
NEC	41.00	.22	.39	.50	.52	.65	.51
SUM	42.00	.77	.74	.75	.74	.74	.85
NATRES	101.00	1.00	.86	.89	.72	.92	1.08
OIL-GAS	102.00	.20	.01	.02	.01	.84	.57
CHEMICAL	103.00	1.02	.76	.71	.65	.59	.61
MACHINERY	104.00	.69	.73	.74	.82	.67	.81
OTHERIND	105.00	.35	.46	.49	.60	.73	.70
SUM	106.00	.77	.74	.75	.74	.74	.85

TABLE 13. FINLAND'S EXPORT-SHARE IN THE NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	.84	1.81	3.32	.96	.74	1.12
DAIRY	2.00	9.25	6.12	5.55	3.92	4.15	3.92
FISH	3.00	.21	.06	.20	.16	.17	.68
CEREALS	4.00	.39	.10	1.62	2.66	1.17	1.49
FEEDING	5.00	.23	0	1.06	.04	.19	.10
LEATHER	6.00	1.37	4.95	3.61	3.53	3.83	3.03
WOOD	7.00	33.19	12.97	13.13	11.16	18.79	11.79
PULP-PAPER	8.00	21.51	18.72	19.27	18.07	19.07	20.44
TEXTILES	9.00	1.05	1.93	2.71	2.49	2.99	2.89
IRONORE	10.00	.67	.31	.13	0	-	0
STEEL	11.00	.23	1.98	3.16	3.37	5.41	5.14
ALUMINTU	12.00	.32	.62	1.21	1.69	2.38	2.20
OTHERNAT	13.00	.50	.94	1.81	1.81	2.13	2.11
OIL-GAS	14.00	.02	.01	.17	.11	1.47	2.42
ORGANIC	15.00	.43	.09	.10	.59	.86	1.14
INORGANIC	16.00	.58	.96	1.18	.90	.79	.28
DYESTUFF	17.00	.11	.21	1.68	1.98	2.65	2.09
PHARMA	18.00	.03	.18	.37	.89	1.79	1.49
FERTILIZ	19.00	0	0	.18	.05	1.70	-
PLASTIC	20.00	.15	.66	1.29	2.23	4.24	4.13
OTHERCHEM	21.00	.51	1.04	1.40	2.17	1.74	1.49
POWERMACH	22.00	.03	.33	.83	.66	1.14	2.52
SPECMACH	23.00	.42	1.48	2.49	3.03	4.12	4.87
HEATCOOL	24.00	.12	1.17	2.33	2.42	5.53	4.70
PUMPS	25.00	.05	.24	.69	1.26	1.72	1.55
OFFICEMACH	26.00	0	.09	.09	1.40	.38	.98
COMPUTER	27.00	.02	.35	.07	.20	.89	.90
SEMICOND	28.00	.05	.02	.06	.02	.35	.63
TELECOM	29.00	.11	1.17	1.74	4.36	3.54	7.25
ELPRODACH	30.00	.90	1.59	2.45	2.70	4.55	3.87
CONSELEC	31.00	.22	2.63	5.81	6.77	7.17	5.19
EILDOMEQ	32.00	.10	.87	2.70	2.26	1.46	3.35
INSTRUMENTS	33.00	.12	.29	.37	.50	.98	1.17
VEHICLES	34.00	.06	.05	.36	2.23	2.46	3.93
AIRCRAFT	35.00	-	.53	.27	.62	.38	.04
SHIPS	36.00	.84	1.19	7.29	3.50	14.67	1.11
OTHERENG	37.00	.27	.72	1.26	1.85	2.60	2.47
MANMETAL	38.00	.42	1.38	2.89	3.52	4.38	3.32
FURNITURE	39.00	.53	3.62	6.48	5.44	8.40	7.11
CLOTHING	40.00	.49	1.39	8.13	16.07	15.14	10.62
NEC	41.00	.87	1.84	3.65	5.11	6.03	4.47
SUM	42.00	1.43	1.55	2.66	3.11	3.91	3.53
NATRES	101.00	2.87	2.62	3.65	3.63	4.66	4.37
OIL-GAS	102.00	.02	.01	.17	.11	1.47	2.42
CHEMICAL	103.00	.31	.56	.99	1.50	2.28	1.92
MACHINERY	104.00	.33	.80	1.87	2.40	3.48	3.01
OTHERIND	105.00	.63	1.66	4.92	7.79	8.44	6.02
SUM	106.00	1.43	1.55	2.66	3.11	3.91	3.53

TABLE 14. FINLAND'S EXPORT-SHARE IN THE OECD-NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	-	.01	.14	.06	.06	.09
DAIRY	2.00	2.11	1.95	1.42	.95	.92	.93
FISH	3.00	-	-	.00	-	.01	.03
CEREALS	4.00	.10	-	.14	.09	.09	.09
FEEDING	5.00	.01	-	.01	0	.01	-
LEATHER	6.00	.75	1.33	1.39	1.55	2.52	2.61
WOOD	7.00	11.87	6.54	5.06	4.02	4.00	3.69
PULP-PAPER	8.00	12.11	11.82	10.10	9.42	8.83	8.28
TEXTILES	9.00	.02	.08	.16	.17	.16	.23
IRONORE	10.00	.22	.08	.02	0	0	0
STEEL	11.00	.05	.28	.31	.29	.79	1.04
ALUMINIUM	12.00	.01	.02	.04	.16	.27	.26
OTHERNAT	13.00	.05	.11	.15	.20	.23	.23
OIL-GAS	14.00	-	-	.04	.01	.02	.11
ORGANIC	15.00	.07	.08	.04	.08	.44	.35
INORGANIC	16.00	.22	.93	.33	.27	.27	.31
DYESTUFF	17.00	.01	.02	.76	.58	.73	.04
PHARMA	18.00	.01	.04	.05	.06	.14	.06
FERTILIZ	19.00	-	0	.02	.32	.07	.28
PLASTIC	20.00	.03	.04	.06	.17	.23	.21
OTHERCHEM	21.00	.18	.23	.27	.22	.19	.25
POWERMACH	22.00	.13	.09	.10	.05	.08	.16
SPECMACH	23.00	.14	.13	.35	.24	.57	.52
HEATCOOL	24.00	.04	.10	.77	.48	.45	.50
PUMPS	25.00	.03	.03	.06	.06	.23	.29
OFFICEMACH	26.00	-	.02	.02	.03	.05	.04
COMPUTER	27.00	.02	.02	.01	.02	.04	.05
SEMICOND	28.00	-	.02	.01	.03	.04	.01
TELECOM	29.00	.03	.07	.10	.11	.09	.07
ELPRODMACH	30.00	.05	.11	.09	.11	.23	.28
CONSELEC	31.00	-	.01	.08	.70	.59	.46
ELDOMEQ	32.00	.02	.06	.20	.18	.09	.09
INSTRUMENTS	33.00	.02	.06	.07	.12	.18	.25
VEHICLES	34.00	.01	.02	.01	.01	.04	.01
AIRCRAFT	35.00	-	.04	.01	.01	.03	.17
SHIPS	36.00	.14	.93	.68	1.72	2.01	1.02
OTHERENG	37.00	.03	.06	.08	.17	.18	.18
MANMETAL	38.00	.04	.09	.19	.29	.33	.30
FURNITURE	39.00	.38	.46	.50	.67	.50	.51
CLOTHING	40.00	.02	.10	.34	.46	.46	.38
NEC	41.00	.11	.10	.13	.18	.19	.16
SUM	42.00	.92	.73	.61	.55	.51	.46
NATRES	101.00	1.49	1.23	1.11	1.01	1.10	1.10
OIL-GAS	102.00	-	-	.04	.01	.02	.11
CHEMICAL	103.00	.10	.20	.19	.19	.29	.24
MACHINERY	104.00	.06	.08	.12	.16	.21	.18
OTHERIND	105.00	.09	.11	.21	.31	.31	.26
SUM	106.00	.92	.73	.61	.55	.51	.46

TABLE 15. FINLAND'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE CENTRAL PLANNED ECONOMIES

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	1.47	3.22	.45	12.85	8.80	17.24
DAIRY	2.00	24.64	52.31	56.61	18.95	15.68	29.16
FISH	3.00	.02	.01	.01	.01	.34	.28
CEREALS	4.00	-	0	-	.45	.20	.20
FEEDING	5.00	0	-	.19	0	0	1.85
LEATHER	6.00	3.69	4.70	1.48	.42	.16	.79
WOOD	7.00	56.65	25.36	11.27	10.08	24.15	62.22
PULP-PAPER	8.00	64.25	63.79	45.20	45.62	45.46	61.83
TEXTILES	9.00	2.51	2.05	1.43	1.21	1.78	2.51
IRONORE	10.00	38.67	96.54	38.97	0	0	0
STEEL	11.00	-	2.91	.07	.20	.87	1.25
ALUMINIUM	12.00	1.18	2.72	5.83	7.46	2.48	5.35
OTHERNAT	13.00	1.59	.99	.45	.75	1.77	4.45
OIL-GAS	14.00	.23	.35	.75	.74	3.89	11.23
ORGANIC	15.00	.01	.12	.31	.27	.09	1.58
INORGANIC	16.00	.41	3.16	.98	1.80	2.23	3.27
DYESTUFF	17.00	.04	.16	1.67	1.37	3.67	6.62
PHARMA	18.00	.12	.20	.19	.11	3.58	11.90
FERTILIZ	19.00	0	0	2.89	3.20	2.14	37.60
PLASTIC	20.00	.38	.64	.65	1.40	1.31	1.87
OTHERCHEM	21.00	1.68	1.33	1.02	1.64	.84	3.86
POWERMACH	22.00	5.60	5.23	4.41	3.31	5.33	3.60
SPECMACH	23.00	4.44	4.53	4.14	2.57	4.54	6.64
HEATCOOL	24.00	4.14	17.08	11.94	1.70	3.43	11.46
PUMPS	25.00	1.36	3.95	4.08	1.28	2.48	7.85
OFFICEMACH	26.00	4.95	4.74	.02	.21	.37	1.35
COMPUTER	27.00	0	.18	-	.17	2.63	12.82
SEMICOND	28.00	.02	.01	.11	.06	.97	.53
TELECOM	29.00	2.90	.52	.65	6.72	6.09	41.36
ELPRODMACH	30.00	6.18	9.83	5.19	4.64	5.97	11.00
CONSELEC	31.00	11.64	0	.03	.06	.41	1.95
ELDOMEQ	32.00	27.75	34.39	9.70	9.11	6.63	10.58
INSTRUMENTS	33.00	.27	1.75	2.45	.44	2.80	2.97
VEHICLES	34.00	7.18	.36	.83	1.56	1.31	2.33
AIRCRAFT	35.00	1.62	0	.26	0	.13	0
SHIPS	36.00	49.43	27.58	42.88	54.69	43.96	77.92
OTHERENG	37.00	1.62	4.07	2.59	.64	2.32	4.69
MANMETAL	38.00	10.47	10.20	9.11	8.23	8.27	18.04
FURNITURE	39.00	66.43	82.31	64.01	52.78	36.59	51.57
CLOTHING	40.00	4.70	16.18	10.66	19.29	26.03	41.11
NEC	41.00	3.45	3.63	4.13	5.90	9.47	14.22
SUM	42.00	7.57	8.48	6.43	4.03	4.84	10.38
NATRES	101.00	8.65	8.96	6.94	3.97	4.09	7.05
OIL-GAS	102.00	.23	.35	.75	.74	3.89	11.23
CHEMICAL	103.00	.48	.91	.93	1.21	1.27	4.62
MACHINERY	104.00	7.42	10.26	7.26	3.87	6.31	15.31
OTHERIND	105.00	8.43	10.50	8.91	10.92	11.66	20.20
SUM	106.00	7.57	8.48	6.43	4.03	4.84	10.38

TABLE 16. FINLAND'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE REST OF THE WORLD

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	.12	-	-	.07	.02	.10
DAIRY	2.00	.92	.47	.47	.59	.67	1.07
FISH	3.00	0	-	.01	.01	.01	.01
CEREALS	4.00	.17	-	.06	.11	.02	.07
FEEDING	5.00	.25	0	0	0	0	0
LEATHER	6.00	2.94	.18	.11	.04	.26	1.95
WOOD	7.00	0	5.63	5.25	4.96	11.53	10.40
PULP-PAPER	8.00	23.18	11.03	9.57	9.52	9.57	7.66
TEXTILES	9.00	.08	.05	.05	.08	.23	.23
IRONORE	10.00	57.53	0	0	0	0	0
STEEL	11.00	.28	.15	.13	.05	.20	.14
ALUMINIUM	12.00	.03	.04	.04	.09	.06	.13
OTHERNAT	13.00	.15	.06	.06	.09	.12	.12
OIL-GAS	14.00	.01	-	0	-	.16	-
ORGANIC	15.00	.02	-	.02	.07	.10	.08
INORGANIC	16.00	1.35	.30	.02	.04	.10	.03
DYESTUFF	17.00	.01	-	.69	.63	.75	.04
PHARMA	18.00	.02	.01	.11	.06	.14	.13
FERTILIZ	19.00	0	0	.10	.42	1.35	1.96
PLASTIC	20.00	.33	.02	.03	.12	.22	.24
OTHERCHEM	21.00	.19	.04	.13	.11	.13	.24
POWERMACH	22.00	.15	.01	.03	.05	.07	.21
SPECMACH	23.00	.28	.15	.10	.13	.27	.46
HEATCOOL	24.00	.55	.12	.03	.10	.33	.34
PUMPS	25.00	.08	.04	.01	.04	.21	.19
OFFICEMACH	26.00	.02	-	-	.02	.01	.02
COMPUTER	27.00	0	.01	-	-	-	.03
SEMICOND	28.00	-	0	-	-	-	-
TELECOM	29.00	.06	.12	.01	.04	.02	.04
ELPRODMACH	30.00	.46	.17	.14	.07	.23	.34
CONSELEC	31.00	.05	-	-	.05	.06	.05
ELDOMEQ	32.00	.14	.01	.03	.04	.08	.04
INSTRUMENTS	33.00	.15	.06	.06	.06	.19	.23
VEHICLES	34.00	.01	.02	.02	.08	.06	.04
AIRCRAFT	35.00	-	-	-	.01	-	-
SHIPS	36.00	.83	.29	.85	1.19	.81	1.43
OTHERENG	37.00	.05	.01	.01	.02	.15	.15
MANMETAL	38.00	.37	.08	.08	.07	.33	.27
FURNITURE	39.00	0	.12	.16	.53	1.14	.49
CLOTHING	40.00	.12	.01	.03	.04	.02	.11
NEC	41.00	.12	.03	.04	.04	.09	.07
SUM	42.00	.91	.39	.36	.39	.43	.44
NATRES	101.00	2.29	.95	.91	.77	.97	.93
OIL-GAS	102.00	.01	-	0	-	.16	-
CHEMICAL	103.00	.20	.04	.12	.17	.27	.25
MACHINERY	104.00	.18	.09	.11	.20	.18	.27
OTHERIND	105.00	.20	.05	.06	.07	.25	.17
SUM	106.00	.91	.39	.36	.39	.43	.44

TABLE 21 NORWAY'S EXPORT-SHARE IN THE NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	2.79	2.04	1.56	1.56	.98	1.44
DAIRY	2.00	1.60	4.81	2.91	2.96	4.37	7.73
FISH	3.00	20.54	19.50	23.52	21.79	18.77	23.50
CEREALS	4.00	.29	.43	1.04	1.51	1.28	1.36
FEEDING	5.00	4.42	4.00	9.68	15.70	12.74	14.57
LEATHER	6.00	4.18	3.98	4.40	4.47	2.47	5.10
WOOD	7.00	1.76	3.13	3.14	4.99	5.14	3.18
PULP-PAPER	8.00	8.06	9.01	7.14	5.93	5.62	5.34
TEXTILES	9.00	1.38	2.03	2.21	2.89	2.47	2.19
IRONORE	10.00	2.16	.31	23.83	18.92	6.57	8.56
STEEL	11.00	2.72	4.44	4.55	5.45	5.55	4.79
ALUMINIU	12.00	21.90	17.10	21.56	17.57	20.91	20.46
OTHERNAT	13.00	1.94	2.34	2.83	3.17	2.54	2.92
OIL-GAS	14.00	2.00	2.31	1.92	1.83	1.93	5.61
ORGANIC	15.00	2.04	2.25	1.94	1.46	1.56	2.13
INORGANIC	16.00	2.94	3.41	5.09	5.19	2.06	2.36
DYESTUFF	17.00	2.43	5.13	6.10	5.73	5.27	5.35
PHARMA	18.00	.70	.73	.80	.79	1.03	1.62
FERTILIZ	19.00	40.15	38.03	46.27	44.43	47.20	37.28
PLASTIC	20.00	2.61	4.13	5.80	6.08	7.10	7.97
OTHERCHEM	21.00	2.59	2.12	2.57	2.80	2.61	2.07
POWERMACH	22.00	.84	1.69	1.97	2.37	1.62	1.27
SPECMACH	23.00	1.42	2.20	2.81	3.04	3.02	3.37
HEATCOOL	24.00	4.41	4.39	6.81	5.46	6.09	4.31
PUMPS	25.00	1.70	1.59	2.22	2.55	1.46	1.82
OFFICEMACH	26.00	.28	.52	.78	1.00	.35	.32
COMPUTER	27.00	1.09	.80	.57	.77	1.64	1.77
SEMICOND	28.00	.03	.01	.10	.07	.09	.18
TELECOM	29.00	.88	1.79	3.26	5.70	3.57	4.47
ELPRODMACH	30.00	1.33	2.27	2.72	3.92	2.64	2.18
CONSELEC	31.00	2.11	7.10	9.95	7.64	.64	.78
ELDOMEQ	32.00	1.45	5.81	9.54	12.36	8.56	6.75
INSTRUMENTS	33.00	.46	.51	.59	.96	.88	1.18
VEHICLES	34.00	.69	.87	1.34	1.57	2.07	2.20
AIRCRAFT	35.00	.29	.09	.03	.08	.03	.09
SHIPS	36.00	2.43	4.28	10.17	4.80	9.22	7.56
OTHERENG	37.00	1.15	1.34	1.74	2.26	1.36	1.46
MANMETAL	38.00	3.67	4.64	6.53	8.15	5.45	4.98
FURNITURE	39.00	7.56	9.86	7.31	8.38	5.76	4.50
CLOTHING	40.00	1.86	2.16	1.48	1.63	1.55	1.05
NEC	41.00	1.05	2.16	2.71	4.32	3.09	2.26
SUM	42.00	2.64	3.24	3.80	4.13	3.47	4.13
NATRES	101.00	2.92	3.57	4.29	4.93	4.54	4.97
OIL-GAS	102.00	2.00	2.31	1.92	1.83	1.93	5.61
CHEMICAL	103.00	7.67	7.33	6.64	6.35	5.78	5.72
MACHINERY	104.00	1.30	2.02	2.98	3.18	2.62	2.53
OTHERIND	105.00	2.24	3.21	3.56	4.87	3.41	2.79
SUM	106.00	2.64	3.24	3.80	4.13	3.47	4.13

TABLE 22. NORWAY'S EXPORT-SHARE IN THE OECD-NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	.14	.16	.06	.06	.03	.07
DAIRY	2.00	.86	.66	.63	.58	.61	.61
FISH	3.00	8.23	7.01	6.27	5.45	3.97	4.46
CEREALS	4.00	.03	.01	.01	.02	.03	.03
FEEDING	5.00	2.09	3.13	2.27	2.13	.93	.57
LEATHER	6.00	1.61	2.21	1.77	1.04	1.01	.70
WOOD	7.00	.21	.23	.18	.46	.29	.32
PULP-PAPER	8.00	4.21	4.05	3.62	3.11	2.19	1.88
TEXTILES	9.00	.06	.09	.12	.11	.13	.09
IRONORE	10.00	.74	.01	.75	.85	.93	.96
STEEL	11.00	1.50	1.49	1.41	1.26	1.41	1.35
ALUMINIUM	12.00	11.15	11.12	13.86	12.04	9.29	8.22
OTHERMET	13.00	.48	.47	.50	.51	.26	.25
OIL-GAS	14.00	-	.02	.02	.14	1.97	3.37
ORGANIC	15.00	.39	.27	.20	.18	.07	.33
INORGANIC	16.00	1.49	1.70	1.99	1.83	1.47	1.72
DYESTUFF	17.00	.16	.25	.40	.47	.48	.54
PHARMA	18.00	.23	.14	.26	.13	.32	.19
FERTILIZ	19.00	1.38	1.69	1.09	1.41	.54	1.12
PLASTIC	20.00	.47	.65	.42	.30	.71	.87
OTHERCHEM	21.00	.24	.43	.27	.30	.24	.32
POWERMACH	22.00	.41	.24	.24	.23	.42	.31
SPECMACH	23.00	.19	.34	.42	.45	.39	.54
HEATCOOL	24.00	.50	.42	.35	.60	.61	.47
PUMPS	25.00	.12	.22	.34	.76	.65	.62
OFFICEMACH	26.00	.06	.03	.04	.03	.02	.03
COMPUTER	27.00	.68	.34	.24	.08	.28	.24
SEMICOND	28.00	.02	.02	.01	-	.01	.02
TELECOM	29.00	.67	.29	.37	.55	.52	.34
ELPRODMACH	30.00	.16	.30	.21	.26	.22	.49
CONSELEC	31.00	.41	.34	.16	.42	.11	.06
ELDOMEQ	32.00	.25	.52	.23	.97	.29	.23
INSTRUMENTS	33.00	.10	.10	.15	.19	.23	.26
VEHICLES	34.00	.01	-	.01	.01	.03	.04
AIRCRAFT	35.00	.09	.05	.19	.01	.07	.04
SHIPS	36.00	5.41	11.29	24.46	26.76	7.29	11.41
OTHERENG	37.00	.07	.08	.10	.12	.12	.15
MANMETAL	38.00	.37	.48	.48	.43	.32	.37
FURNITURE	39.00	1.49	1.43	.90	.82	.45	.43
CLOTHING	40.00	.35	.24	.14	.11	.08	.07
NEC	41.00	.23	.13	.08	.17	.17	.12
SUM	42.00	.70	.71	.73	.69	.84	1.19
NATRES	101.00	.97	1.02	1.09	.96	.80	.84
OIL-GAS	102.00	-	.02	.02	.14	1.97	3.37
CHEMICAL	103.00	.57	.64	.54	.48	.44	.60
MACHINERY	104.00	.35	.38	.52	.66	.31	.34
OTHERIND	105.00	.32	.26	.21	.25	.19	.16
SUM	106.00	.70	.71	.73	.69	.84	1.19

TABLE 23. NORWAY'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE CENTRAL PLANNED ECONOMIES

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	.54	1.72	2.80	.30	.03	1.52
DAIRY	2.00	.38	0	0	.29	0	2.65
FISH	3.00	27.92	34.39	28.70	23.80	7.00	11.50
CEREALS	4.00	.06	-	0	-	0	-
FEEDING	5.00	23.64	20.06	19.21	8.88	2.86	.65
LEATHER	6.00	1.51	1.09	.74	.81	.25	.02
WOOD	7.00	0	0	.01	.65	.02	.02
PULP-PAPER	8.00	2.30	4.80	5.28	5.19	4.85	6.41
TEXTILES	9.00	.79	.82	.16	.22	.35	.13
IRONORE	10.00	35.79	1.65	26.57	88.81	18.17	27.16
STEEL	11.00	.98	.74	.23	.35	.46	.20
ALUMINIUM	12.00	4.46	3.44	.54	.01	4.04	.01
OTHERNAT	13.00	3.91	3.84	1.08	.71	.67	.55
OIL-GAS	14.00	.10	0	.06	-	1.51	.33
ORGANIC	15.00	3.96	1.29	.17	.08	.07	.13
INORGANIC	16.00	.74	1.73	2.03	4.33	5.07	2.32
DYESTUFF	17.00	.64	.62	1.69	.79	.60	.44
PHARMA	18.00	.91	.51	.08	.04	.03	.09
FERTILIZ	19.00	0	14.34	0	0	0	0
PLASTIC	20.00	.79	.35	.01	.05	.52	.40
OTHERCHEM	21.00	.35	.60	.76	.50	.15	.55
POWERMACH	22.00	.02	.13	.17	.17	.26	.12
SPECMACH	23.00	.19	.24	.17	.59	.45	.16
HEATCOOL	24.00	.02	.39	.09	.10	.10	.26
PUMPS	25.00	.24	.03	.19	.56	.35	.75
OFFICEMACH	26.00	0	.26	.02	.42	.05	.01
COMPUTER	27.00	2.36	.49	.15	.28	1.00	2.77
SEMICOND	28.00	0	0	.01	0	-	.03
TELECOM	29.00	.01	.16	.30	2.92	1.90	1.03
ELPRODMACH	30.00	.01	.01	.02	.56	.74	.19
CONSELEC	31.00	.08	1.09	.28	1.04	.32	.15
ELDOMEQ	32.00	0	.07	.16	.50	.75	.63
INSTRUMENTS	33.00	.06	.09	.11	1.08	.65	.54
VEHICLES	34.00	.01	-	0	.87	.01	.02
AIRCRAFT	35.00	0	0	0	0	0	0
SHIPS	36.00	3.37	2.71	4.29	7.81	.04	1.93
OTHERENG	37.00	.03	.22	.03	.40	.10	.18
MANMETAL	38.00	.05	.37	.40	.31	.11	.10
FURNITURE	39.00	0	.28	.07	.36	.11	.19
CLOTHING	40.00	1.09	.82	.94	.41	.42	.22
NEC	41.00	.81	.42	.14	.09	.25	.09
SUM	42.00	1.54	1.80	1.07	1.03	.64	.63
NATRES	101.00	2.34	2.61	1.96	1.31	.79	.82
OIL-GAS	102.00	.10	0	.06	-	1.51	.33
CHEMICAL	103.00	1.38	1.56	.76	.77	.83	.64
MACHINERY	104.00	.37	.71	.45	.83	.40	.48
OTHERIND	105.00	.46	.49	.45	.26	.21	.12
SUM	106.00	1.54	1.80	1.07	1.03	.64	.63

TABLE 24. NORWAY'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE REST OF THE WORLD

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	.02	.04	.03	.04	.06	.04
DAIRY	2.00	.33	.31	.28	.26	.18	.20
FISH	3.00	35.50	21.81	16.91	18.52	18.89	14.73
CEREALS	4.00	.01	-	.03	-	.01	.01
FEEDING	5.00	.10	.67	.09	1.21	.54	.77
LEATHER	6.00	.30	.24	.14	.05	.10	.58
WOOD	7.00	.31	.42	.20	.18	.32	.11
PULP-PAPER	8.00	5.65	3.93	3.31	3.23	2.36	1.67
TEXTILES	9.00	.13	.12	.13	.15	.13	.04
IRONORE	10.00	1.82	0	1.43	0	.14	0
STEEL	11.00	.21	.20	.13	.15	.12	.23
ALUMINIUM	12.00	1.57	2.95	3.44	8.57	4.00	2.79
OTHERNAT	13.00	.13	.30	.39	.48	.40	.41
OIL-GAS	14.00	-	.02	.03	.02	.01	.29
ORGANIC	15.00	.51	.12	.08	.05	.04	.32
INORGANIC	16.00	.33	.44	.91	1.12	.75	.76
DYESTUFF	17.00	.05	.12	.42	.22	.49	.41
PHARMA	18.00	.04	.05	.08	.09	.13	.10
FERTILIZ	19.00	2.32	2.11	1.20	1.05	1.47	2.27
PLASTIC	20.00	.40	.23	.21	.32	.36	.47
OTHERCHEM	21.00	.10	.13	.13	.34	.34	.27
POWERMACH	22.00	.04	.08	.21	.10	.15	.23
SPECMACH	23.00	.06	.11	.12	.13	.16	.25
HEATCOOL	24.00	.09	.23	.53	.30	.25	.19
PUMPS	25.00	.03	.03	.12	.16	.18	.33
OFFICEMACH	26.00	.09	.27	.01	.01	.01	.01
COMPUTER	27.00	.50	.46	.02	.01	.03	.28
SEMICOND	28.00	.04	.01	-	-	.01	.01
TELECOM	29.00	.17	.12	.11	.13	.33	.39
ELPRODMACH	30.00	.13	.19	.16	.24	.39	.32
CONSELEC	31.00	.35	.39	.13	.12	.07	.16
ELDOMEQ	32.00	.05	.12	.07	.12	.09	.12
INSTRUMENTS	33.00	.05	.09	.07	.07	.12	.15
VEHICLES	34.00	-	-	-	-	.02	.02
AIRCRAFT	35.00	-	.12	.01	.03	.01	-
SHIPS	36.00	6.48	6.90	8.50	9.22	11.53	6.64
OTHERENG	37.00	.03	.02	.05	.15	.10	.14
MANMETAL	38.00	.10	.11	.15	.25	.19	.17
FURNITURE	39.00	.54	.61	.53	1.01	.21	.12
CLOTHING	40.00	.07	.04	.06	.03	.03	.05
NEC	41.00	.03	.11	.06	.06	.06	.06
SUM	42.00	.59	.60	.64	.83	.59	.50
NATRES	101.00	1.16	.82	.78	.76	.67	.56
OIL-GAS	102.00	-	.02	.03	.02	.01	.29
CHEMICAL	103.00	.40	.40	.30	.37	.37	.45
MACHINERY	104.00	.34	.59	.75	1.14	.71	.57
OTHERIND	105.00	.07	.12	.11	.16	.12	.11
SUM	106.00	.59	.60	.64	.83	.59	.50

TABLE 29. SWEDEN'S EXPORT-SHARE IN THE NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	3.15	3.84	4.43	4.37	4.64	8.95
DAIRY	2.00	.69	2.50	6.56	6.34	5.06	2.78
FISH	3.00	4.77	3.17	4.97	5.63	9.84	8.37
CEREALS	4.00	4.41	7.66	10.00	9.57	11.21	8.93
FEEDING	5.00	.05	.12	.42	.63	1.18	1.43
LEATHER	6.00	4.50	5.35	8.72	7.96	9.88	12.37
WOOD	7.00	25.78	29.91	33.64	35.60	29.37	30.99
PULP-PAPER	8.00	34.74	32.86	33.75	33.59	32.83	30.52
TEXTILES	9.00	3.47	4.37	6.27	7.62	6.76	6.55
IRONORE	10.00	0	.05	0	.98	18.85	61.61
STEEL	11.00	8.09	9.08	12.48	11.57	11.59	13.20
ALUMINIU	12.00	4.66	7.16	13.72	16.24	12.01	10.39
OTHERNAT	13.00	3.47	4.17	5.08	6.36	5.99	6.05
OIL-GAS	14.00	.93	1.58	2.93	1.84	3.37	5.85
ORGANIC	15.00	3.35	4.20	3.44	3.03	2.97	3.46
INORGANIC	16.00	3.14	4.22	3.91	5.08	5.85	6.77
DYESTUFF	17.00	2.74	5.06	7.09	9.07	9.20	11.34
PHARMA	18.00	4.96	7.00	8.35	9.43	12.67	12.54
FERTILIZ	19.00	.65	1.01	.45	1.71	1.39	2.36
PLASTIC	20.00	5.88	9.15	11.19	13.48	11.35	10.40
OTHERCHEM	21.00	6.85	8.06	9.41	9.35	7.16	7.01
POWERMACH	22.00	11.43	13.69	14.42	12.67	16.87	11.30
SPECMACH	23.00	9.64	11.15	12.47	12.92	13.95	12.55
HEATCOOL	24.00	19.13	18.11	24.04	21.01	17.63	16.45
PUMPS	25.00	13.36	10.84	11.32	12.71	10.11	8.75
OFFICEMACH	26.00	3.95	4.74	4.08	9.56	8.84	7.62
COMPUTER	27.00	12.68	10.11	6.94	5.57	6.54	6.70
SEMICOND	28.00	.29	.76	2.88	1.15	2.16	1.66
TELECOM	29.00	15.38	19.04	20.83	27.14	26.74	19.26
ELPRODMACH	30.00	7.06	7.86	8.11	9.90	10.00	7.60
CONSELEC	31.00	.88	4.34	4.13	11.75	9.06	4.87
ELDOMEQ	32.00	9.44	12.85	14.02	17.33	15.06	16.76
INSTRUMENTS	33.00	3.03	3.41	4.08	4.67	4.41	4.54
VEHICLES	34.00	9.49	10.30	14.28	15.43	13.84	11.61
AIRCRAFT	35.00	.94	2.27	.58	11.32	2.10	.93
SHIPS	36.00	29.00	37.23	17.73	13.28	14.90	27.97
OTHERENG	37.00	12.40	9.93	9.88	9.66	9.46	8.88
MANMETAL	38.00	12.93	13.90	16.47	18.68	15.45	15.34
FURNITURE	39.00	18.91	20.83	29.30	35.06	27.13	30.62
CLOTHING	40.00	6.77	8.86	9.68	9.74	7.55	7.15
NEC	41.00	7.53	9.63	10.12	13.15	10.53	10.23
SUM	42.00	7.71	9.16	9.77	10.85	9.41	9.71
NATRES	101.00	6.27	7.47	9.66	10.93	10.30	10.66
OIL-GAS	102.00	.93	1.58	2.93	1.84	3.37	5.85
CHEMICAL	103.00	4.14	5.86	7.16	8.55	8.06	8.03
MACHINERY	104.00	12.18	13.52	11.49	12.44	11.78	10.72
OTHERIND	105.00	9.39	11.16	12.65	15.20	12.14	12.23
SUM	106.00	7.71	9.16	9.77	10.85	9.41	9.71

TABLE 30. SWEDEN'S EXPORT-SHARE IN THE OECD-NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	.71	.83	.87	.57	.29	.65
DAIRY	2.00	1.17	.69	.56	.52	.17	.29
FISH	3.00	.37	.22	.12	.24	.17	.21
CEREALS	4.00	.90	.59	.80	.27	.16	.36
FEEDING	5.00	.05	.01	.01	.11	.01	.01
LEATHER	6.00	2.03	2.19	1.74	1.27	1.06	1.00
WOOD	7.00	6.75	6.42	5.18	5.37	3.84	4.90
PULP-PAPER	8.00	16.84	16.62	13.96	15.42	12.17	10.37
TEXTILES	9.00	.20	.28	.33	.36	.44	.53
IRONORE	10.00	.08	.11	.05	.03	.79	2.73
STEEL	11.00	4.27	4.13	4.23	3.81	3.90	3.69
ALUMINIU	12.00	.24	.20	.60	.71	1.13	.99
OTHERNAT	13.00	.30	.44	.46	.45	.50	.58
OIL-GAS	14.00	.01	.01	.06	.03	.11	.34
ORGANIC	15.00	.94	.99	.90	.64	.66	.74
INORGANIC	16.00	.92	.78	.81	.75	.61	.96
DYESTUFF	17.00	.41	.41	.35	.33	.33	.38
PHARMA	18.00	.66	.80	.90	.98	1.96	2.33
FERTILIZ	19.00	.02	.04	.10	.06	.04	.85
PLASTIC	20.00	1.98	1.28	.97	1.05	1.37	1.37
OTHERCHEM	21.00	1.22	1.37	1.25	1.07	1.22	1.19
POWERMACH	22.00	1.97	1.67	1.68	2.31	2.07	1.90
SPECMACH	23.00	2.40	2.81	2.86	3.16	3.24	3.18
HEATCOOL	24.00	7.84	6.28	4.29	4.19	3.64	3.40
PUMPS	25.00	6.13	5.35	4.90	4.44	3.36	2.70
OFFICEMACH	26.00	2.52	1.75	2.07	1.93	2.14	2.41
COMPUTER	27.00	8.58	7.56	5.73	3.20	2.73	2.01
SEMICOND	28.00	.25	.22	.16	.07	.14	.17
TELECOM	29.00	2.62	2.23	2.76	4.34	2.99	2.56
ELPRODUMACH	30.00	1.78	1.86	1.78	2.00	1.57	1.31
CONSELEC	31.00	.41	.28	.25	.69	.62	.45
ELDOMEQ	32.00	2.40	3.03	3.01	3.25	3.06	2.40
INSTRUMENTS	33.00	1.21	1.22	1.38	1.48	1.35	1.32
VEHICLES	34.00	2.54	2.34	1.82	2.55	2.44	2.49
AIRCRAFT	35.00	.34	.28	.03	.06	.07	.10
SHIPS	36.00	8.62	14.49	8.94	18.62	4.65	5.36
OTHERENG	37.00	3.19	2.62	2.19	2.05	2.27	2.21
MANMETAL	38.00	3.63	3.78	3.44	3.26	2.75	2.48
FURNITURE	39.00	3.84	2.79	1.69	2.28	3.01	2.59
CLOTHING	40.00	1.00	.80	.66	.54	.25	.17
NEC	41.00	.73	.73	.61	.72	.77	.54
SUM	42.00	1.85	1.85	1.69	1.77	1.40	1.38
NATRES	101.00	2.01	2.05	1.94	1.93	1.74	1.79
OIL-GAS	102.00	.01	.01	.06	.03	.11	.34
CHEMICAL	103.00	.99	.96	.90	.81	.99	1.13
MACHINERY	104.00	2.68	2.62	2.17	2.64	2.23	2.04
OTHERIND	105.00	1.54	1.43	1.23	1.28	1.14	.88
SUM	106.00	1.85	1.85	1.69	1.77	1.40	1.38

TABLE 31. SWEDEN'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE CENTRAL PLANNED ECONOMIES

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	5.11	2.32	14.77	1.70	2.84	2.20
DAIRY	2.00	1.37	6.23	.82	.71	1.91	9.14
FISH	3.00	13.60	9.47	1.60	1.09	.17	.18
CEREALS	4.00	2.24	2.53	3.70	1.43	1.70	1.30
FEEDING	5.00	0	0	-	.06	.03	-
LEATHER	6.00	17.27	15.00	12.42	7.60	3.43	2.62
WOOD	7.00	1.82	3.21	3.17	4.42	7.90	.86
PULP-PAPER	8.00	13.54	11.11	21.59	17.35	17.70	7.62
TEXTILES	9.00	1.23	1.06	.55	.37	.82	.68
IRONORE	10.00	0	0	0	0	73.43	72.79
STEEL	11.00	3.07	7.00	6.08	4.56	3.23	1.85
ALUMINIUM	12.00	4.09	3.44	3.07	3.08	1.13	1.07
OTHERNAT	13.00	3.28	.92	1.48	2.76	1.69	1.81
OIL-GAS	14.00	.35	.26	.25	.36	1.02	3.01
ORGANIC	15.00	.98	1.47	1.43	1.35	1.51	1.76
INORGANIC	16.00	3.86	1.22	1.90	5.15	3.34	2.50
DYESTUFF	17.00	.80	.97	1.23	1.21	1.77	1.42
PHARMA	18.00	3.14	4.56	2.51	2.37	2.41	1.39
FERTILIZ	19.00	0	0	2.45	12.20	5.31	.87
PLASTIC	20.00	1.08	1.01	.94	.87	1.14	.71
OTHERCHEM	21.00	2.35	3.12	2.71	1.93	1.11	.87
POWERMACH	22.00	2.53	5.18	6.34	5.79	2.31	.66
SPECMACH	23.00	4.33	3.81	3.40	3.51	2.70	2.68
HEATCOOL	24.00	10.86	3.07	3.97	2.83	1.65	2.19
PUMPS	25.00	5.52	6.42	8.38	5.88	3.56	3.23
OFFICEMACH	26.00	1.47	4.85	9.57	6.27	4.43	4.04
COMPUTER	27.00	7.66	10.92	8.19	9.78	3.06	2.23
SEMICOND	28.00	.33	.45	1.95	.56	.40	.18
TELECOM	29.00	3.23	1.85	18.20	8.43	8.54	2.94
ELPRODACH	30.00	3.51	2.49	4.46	7.05	4.98	4.66
CONSELEC	31.00	.23	0	1.33	.08	.80	.21
ELDOMEQ	32.00	2.08	14.99	7.41	5.53	5.60	5.62
INSTRUMENTS	33.00	4.30	2.98	3.27	3.09	2.76	2.98
VEHICLES	34.00	.32	1.07	4.27	5.48	7.78	6.30
AIRCRAFT	35.00	0	0	0	.46	-	0
SHIPS	36.00	3.62	10.65	21.44	11.31	8.02	-
OTHERENG	37.00	5.27	6.86	5.83	4.25	2.11	2.33
MANMETAL	38.00	5.92	3.95	5.18	5.85	4.99	3.11
FURNITURE	39.00	1.26	1.59	3.41	3.42	2.92	3.74
CLOTHING	40.00	1.28	1.31	.64	1.03	.17	.17
NEC	41.00	1.39	2.31	2.15	1.01	.72	.42
SUM	42.00	4.23	4.17	4.91	3.65	3.09	2.10
NATRES	101.00	4.34	4.16	5.61	3.51	3.27	2.08
OIL-GAS	102.00	.35	.26	.25	.36	1.02	3.01
CHEMICAL	103.00	1.84	1.72	1.76	2.11	1.67	1.36
MACHINERY	104.00	4.70	5.36	5.65	4.46	3.48	2.57
OTHERIND	105.00	3.51	2.69	2.66	2.97	2.66	1.45
SUM	106.00	4.23	4.17	4.91	3.65	3.09	2.10

TABLE 32. SWEDEN'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE REST OF THE WORLD

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	.17	.45	.62	.19	.33	.66
DAIRY	2.00	.34	.02	.12	.41	.20	.68
FISH	3.00	.06	.08	.09	.31	.14	.17
CEREALS	4.00	.04	.02	.16	.07	.24	.30
FEEDING	5.00	-	0	-	.13	-	.01
LEATHER	6.00	1.50	1.59	1.40	.30	.40	.24
WOOD	7.00	7.46	4.23	4.60	3.58	7.75	9.33
PULP-PAPER	8.00	11.56	11.34	9.21	12.72	11.66	10.39
TEXTILES	9.00	.13	.32	.36	.38	.42	.35
IRONORE	10.00	0	0	2.38	0	62.87	62.11
STEEL	11.00	1.90	1.40	1.41	1.43	1.28	.93
ALUMINIUM	12.00	.07	.10	.14	1.31	1.59	1.11
OTHERNAT	13.00	.26	.24	.34	.54	.41	.40
OIL-GAS	14.00	.02	.03	.03	.03	.05	.02
ORGANIC	15.00	.95	.35	.47	.24	.30	.37
INORGANIC	16.00	.87	.40	.83	1.55	.64	.79
DYESTUFF	17.00	.15	.09	.13	.15	.17	.23
PHARMA	18.00	.17	.38	.47	.67	.83	1.03
FERTILIZ	19.00	.01	.08	.34	.21	.02	.61
PLASTIC	20.00	1.26	.62	.29	.83	.58	.61
OTHERCHEM	21.00	.45	.74	.75	.80	.56	.68
POWERMACH	22.00	1.95	1.41	1.02	1.39	1.41	1.87
SPECMACH	23.00	1.42	1.60	1.79	1.93	1.85	1.96
HEATCOOL	24.00	2.62	1.61	1.27	1.13	1.13	1.02
PUMPS	25.00	2.69	2.19	2.17	2.51	2.09	1.43
OFFICEMACH	26.00	2.85	3.05	2.43	2.02	4.10	2.31
COMPUTER	27.00	6.79	5.77	5.22	3.44	2.04	1.09
SEMICOND	28.00	.06	.04	.18	.13	.21	.15
TELECOM	29.00	7.09	9.56	11.14	9.71	7.75	6.59
ELPRODMACH	30.00	2.14	2.53	1.85	2.26	2.19	1.96
CONSELEC	31.00	.11	.06	.06	.04	.24	.03
ELDOMEQ	32.00	2.09	2.52	2.22	1.69	1.63	1.15
INSTRUMENTS	33.00	.54	.60	.53	.66	.75	.90
VEHICLES	34.00	1.50	1.19	1.71	2.13	2.73	1.98
AIRCRAFT	35.00	.15	.02	.01	.04	.05	.02
SHIPS	36.00	4.92	2.38	8.40	3.40	4.83	3.74
OTHERENG	37.00	2.87	2.12	2.17	1.81	1.53	1.13
MANMETAL	38.00	2.70	2.44	2.04	2.15	1.76	1.50
FURNITURE	39.00	.70	.64	.59	1.52	1.77	1.77
CLOTHING	40.00	.04	.05	.07	.12	.19	.08
NEC	41.00	.64	.60	.52	.55	1.42	1.02
SUM	42.00	1.53	1.42	1.69	1.66	1.66	1.47
NATRES	101.00	1.62	1.30	1.28	1.43	1.47	1.40
OIL-GAS	102.00	.02	.03	.03	.03	.05	.02
CHEMICAL	103.00	.46	.42	.50	.62	.48	.62
MACHINERY	104.00	1.89	1.88	2.46	2.22	2.19	1.86
OTHERIND	105.00	1.23	1.23	1.06	1.15	1.49	1.18
SUM	106.00	1.53	1.42	1.69	1.66	1.66	1.47

TABLE 37. ICELAND'S EXPORT-SHARE IN THE NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	I961	I965	I969	I973	I979	I983
ANIMALS	1.00	1.15	1.45	1.74	3.87	3.71	1.51
DAIRY	2.00	0	.04	.28	.65	.08	.09
FISH	3.00	11.06	14.50	6.77	7.67	4.55	1.82
CEREALS	4.00	.01	-	-	-	0	-
FEEDING	5.00	3.35	2.89	4.07	2.96	1.63	.63
LEATHER	6.00	1.66	1.28	.96	1.06	.93	.91
WOOD	7.00	0	0	-	0	0	-
PULP-PAPER	8.00	.01	-	.07	.05	-	-
TEXTILES	9.00	.02	.04	.04	.05	.09	.11
IRONORE	10.00	0	0	0	0	0	0
STEEL	11.00	0	0	0	0	.02	0
ALUMINIU	12.00	0	0	0	0	.05	0
OTHERNAT	13.00	-	.04	.03	.01	.02	.03
OIL-GAS	14.00	0	0	0	0	0	0
ORGANIC	15.00	0	0	0	0	0	0
INORGANIC	16.00	0	0	0	0	0	0
DYESTUFF	17.00	0	0	-	0	0	0
PHARMA	18.00	0	0	0	0	0	0
FERTILIZ	19.00	0	0	0	0	0	0
PLASTIC	20.00	0	0	0	0	0	0
OTHERCHEM	21.00	.03	.16	.06	.03	.01	-
POWERMACH	22.00	0	0	0	0	0	0
SPECMACH	23.00	0	-	-	-	-	.01
HEATCOOL	24.00	0	0	0	0	0	0
PUMPS	25.00	0	0	0	0	0	0
OFFICEMACH	26.00	0	0	0	0	0	0
COMPUTER	27.00	0	0	0	0	0	0
SEMICOND	28.00	0	0	0	0	0	0
TELECOM	29.00	0	0	0	0	0	0
ELPRODMACH	30.00	0	0	0	0	0	0
CONSELEC	31.00	0	0	0	0	0	0
ELDOMEQ	32.00	0	0	0	0	0	.03
INSTRUMENTS	33.00	0	0	0	0	0	-
VEHICLES	34.00	0	0	0	0	0	0
AIRCRAFT	35.00	0	0	0	0	0	-
SHIPS	36.00	0	0	0	-	.16	.06
OTHERENG	37.00	0	0	0	0	0	-
MANMETAL	38.00	-	-	0	-	0	-
FURNITURE	39.00	0	0	0	-	-	-
CLOTHING	40.00	.01	.02	.01	.10	.12	.13
NEC	41.00	-	.04	.10	.05	.03	.05
SUM	42.00	.15	.22	.13	.14	.09	.05
NATRES	101.00	.35	.52	.31	.38	.27	.14
OIL-GAS	102.00	0	0	0	0	0	0
CHEMICAL	103.00	.01	.03	.01	.01	-	-
MACHINERY	104.00	0	-	-	-	.01	.01
OTHERIND	105.00	-	.02	.05	.05	.04	.05
SUM	106.00	.15	.22	.13	.14	.09	.05

TABLE 38. ICELAND'S EXPORT-SHARE IN THE OECD-NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	.05	.04	.07	.01	.04	.07
DAIRY	2.00	.01	.04	.01	.02	.06	.01
FISH	3.00	4.02	4.51	3.10	3.26	3.83	3.10
CEREALS	4.00	0	0	0	0	0	0
FEEDING	5.00	.95	1.58	.20	.55	.51	.14
LEATHER	6.00	.10	.06	.05	.05	.02	.03
WOOD	7.00	0	0	0	-	-	-
PULP-PAPER	8.00	-	-	-	-	-	-
TEXTILES	9.00	.01	-	-	-	.02	.02
IRONORE	10.00	0	0	0	0	0	0
STEEL	11.00	0	0	0	0	.02	.08
ALUMINIUM	12.00	0	0	.36	1.97	1.30	1.29
OTHERNAT	13.00	-	-	-	-	-	-
OIL-GAS	14.00	0	0	0	0	0	0
ORGANIC	15.00	0	0	0	0	0	0
INORGANIC	16.00	0	0	0	0	0	0
DYESTUFF	17.00	0	0	0	0	0	-
PHARMA	18.00	0	0	0	0	0	0
FERTILIZ	19.00	.06	0	0	0	0	0
PLASTIC	20.00	0	0	0	0	0	0
OTHERCHEM	21.00	-	-	0	0	-	-
POWERMACH	22.00	0	0	0	0	0	0
SPECMACH	23.00	0	-	-	-	-	-
HEATCOOL	24.00	-	0	0	0	0	0
PUMPS	25.00	0	0	0	0	0	-
OFFICEMACH	26.00	0	0	0	0	0	0
COMPUTER	27.00	0	0	0	0	0	0
SEMICOND	28.00	0	0	0	0	0	0
TELECOM	29.00	0	0	0	0	0	0
ELPRODACH	30.00	0	0	0	0	0	0
CONSELEC	31.00	0	0	0	0	0	0
ELDOMEQ	32.00	-	0	0	0	0	-
INSTRUMENTS	33.00	0	0	0	0	0	-
VEHICLES	34.00	0	0	0	0	0	0
AIRCRAFT	35.00	0	0	0	-	-	-
SHIPS	36.00	0	.07	.05	.01	.03	0
OTHERENG	37.00	0	0	0	0	0	-
MANMETAL	38.00	0	0	0	-	0	-
FURNITURE	39.00	-	.01	-	-	-	-
CLOTHING	40.00	0	-	-	.02	.04	.04
NEC	41.00	-	-	.01	-	-	.01
SUM	42.00	.06	.07	.04	.06	.06	.05
NATRES	101.00	.09	.13	.08	.13	.16	.17
OIL-GAS	102.00	0	0	0	0	0	0
CHEMICAL	103.00	.01	-	0	0	-	-
MACHINERY	104.00	-	-	-	-	-	-
OTHERIND	105.00	-	-	-	.01	.01	.01
SUM	106.00	.06	.07	.04	.06	.06	.05

TABLE 39. ICELAND'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE CENTRAL PLANNED ECONOMIES

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	0	0	0	.19	0	0
DAIRY	2.00	0	0	0	.04	.05	.08
FISH	3.00	32.95	31.84	35.73	21.50	21.02	36.28
CEREALS	4.00	0	0	0	0	0	0
FEEDING	5.00	8.33	10.48	1.95	2.67	5.00	.20
LEATHER	6.00	1.11	.27	.64	.55	.50	.11
WOOD	7.00	0	0	0	0	0	0
PULP-PAPER	8.00	0	0	0	0	0	0
TEXTILES	9.00	.11	.10	.05	.10	.06	.05
IRONORE	10.00	0	0	0	0	0	0
STEEL	11.00	0	0	0	0	.04	0
ALUMINIUM	12.00	0	0	0	0	2.34	0
OTHERNAT	13.00	.01	0	-	.04	.01	.04
OIL-GAS	14.00	0	0	0	0	0	0
ORGANIC	15.00	0	0	0	0	0	0
INORGANIC	16.00	0	0	0	0	0	0
DYESTUFF	17.00	0	0	.22	.36	.51	.42
PHARMA	18.00	0	0	0	0	0	0
FERTILIZ	19.00	0	0	0	0	0	0
PLASTIC	20.00	0	0	0	0	0	0
OTHERCHEM	21.00	0	0	0	0	0	0
POWERMACH	22.00	0	0	0	0	0	0
SPECMACH	23.00	0	0	0	0	0	0
HEATCOOL	24.00	0	0	0	0	0	0
PUMPS	25.00	0	0	0	0	0	0
OFFICEMACH	26.00	0	0	0	0	0	0
COMPUTER	27.00	0	0	0	0	0	0
SEMICOND	28.00	0	0	0	0	0	0
TELECOM	29.00	0	0	0	0	0	0
ELPRODMACH	30.00	0	0	0	0	0	0
CONSELEC	31.00	0	0	0	0	0	0
ELDOMEQ	32.00	0	0	0	0	0	0
INSTRUMENTS	33.00	0	0	0	0	0	0
VEHICLES	34.00	0	0	0	0	0	0
AIRCRAFT	35.00	0	0	0	0	0	0
SHIPS	36.00	0	0	0	0	0	0
OTHERENG	37.00	0	0	0	0	0	0
MANMETAL	38.00	0	0	0	0	0	0
FURNITURE	39.00	0	0	0	0	0	0
CLOTHING	40.00	1.26	.91	.70	.91	1.57	1.13
NEC	41.00	.03	-	.01	.07	0	-
SUM	42.00	.42	.43	.23	.18	.17	.18
NATRES	101.00	.76	.80	.54	.32	.32	.34
OIL-GAS	102.00	0	0	0	0	0	0
CHEMICAL	103.00	0	0	.03	.04	.05	.04
MACHINERY	104.00	0	0	0	0	0	0
OTHERIND	105.00	.11	.20	.21	.23	.19	.17
SUM	106.00	.42	.43	.23	.18	.17	.18

TABLE 40. ICELAND'S EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE REST OF THE WORLD

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	0	0	-	0	.11	.06
DAIRY	2.00	0	0	0	0	-	-
FISH	3.00	6.70	7.12	3.24	.84	1.67	6.42
CEREALS	4.00	0	0	0	0	-	-
FEEDING	5.00	0	.44	.04	.13	1.19	.05
LEATHER	6.00	0	0	-	0	-	-
WOOD	7.00	0	0	0	0	0	0
PULP-PAPER	8.00	0	0	0	-	.02	.02
TEXTILES	9.00	-	0	-	-	-	.01
IRONORE	10.00	0	0	0	0	0	0
STEEL	11.00	0	0	0	0	0	-
ALUMINIUM	12.00	0	0	0	.38	.21	.38
OTHERNAT	13.00	0	0	-	-	-	-
OIL-GAS	14.00	0	0	0	0	0	0
ORGANIC	15.00	0	0	0	0	0	0
INORGANIC	16.00	0	0	0	0	0	0
DYESTUFF	17.00	0	0	0	0	-	-
PHARMA	18.00	0	0	0	0	0	0
FERTILIZ	19.00	0	0	0	0	0	0
PLASTIC	20.00	0	0	0	0	0	0
OTHERCHEM	21.00	0	0	0	0	-	-
POWERMACH	22.00	0	0	0	0	0	0
SPECMACH	23.00	0	0	-	-	-	-
HEATCOOL	24.00	0	0	0	0	0	0
PUMPS	25.00	0	0	0	0	0	0
OFFICEMACH	26.00	0	0	0	0	0	0
COMPUTER	27.00	0	0	0	0	0	0
SEMICOND	28.00	0	0	0	0	0	0
TELECOM	29.00	0	0	0	0	0	0
ELPRODMACH	30.00	0	0	0	0	0	0
CONSELEC	31.00	0	0	0	0	0	0
ELDOMEQ	32.00	0	0	0	0	0	0
INSTRUMENTS	33.00	0	0	0	0	0	-
VEHICLES	34.00	0	0	0	0	0	0
AIRCRAFT	35.00	0	0	0	0	0	0
SHIPS	36.00	0	0	.06	.02	.01	.04
OTHERENG	37.00	0	0	0	0	0	-
MANMETAL	38.00	0	0	0	0	0	-
FURNITURE	39.00	0	0	0	0	-	-
CLOTHING	40.00	0	0	-	-	-	.04
NEC	41.00	0	0	-	0	-	-
SUM	42.00	.03	.04	.02	.01	.01	.03
NATRES	101.00	.10	.11	.05	.02	.04	.10
OIL-GAS	102.00	0	0	0	0	0	0
CHEMICAL	103.00	0	0	0	0	-	-
MACHINERY	104.00	0	0	-	-	-	-
OTHERIND	105.00	0	0	-	-	-	-
SUM	106.00	.03	.04	.02	.01	.01	.03

TABLE 48. THE NORDIC COUNTRIES' EXPORT-SHARE IN OECD-NORDIC COUNTRIES' TOTAL IMPORT

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	17.45	15.54	11.49	9.22	10.13	11.22
DAIRY	2.00	22.01	17.28	11.62	9.94	8.44	7.71
FISH	3.00	18.06	18.16	14.25	14.30	13.36	13.38
CEREALS	4.00	1.35	1.23	1.41	.98	1.52	2.15
FEEDING	5.00	4.24	6.37	4.93	5.51	3.12	1.95
LEATHER	6.00	6.40	8.90	8.25	7.45	9.22	9.51
WOOD	7.00	19.27	13.77	10.91	10.23	8.71	9.94
PULP-PAPER	8.00	33.34	32.75	27.97	28.33	23.59	21.06
TEXTILES	9.00	.49	.71	.90	1.04	1.24	1.43
IRONORE	10.00	1.10	.24	.84	.88	1.72	3.69
STEEL	11.00	5.85	6.01	6.12	5.51	6.57	6.58
ALUMINIUM	12.00	11.54	11.48	15.08	15.20	12.45	11.26
OTHERNAT	13.00	1.29	1.44	1.47	1.59	1.47	1.65
OIL-GAS	14.00	.02	.06	.13	.22	2.17	3.95
ORGANIC	15.00	2.30	2.02	3.33	1.63	1.94	2.06
INORGANIC	16.00	2.70	3.59	3.33	3.03	2.41	3.03
DRYESTUFF	17.00	1.58	1.75	2.77	2.35	3.18	2.08
PHARMA	18.00	3.72	3.33	3.08	3.06	4.38	5.26
FERTILIZ	19.00	1.45	1.74	1.25	1.80	.72	2.26
PLASTIC	20.00	2.90	2.57	1.98	1.94	2.77	2.99
OTHERCHEM	21.00	2.02	2.61	2.37	2.18	2.04	2.24
POWERMACH	22.00	3.26	3.17	2.68	3.24	3.12	2.77
SPECMACH	23.00	3.59	4.44	4.73	5.02	5.19	5.28
HEATCOOL	24.00	13.39	11.26	8.63	8.99	7.73	8.43
PUMPS	25.00	9.78	8.85	7.91	7.84	6.77	6.02
OFFICEMACH	26.00	3.54	2.61	2.79	2.44	2.86	2.79
COMPUTER	27.00	9.65	8.35	6.19	3.50	3.27	2.54
SEMICOND	28.00	.32	.29	.23	.14	.22	.23
TELECOM	29.00	4.35	4.08	5.21	6.81	4.99	3.86
ELPRODACH	30.00	2.98	3.42	2.86	3.05	2.63	2.69
CONSELEC	31.00	1.28	1.37	.88	2.56	1.94	1.44
ELDOMEQ	32.00	3.25	5.30	8.58	7.89	5.53	4.82
INSTRUMENTS	33.00	2.51	2.28	2.46	2.75	2.88	2.83
VEHICLES	34.00	2.65	2.41	1.88	2.62	2.60	2.66
AIRCRAFT	35.00	.60	.55	.30	.11	.35	.42
SHIPS	36.00	18.88	28.98	40.21	54.65	16.36	23.50
OTHERENG	37.00	4.31	4.06	3.68	3.78	4.28	3.90
MANMETAL	38.00	4.84	5.46	5.14	5.04	4.36	4.18
FURNITURE	39.00	16.81	14.52	8.28	8.92	7.10	8.07
CLOTHING	40.00	1.95	1.57	1.62	1.61	1.09	1.00
NEC	41.00	1.72	1.56	1.42	1.92	1.79	1.54
SUM	42.00	4.83	4.63	4.07	4.06	3.63	3.93
NATRES	101.00	6.25	6.10	5.48	5.37	5.20	5.44
OIL-GAS	102.00	.02	.06	.13	.22	2.17	3.95
CHEMICAL	103.00	2.35	2.52	2.71	2.18	2.40	2.71
MACHINERY	104.00	4.04	4.07	3.65	4.35	3.49	3.22
TRADIND	105.00	2.92	2.81	2.53	2.90	2.42	2.23
SUM	106.00	4.83	4.63	4.07	4.06	3.63	3.93

TABLE 49. THE NORDIC COUNTRIES' EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE CENTRAL PLANNED ECONOMIES

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	26.68	38.49	36.42	27.21	21.04	22.82
DAIRY	2.00	59.21	75.13	66.56	25.79	17.80	41.68
FISH	3.00	87.32	84.23	78.45	53.28	34.53	52.79
CEREALS	4.00	3.97	4.44	8.34	2.22	2.89	2.14
FEEDING	5.00	55.26	39.48	29.17	18.17	11.33	3.09
LEATHER	6.00	31.97	28.21	19.20	11.42	5.43	4.19
WOOD	7.00	58.62	31.51	17.37	16.33	32.69	63.63
PULP-PAPER	8.00	80.48	80.05	73.03	68.68	68.12	75.95
TEXTILES	9.00	5.30	4.48	2.37	2.67	3.57	3.87
IRONORE	10.00	74.46	98.20	65.54	88.81	91.59	99.95
STEEL	11.00	4.16	10.76	6.45	5.16	4.70	3.33
ALUMINIUM	12.00	9.73	9.59	9.44	10.56	10.10	6.64
OTHERNAT	13.00	10.51	7.41	4.42	5.66	4.76	7.45
OIL-GAS	14.00	1.51	.75	1.08	1.37	6.72	14.86
ORGANIC	15.00	7.03	3.70	3.62	3.10	2.21	4.12
INORGANIC	16.00	5.15	6.12	4.91	11.56	10.67	8.09
DYESTUFF	17.00	2.15	2.15	6.11	4.10	7.24	9.95
PHARMA	18.00	10.72	12.24	7.27	6.87	8.50	16.41
FERTILIZ	19.00	0	14.34	8.55	16.34	7.89	38.48
PLASTIC	20.00	3.83	3.11	2.07	2.91	3.28	3.15
OTHERCHEM	21.00	5.74	7.48	5.10	4.68	2.48	5.53
POWERMACH	22.00	11.62	15.57	16.42	13.42	11.42	5.34
SPECMACH	23.00	9.98	9.17	8.48	8.04	8.59	10.00
HEATCOOL	24.00	19.54	24.28	21.14	12.24	8.14	16.45
PUMPS	25.00	10.21	11.94	13.89	9.36	7.67	12.94
OFFICEMACH	26.00	7.76	12.47	14.62	8.57	6.33	8.27
COMPUTER	27.00	10.13	12.48	9.73	11.65	7.76	18.12
SEMICOND	28.00	.52	.56	2.08	.68	2.00	.97
TELECOM	29.00	9.49	9.40	23.82	20.56	20.17	46.31
ELPRODACH	30.00	11.01	13.16	10.24	12.96	12.20	16.24
CONSELEC	31.00	14.20	2.34	3.92	3.37	4.63	4.64
ELDOMEQ	32.00	31.71	50.79	19.23	18.85	13.36	17.68
INSTRUMENTS	33.00	8.23	8.36	9.47	8.80	8.97	9.97
VEHICLES	34.00	8.80	1.80	5.29	8.20	9.56	9.33
AIRCRAFT	35.00	1.62	0	.26	.46	.14	0
SHIPS	36.00	56.90	50.68	83.33	74.34	54.32	81.17
OTHERENG	37.00	8.02	12.90	10.70	6.95	5.72	7.88
MANMETAL	38.00	16.70	14.70	15.07	15.15	14.65	21.60
FURNITURE	39.00	69.80	87.46	69.15	58.74	40.68	57.43
CLOTHING	40.00	9.77	19.88	13.42	23.54	28.86	42.99
NEC	41.00	7.13	8.29	7.94	8.44	11.31	15.24
SUM	42.00	15.83	17.65	14.55	10.27	9.69	13.93
NATRES	101.00	18.54	19.50	16.70	10.29	9.26	10.75
OIL-GAS	102.00	1.51	.75	1.08	1.37	6.72	14.86
CHEMICAL	103.00	5.30	5.51	4.57	5.07	4.30	7.17
MACHINERY	104.00	14.20	19.57	15.95	11.04	11.56	19.39
OTHERIND	105.00	13.42	14.89	13.10	15.64	15.74	22.38
SUM	106.00	15.83	17.65	14.55	10.27	9.69	13.93

TABLE 50. NORDIC COUNTRIES' EXPORT-SHARE IN OECD'S EXPORT TO THE REST OF THE WORLD

	NUMBER	1961	1965	1969	1973	1979	1983
ANIMALS	1.00	8.01	11.94	14.42	11.05	8.24	6.33
DAIRY	2.00	10.92	8.69	10.07	9.84	10.32	12.22
FISH	3.00	45.35	31.45	21.38	21.03	21.70	22.36
CEREALS	4.00	.61	.35	.64	.35	.53	.59
FEEDING	5.00	.52	1.42	.41	2.93	3.44	4.74
LEATHER	6.00	5.23	2.38	1.87	.52	1.18	5.82
WOOD	7.00	8.14	10.80	10.86	9.11	21.08	22.42
PULP-PAPER	8.00	40.64	26.52	22.28	25.69	23.94	20.09
TEXTILES	9.00	.44	.58	.63	.77	1.00	.79
IRONORE	10.00	59.41	0	3.81	0	63.01	62.11
STEEL	11.00	2.45	1.80	1.70	1.67	1.71	1.38
ALUMINIUM	12.00	1.99	3.20	3.68	10.57	6.14	4.69
OTHERNAT	13.00	1.40	1.25	1.47	1.79	1.76	1.82
OIL-GAS	14.00	.23	.06	.08	.06	1.05	.89
ORGANIC	15.00	4.25	1.52	1.75	1.29	1.14	1.19
INORGANIC	16.00	2.62	1.21	1.80	2.77	1.54	1.66
DYESTUFF	17.00	1.79	1.44	2.24	1.78	2.78	1.98
PHARMA	18.00	2.20	2.21	1.99	2.52	2.63	2.90
FERTILIZ	19.00	2.32	2.22	1.70	1.67	3.32	4.84
PLASTIC	20.00	2.34	1.15	.69	1.41	1.33	1.54
OTHERCHEM	21.00	1.01	1.39	1.52	1.79	1.39	1.88
POWERMACH	22.00	3.21	2.16	2.05	2.39	2.20	2.95
SPECMACH	23.00	2.61	2.50	2.82	2.83	3.17	3.64
HEATCOOL	24.00	7.24	5.67	4.69	4.04	3.72	3.21
PUMPS	25.00	3.95	3.35	3.18	3.69	3.54	3.02
OFFICEMACH	26.00	3.38	4.22	3.40	2.75	6.02	3.42
COMPUTER	27.00	7.43	6.58	5.60	3.58	2.22	1.59
SEMICOND	28.00	.11	.05	.24	.13	.23	.16
TELECOM	29.00	7.58	10.00	11.52	10.19	8.54	7.44
ELPRODACH	30.00	3.78	3.44	2.82	3.09	3.40	3.08
CONSELEC	31.00	.63	.67	.41	.50	.73	.43
ELDOMEQ	32.00	2.57	2.96	2.88	3.26	2.86	2.52
INSTRUMENTS	33.00	1.09	1.26	1.07	1.35	1.78	2.06
VEHICLES	34.00	1.55	1.23	1.76	2.24	2.90	2.15
AIRCRAFT	35.00	.19	.33	.05	.09	.07	.04
SHIPS	36.00	14.92	12.63	20.65	16.89	19.39	16.31
OTHERENG	37.00	3.56	2.90	3.01	2.86	2.52	2.31
MANMETAL	38.00	3.71	3.08	2.70	2.98	2.89	2.65
FURNITURE	39.00	2.80	4.75	3.87	7.32	5.42	4.63
CLOTHING	40.00	.31	.17	.26	.33	1.02	.95
NEC	41.00	1.01	1.13	1.11	1.18	2.22	1.67
SUM	42.00	3.83	3.18	3.47	3.62	3.44	3.29
NATRES	101.00	6.17	4.04	3.92	3.70	4.07	4.06
OIL-GAS	102.00	.23	.06	.08	.06	1.05	.89
CHEMICAL	103.00	2.07	1.63	1.63	1.81	1.71	1.94
MACHINERY	104.00	3.10	3.29	4.07	4.38	3.76	3.51
OTHERIND	105.00	1.84	1.85	1.72	1.98	2.59	2.16
SUM	106.00	3.83	3.18	3.47	3.62	3.44	3.29

PUBLIKASJONER SENDT UT FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ ETTER 1. JULI 1985. EMNEINDELTE OVERSIKT
 PUBLICATIONS ISSUED BY THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS SINCE 1 JULY 1985.
 SUBJECT-MATTER ARRANGED SURVEY

0. GENERELLE EMNER GENERAL SUBJECT MATTERS

Statistiske egenskaper ved Byråets standard utvalgsplan/Tor Haldorsen. 1985-46s.
 (RAPP; 85/34) 25 kr ISBN 82-537-2271-0

Statistisk årbok 1985 Statistical Yearbook of Norway. 1985-528s. (NOS B; 530)
 40 kr ISBN 82-537-2189-7

Statistisk årbok 1986 Statistical Yearbook of Norway. 1986-528s. (NOS 612) 50 kr
 ISBN 82-537-2323-7

Økonomi, befolknings spørsmål og statistikk Utvalgte arbeider av Petter Jakob Bjerve
 Economy, Population Issues and Statistics Selected works by Petter Jakob Bjerve.
 1985-431s. (SØS; 59) 50 kr ISBN 82-537-2236-2

1. NATURRESSURSER OG NATURMILJØ NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT

Kommunale utbyggingsplaner til industriformål/Arild Angelsen. 1985-80s. (RAPP; 85/23)
 25 kr ISBN 82-537-2245-1

Kvalitetsklassifisering av jordbruksareal i arealregnskapet/Øystein Engebretsen. 1986-59s.
 (RAPP; 86/9) 25 kr ISBN 82-537-2348-2

Naturressurser og miljø 1985 Energi, mineraler, fisk, skog, areal, vann, luft, miljø og
 levekår Ressursregnskap og analyser. 1986-94s. (RAPP; 86/1) 25 kr ISBN 82-537-2278-8

Planregnskap for Aust-Agder 1986-1997 Hovedresultater/Geir Skjæveland, Høgne Steinbakk,
 Johan Fredrik Stranger-Johannessen med flere. 1986-80s. (RAPP; 86/6) 25 kr
 ISBN 82-537-2349-0

Planrekneskap for Møre og Romsdal 1984-1995 Hovedresultat/Høgne Steinbakk og Terje Wessel.
 1985-56s. (RAPP; 85/14) 20 kr ISBN 82-537-2209-5

Planrekneskap for Sogn og Fjordane 1984-1995 Hovedresultat/Tore Høy, Terje Wessel og
 Høgne Steinbakk. 1985-49s. (RAPP; 85/15) 20 kr ISBN 82-537-2210-9

Punktsamling som grunnlag for regional arealbudsjettering/Øystein Engebretsen. 1986-52s.
 (RAPP; 86/8) 25 kr ISBN 82-537-2347-4

Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata Hefte I Arkivdel/Elisabeth Fadum og
 Tiril Vogt. 1985-272s. (RAPP; 85/18) 45 kr ISBN 82-537-2227-3

Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata Hefte II Registerdel/Elisabeth
 Fadum og Tiril Vogt. 1985-224s. (RAPP; 85/18) 45 kr ISBN 82-537-2227-3

Ressursregnskap for skog 1970-1981/Ingvar Kristoffersen og Erik Næsset. 1985-72s.
 (RAPP; 85/30) 25 kr ISBN 82-537-2256-7

VAR Hefte I Statistikk for vannforsyning, avløp og renovasjon Analyse av VAR-data/Frode
 Brunvoll. 1985-77s. (RAPP; 85/31) 25 kr ISBN 82-537-2258-3

VAR Statistikk for vannforsyning, avløp og renovasjon Analyse av VAR-data. Hefte II
 Avløpsrensaneanlegg/Frode Brunvoll. 1986-92s. (RAPP; 86/13) 25 kr ISBN 82-537-2362-8

2. SOSIODEMOGRAFISKE EMNER SOCIODEMOGRAPHIC SUBJECT MATTERS

20. G e n e r e l l e s o s i o d e m o g r a f i s k e e m n e r General
 sociodemographic subject matters

Arbeidsmarkedstilpasninger blant ektepar En oversiktsrapport/Gunvor Iversen. 1986-150s.
 (RAPP; 86/3) 30 kr ISBN 82-537-2305-9

Inntekt og offentlige ytingar/Helge Herigstad. 1986-104s. (RAPP; 86/2) 30 kr
 ISBN 82-537-2297-4

21. B e f o l k n i n g Population

Flyttestatistikk 1984 Migration Statistics. 1985-86s. (NOS B; 566) 25 kr
 ISBN 82-537-2259-1

Folkemengden etter alder og ekteskapeleg status 31. desember 1984 Population by Age and
 Marital Status. 1985-141s. (NOS B; 547) 30 kr ISBN 82-537-2217-6

Folkemengdens bevegelse 1984 Vital and Migration statistics. 1985-102s. (NOS B; 573)
 30 kr ISBN 82-537-2269-9

21. **B e f o l k n i n g** (forts.) **Population** (cont.)
 Folketallet i kommunane 1984 - 1986 **Population in Municipalities. 1986-55s.** (NOS B;622) 25 kr ISBN 82-537-2345-8 ISSN 0550-0338
22. **H e l s e f o r h o l d o g h e l s e t j e n e s t e** **Health conditions and health services**
 Dødelighet i yrker og sosioøkonomiske grupper 1970 - 1980 **Mortality by Occupation and Socio-Economic Group in Norway/Jens-Kristian Borgan og Lars B. Kristofersen. 1986-217s.** (SA;56) 35 kr ISBN 82-537-2339-3
 Helseinstitusjoner 1984 **Health Institutions. 1985-119s.** (NOS B; 580) 30 kr ISBN 82-537-2281-8
 Helsepersonellstatistikk 1985 **Statistics on Health Personnel. 1986-148s.** (NOS B; 621) 30 kr ISBN 82-537-2343-1 ISSN 0800-403X
 Helsestatistikk 1984 **Health Statistics. 1986-133s.** (NOS B; 608) 30 kr ISBN 82-537-2319-9
 Hvem går til lege? En modell for legetjenester utenfor institusjon **Who Visits the Physician? A Model for Utilization of Physician Services outside Institution/ Arne S. Andersen og Petter Laake. 1985-91s.** (ART; 150) 25 kr ISBN 82-537-2199-4
 Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker. Norsk utgave av ICD-9, Systematisk del. 1986-310s. (SNS;6) ISBN 82-537-2290-7
23. **U t d a n n i n g o g s k o l e v e s e n** **Education and educational institutions**
 Standard for utdanningsgruppering **Norwegian Standard Classification of Education. 1973-96s.** Opptrykk Reprint (SNS; 7) 25 kr ISBN 82 537-2340-7
 Utdanningsstatistikk Grunnskolar 1. oktober 1984 **Educational Statistics Basic Schools. 1985-88s.** (NOS B; 543) 25 kr ISBN 82-537-2208-7
 Utdanningsstatistikk Vaksenopplæring 1983/84 **Educational Statistics Adult Education. 1985-87s.** (NOS B; 560) 25 kr ISBN 82-537-2241-9
 Utdanningsstatistikk Universiteter og høyskoler 1.oktober 1983 **Educational Statistics Universities and Colleges. 1986-138s.** (NOS B; 604) 30 kr ISBN 82-537-2314-8
 Utdanningsstatistikk Videregående skoler 1. oktober 1983 **Educational Statistics Upper Secondary Schools. 1986-147s.** (NOS B; 598) 30 kr ISBN 82-537-2306-6
24. **K u l t u r e l l e f o r h o l d , g e n e r e l l t i d s b r u k , f e r i e o g f r i t i d** **Culture, time use, holidays and leisure**
 Feriereiser og ferieplaner Undersøkelse i januar-februar 1985/Børre Nordby. 1985-60s. (RAPP; 85/10) 25 kr ISBN 82-537-2170-6
 Feriereiser og ferieplaner Undersøkelse i mai-juni 1985. 1985-49s. (RAPP; 85/32) 25 kr ISBN 82-537-2262-1
 Kulturstatistikk 1985 **Cultural Statistics. 1986-193s.** (NOS B; 589) 35 kr ISBN 82-537-2293-1
 Valg av ferietype/Børre Nordby. 1985-53s. (RAPP; 84/19) 18 kr ISBN 82-537-2197-8
25. **S o s i a l e f o r h o l d o g s o s i a l v e s e n** **Social conditions and social services**
 Sosialstatistikk 1984 **Social Statistics. 1986-101s.** (NOS B; 615) 30 kr ISBN 82-537-2328-8 ISSN 0333-2055
 Uformell omsorg for syke og eldre **Informal Care of Sick and Elderly/Susan Lingsom. 1985-265s.** (SØS; 57) 24 kr ISBN 82-537-2101-3
26. **R e t t s f o r h o l d o g r e t t s v e s e n** **The law and legal institutions**
 Sivilrettsstatistikk 1984 **Civil Judicial Statistics. 1985-42s.** (NOS B, 565) 20 kr ISBN 82-537-2257-5

3. SOSIOØKONOMISKE EMNER SOCIOECONOMIC SUBJECT MATTERS
31. F o l k e t e l l i n g e r Population censuses
- Folke- og bolig telling 1980 Hefte III Familier og husholdninger Population and Housing Census 1980 III Families and Households. 1985-157s. (NOS; 546) 30 kr ISBN 82-537-2214-1
- Folke- og bustadteljing 1980 Hefte IV. Hovudtal frå teljingane i 1960, 1970 og 1980 Population and Housing Census 1980 Volume IV Main Results of the Censuses 1960, 1970 and 1980. 1986-123s. (NOS B; 588) 30 kr ISBN 82-537-2292-3
- Statistikk for tettsteder. 1986-107s. (RAPP; 86/11) 25 kr ISBN 82-537-2362-8
32. A r b e i d s k r a f t Labour
- Arbeidsmarkedstatistikk 1984 Labour Market Statistics. 1985-178s. (NOS B; 545) 35 kr ISBN 82-537-2213-3
- MATAUK En modell for tilgang på arbeidskraft, revidert modell og framskriving av arbeidsstyrken 1983-2000/Kjetil Sørli. 1985-81s. (RAPP; 85/8) 25 kr ISBN 82-537-2163-3
- Utviklingen av arbeidsmarkedsmodeller i Statistisk Sentralbyrå/Ølav Ljones. 1985-75s. (RAPP; 85/16) 25 kr ISBN 82-537-2216-8
33. L ø n n Wages and salaries
- Lønninger og inntekter 1982 Wages, Salaries and Income. 1985-101s. (NOS B; 536) 25 kr ISBN 82-537-2195-1
- Lønnsstatistikk 1984 Wage Statistics. 1985-112. (NOS B; 555) 30 kr ISBN 82-537-2230-3
- Lønnsstatistikk for ansatte i forretningsmessig tjenesteyting og interesseorganisasjoner 1. september 1985 Wage Statistics for Employees in Business Services and in Business, Professional and Labour Associations. 1986-57s. (NOS B; 590) 25 kr ISBN 82-537-2295-8
- Lønnsstatistikk for ansatte i forsikringsvirksomhet 1. september 1985 Wage Statistics for Employees in Insurance Activity. 1985-41s. (NOS B; 585) 20 kr ISBN 82-537-2287-7
- Lønnsstatistikk for ansatte i helsevesen og sosial omsorg 1. oktober 1984 Wage Statistics of Employees in Health Services and Social Welfare. 1985-137s. (NOS B; 544) 30 kr ISBN 82-537-2211-7
- Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og restaurantdrift April og oktober 1984 Wage Statistics for Employees in Hotels and Restaurants. 1985-45s. (NOS B; 541) 20 kr ISBN 82-537-2204-4
- Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og restaurantdrift April og oktober 1985 Wage Statistics for Employees in Hotels and Restaurants. 1986-48s. (NOS B; 623) 20 kr ISBN 82-537-2346-6
- Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1. oktober 1984 Wage Statistics for Employees in Publicly Maintained Schools. 1985-45s. (NOS B; 539) 20 kr ISBN 82-537-2202-8
- Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1985 Wage Statistics for Employees in Publicly Maintained Schools. 1986-42s. (NOS B; 613) 20 kr ISBN 82-537-2325-3
- Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. september 1985 Wage Statistics for Employees in Wholesale and Retail Trade. 1986-133s. (NOS B; 596) 30 kr ISBN 82-537-2303-2
- Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1985 Wage Statistics for Workers in Mining and Manufacturing. 1986-41s. (NOS B; 602) 20 kr ISBN 82-537-2311-3
- Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart November 1985 Wage Statistics for Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade. 1986-29s. (NOS B; 603) 20 kr ISBN 82-537-2312-1
- Lønnsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn 1. oktober 1984 Wage Statistics for Central Government Employees. 1985-87s. (NOS B; 542) 25 kr ISBN 82-537-2205-2

33. L ø n n (forts.) Wages and salaries (cont.)
- Lønnsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn 1. oktober 1985 Wage Statistics for Central Government Employees. 1986-87s. (NOS B; 616) 25 kr ISBN 82-537-2334-2
- Lønnstelling for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1984 Wage Census for Workers in Mining and Manufacturing. 1985-172s. (NOS B; 557) 40 kr ISBN 82-537-2233-8
- Lønnstelling for sjøfolk på skip i utenriksfart Mars 1985 Wage Statistics for Seamen on Ships in Ocean Transport. 1985-28s. (NOS B; 570) 20 kr ISBN 82-537-2266-4
- Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. oktober 1984 Wage Statistics for Local Government Employees. 1985-96s. (NOS B; 540) 25 kr ISBN 82-537-2203-6
- Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. oktober 1985 Wage Statistics for Local Government Employees. 1986-81s. (NOS B; 632) 25 kr ISBN 82-537-2365-2
34. P e r s o n l i g i n n t e k t o g f o r m u e Personal income and property
- Inntektsstatistikk 1982 Income Statistics. 1985-148s. (NOS B; 569) 30 kr ISBN 82-537-2264-8
- Skattestatistikk 1983 Oversikt over skattelikningen Tax Statistics Survey of Tax Assessment. 1985-137s. (NOS B; 578) 30 kr ISBN 82-537-2275-3
39. A n d r e s o s i o ø k o n o m i s k e e m n e r Other socioeconomic subject matters
- Framskrivning av befolkningens utdanning Revidert modell Projections of the Educational Characteristics of the Population A Revised Model. 1986-95s. (SØS; 60) 25 kr ISBN 82-537-2296-6 ISSN 0085-4344
4. NÆRINGSØKONOMISKE EMNER INDUSTRIAL SUBJECT MATTERS
41. J o r d b r u k , s k o g b r u k , j a k t , f i s k e o g f a n g s t Agriculture, forestry, hunting, fishing, sealing and whaling
- Jaktstatistikk 1984 Hunting Statistics. 1985-57s. (NOS B; 567) 25 kr ISBN 82-537-2260-5
- Jordbruksstatistikk 1984 Agricultural Statistics. 1986-126s. (NOS B; 609) 30 kr ISBN 82-537-2320-2
- Lakse- og sjøaurefiske 1984 Salmon and Sea Trout Fisheries. 1985-96s. (NOS B; 568) 25 kr ISBN 82-537-2261-3
- Skogavvirkning til salg og industriell produksjon 1983-84 Roundwood Cut for Sale and Industrial Production. 1985-52s. (NOS B; 562) 25 kr ISBN 82-537-2244-3
- Skogavvirkning til salg og industriell produksjon 1984-85 Roundwood Cut for Sale and Industrial Production. 1986-54s. (NOS B; 634) 25 kr ISBN 82-537-2366-0
- Skogstatistikk 1984 Forestry Statistics. 1986-103s. (NOS B; 591) 30 kr ISBN 82-537-2298-2
- Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1980-1983. 1985-41s. (RAPP; 85/22) 20 kr ISBN 82-537-2242-7
- Veterinærstatistikk 1984 Veterinary Statistics. 1986-95s. (NOS B; 605) 25 kr ISBN 82-537-2316-4
42. O l j e u t v i n n i n g , b e r g v e r k , i n d u s t r i o g k r a f t f o r s y n i n g Oil extraction, mining and quarrying, manufacturing, electricity and gas supply
- Elektrisitetsstatistikk 1983 Electricity Statistics. 1985-87s. (NOS B; 559) 30 kr ISBN 82-537-2238-9
- Elektrisitetsstatistikk 1984 Electricity Statistics. 1986-94s. (NOS B; 619) 30 kr ISBN 82-537-2338-5
- En kvartalsmodell for industrisektorens investeringer og produksjonskapasitet/Erik Biørn. 1985-54s. (RAPP; 85/24) 20 kr ISBN 82-537-2250-8
- Energistatistikk 1984 Energy Statistics. 1985-87s. (NOS B; 572) 25 kr ISBN-82-537-2268-0

42. **O l j e u t v i n n i n g , b e r g v e r k , i n d u s t r i o g k r a f t f o r - s y n i n g** (forts.) Oil extraction, mining and quarrying, manufacturing, electricity and gas supply (cont.)
- Industristatistikk 1983 Hefte I Næringstall Manufacturing Statistics Vol.I Industrial Figures. 1985-161s. (NOS B; 538) 35 kr ISBN 82-537-2200-1
- Industristatistikk 1984 Hefte I Næringstall Manufacturing Statistics Vol. 1 Industrial Figures. 1986-173s. (NOS B; 597) 35 kr ISBN 82-537-2318-0
- Industristatistikk 1983 Hefte II Vareteall Manufacturing Statistics Volume II Commodity Figures. 1985-166s. (NOS B; 548) 35 kr ISBN 82-537-2219-2
- Industristatistikk 1984 Hefte II Vareteall Manufacturing Statistics Volume II Commodity Figures. 1986-166s. (NOS B; 617) 35 kr ISBN 82-537-2335-0
- Oljevirkksomheten 1984 Oil Activity. 1985-87s. (NOS B; 558) 25 kr ISBN 82-537-2234-6
- Produksjonstilpasning og lageradferd i industri En analyse av kvartalsdata/Erik Biørn. 1985-56s. (RAPP; 85/25) 25 kr ISBN 82-537-2251-6
- Regnskapsstatistikk 1984 Oljeutvinning, bergverksdrift og industri Statistics of Accounts Oil Extraction, Mining and Manufacturing. 1986-168s. (NOS B; 600) 35 kr ISBN 82-537-2308-3
43. **B y g g e - o g a n l e g g s v i r k s o m h e t** Building and construction
- Byggearealstatistikk 1983-1984 Building Statistics. 1985-105s. (NOS B; 574) 25 kr ISBN 82-537-2270-2
- Byggearealstatistikk 1985 Building Statistics. 1986-86s. (NOS B; 607) 30 kr ISBN 82-537-2318
- Byggearealstatistikk 1. kvartal 1986. 1986-35s. (NOS 633) 40 kr ISBN 82-537-2357-1
- Bygge- og anleggsstatistikk 1983 Construction Statistics. 1985-76s. (NOS B; 551) 25 kr ISBN 82-537-2223-0
- Bygge- og anleggsstatistikk 1984 Construction Statistics. 1986-77s. (NOS B; 595) 25 kr ISBN 82-537-2302-4
- En kvartalsmodell for boliginvesteringer på norske data for perioden 1966-1978/ Vidar Knudsen. 1985-46s. (RAPP; 85/13) 20 kr ISBN 82-537-2206-0
44. **U t e n r i k s h a n d e l** External trade
- Eksporttilpasning i MODAG A En MODAG-rapport/Roar Bergan og Øystein Olsen. 1985-99s. (RAPP; 85/29) 25 kr ISBN 82-537-2255-9
- Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen 1985 Tillegg til Månedssstatistikk over utenrikshandelen 1985 og Utenrikshandel 1985 Hefte I. 1985-147s. (NOS B; 512) 0 kr ISBN 82-537-2146-3
- Commodity List Edition in English of Statistisk varefortegnelse for Utenrikshandelen 1985 Supplement to Monthly Bulletin of External Trade 1985 and External Trade 1985 Volume I. 1985-141s. (NOS B; 519) 0 kr ISBN 82-537-2161-7
- Commodity List Edition in English of Statistisk varefortegnelse for Utenrikshandelen 1986 Supplement to Monthly Bulletin of External Trade 1986 and External Trade 1986 Volume I 1986-124s. (NOS B; 587) 0 kr ISBN 82-537-2289-3
- Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen 1986 Tillegg til Månedssstatistikk over utenrikshandelen 1986 og Utenrikshandel 1986 Hefte I. 1986-137s. (NOS B; 582) 0 kr ISBN 82-537-2284-2
- Utenrikshandel 1984 I External Trade I. 1985-383s. (NOS B; 553) 50 kr ISBN 82-537-2226-5
- Utenrikshandelen 1984 II External Trade II. 1985-358s. (NOS B; 564) 50 kr ISBN 82-537-2254-0

45. V a r e h a n d e l External trade

Regnskapsstatistikk 1982-1983 Detaljhandel Statistics of Accounts Retail Trade. 1985-97s. (NOS B; 554) 25 kr ISBN 82-537-2228-1

Regnskapsstatistikk 1984 Engroshandel Statistics of Accounts Wholesale Trade. 1986-108s. (NOS B; 601) 30 kr ISBN 82-537-2309-1

Regnskapsstatistikk 1984 Detaljhandel Statistics of Accounts Retail Trade. 1986-82s. (NOS B; 606) 25 kr ISBN 82-537-2317-2

Varehandelsstatistikk 1983 Wholesale and Retail Trade Statistics. 1986-78s. NOS B; 584) 30 kr ISBN 82-537-2286-9

Varehandelsstatistikk 1984 Wholesale and Retail Trade Statistics. 1986-78s. NOS B; 618) 30 kr ISBN 82-537-2337-7 ISSN 0078-1959

46. S a m f e r d s e l o g r e i s e l i v Transport, communication and tourism

Rutebilstatistikk 1983 Scheduled Road Transport. 1985-93s. (NOS B; 549) 25 kr ISBN 82-537-2220-6

Rutebilstatistikk 1984 Scheduled Road Transport. 1986-96s. (NOS B; 626) 25 kr ISBN 82-537-2353-9

Sjøfart 1984 Maritime Statistics. 1985-133s. (NOS B; 556) 30 kr ISBN 82-537-2231-1

Sjøulykkesstatistikk 1985 Marine Casualties. 1986-51s. (NOS B; 614) 25 kr ISBN 82-537-2326-1

Veitrafikkulykker 1984 Road Traffic Accidents. 1985-125s. (NOS B; 561) 30 kr ISBN 82-537-2243-5

47. T j e n e s t e y t i n g Services

Arkitektvirksomhet og byggeteknisk konsulentvirksomhet 1984 Architectural and other Technical Services connected with Construction. 1985-42s. (NOS B; 576) 20 kr ISBN 82-537-2273-7

Bilverkstader mv. 1983 Reparasjon av kjøretøy, husholdningsapparat og varer for personleg bruk Car Repair Shops etc. Repair of Vehicles, Household Apparatus and Commodities for Personal Use. 1985-44s. (NOS B; 575) 20 kr ISBN 82-537-2272-9

Bilverkstader mv. 1984 Reparasjon av kjøretøy, husholdningsapparat og Varer for personleg bruk Car Repair Shops etc. Repair of Vehicles Household Apparatus and Commodities for Personal Use. 1986-43s. (NOS B; 610) 20 kr ISBN 82-537-2321-0

Tjenesteyting 1983 Forretningsmessig tjenesteyting, utleie av maskiner og utstyr, renovasjon og reingjøring, vaskeri- og renserivirksomhet Services 1983 Business Services, Machinery and Equipment Rental and Leasing, Sanitary and Similar Services, Laundries, Laundry Services and Cleaning and Dyeing Plants. 1985-64s. (NOS B; 577) 25 kr ISBN 82-537-2274-5

Tjenesteyting 1984 Forretningsmessig tjenesteyting, utleie av maskiner og utstyr, renovasjon og reingjøring, vaskeri- og renserivirksomhet Services 1984, Business Services, Machinery and Equipment Rental and Leasing, Sanitary and Similar Services, Laundries, Laundry Services and Cleaning and Dyeing Plants. 1986-68s. (NOS B; 620) 25 kr ISBN 82-537-2341-5

49. A n d r e n æ r i n g s ø k o n o m i s k e e m n e r

Varestrømmer mellom fylker/Frode Finsås og Tor Skoglund. 1986-72s. (RAPP;86/10) 25 kr ISBN 82-537-2342-3

5. SAMFUNNSØKONOMISKE EMNER GENERAL ECONOMIC SUBJECT MATTERS

50. N a s j o n a l r e g n s k a p o g a n d r e g e n e r e l l e s a m f u n n s ø k o n o m i s k e e m n e r National accounts and other general economic subject matters

MODIS IV Detaljerte virkningstabeller for 1983/Eva Ivås og Gunnar Sollie. 1985-268s. (RAPP; 85/3) 45 kr ISBN 82-537-2153-6

MODIS IV Dokumentasjonsnotat nr. 23 Endringer i utgave 83-1/Paal Sand og Gunnar Sollie. 1985-79s. (RAPP; 85/28) 25 kr ISBN 82-537-2253-2

Kvartalsvis nasjonalregnskap 1979-1984 Quarterly National Accounts. 1985-113s. (NOS B; 563) 30 kr ISBN 82-537-2248-6

Nasjonalregnskap 1975-1984 National Accounts. 1985-233s. (NOS B; 552) 40 kr

ISBN 82-537-2225-7

51. O f f e n t l i g f o r v a l t n i n g Public administration

Aktuelle skattetall 1985 Current Tax Data. 1985-46s. (RAPP; 85/33) 20 kr
ISBN 82-537-2265-6

Database for kommunal økonomi/Bjørn Bleskestad og Håkon Mundal. 1985-77s.
(RAPP; 85/26) 25 kr ISBN 82-537-2276-1

INSIDENS - En modell for analyse av fordelingsvirkninger av endringer i avgifter og subsidier/Vidar Knutsen. 1985-43s. (RAPP; 85/20) 25 kr ISBN 82-537-2239-7

Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. årene 1970-1985.
1985-75s. (RAPP; 85/17) 25 kr ISBN 82-537-2218-4

Strukturtaill for kommunenes økonomi 1984 Structural Data from the Municipal Accounts.
1986-159s. (NOS B; 592) 35 kr ISBN 82-537-2299-0

52. F i n a n s i n s t i t u s j o n e r , p e n g e r o g k r e d i t t Financial institutions, money and credit

Kredittmarkedstatistikk Lån, obligasjoner, aksjer mv. Credit Market Statistics Loans, Bonds, Shares etc. 1986-89s. (NOS B; 611) 25 kr ISBN 82-537-2322-9 ISSN 0333-3744

Kredittmarkedstatistikk Private og offentlige banker 1983 Credit Market Statistics Private and Public Banks. 1985-309s. (NOS B; 535) 50 kr ISBN 82-537-2194-3

Kredittmarkedstatistikk Private og offentlige banker 1984 Credit Market Statistics Private and Public Banks. 1986-306s. (NOS B; 593) 50 kr ISBN 82-537-2300-8

Kredittmarkedstatistikk Fordringer og gjeld overfor utlandet 1983 og 1984 Credit Market Statistics Foreign Assets and Liabilities. 1985-90s. (NOS B; 581) 25 kr ISBN 82-537-2282-6

53. K o n j u n k t u r e r Business cycles

Kvartalsvise investeringsrelasjoner basert på en utvidet akseleratormodell/Morten Jensen. 1985-55s. (RAPP; 85/21) 25 kr ISBN 82-537-2237-0

59. A n d r e s a m f u n n s ø k o n o m i s k e e m n e r Other general economic subject matters

MODIS IV Detaljerte virkningstabeller for 1984/Eva ivås og Torunn Bragstad 1986-268s.
(RAPP; 85/27) 45 kr ISBN 82-537-2252-4

6. S A M F U N N S O R G A N I S A T O R I S K E E M N E R SUBJECT MATTERS RELATED TO SOCIAL ORGANISATION

Kommunale og fylkeskommunale utvalg oppnevnt i 1984 for perioden 1984-1987/Svein H. Trosdahl. 1985-107s. (RAPP; 85/19) 25 kr ISBN 82-537-2235-4

Stortingsvalget 1985 Hefte I Storting Elections I. 1986-151s. (NOS B; 594) 30 kr
ISBN 82-537-1729-6

Standarder for norsk statistikk (SNS)
Standards for Norwegian Statistics (SNS)

I denne serien vil Byrået samle alle statistiske standarder etter hvert som de blir revidert. Til nå foreligger:

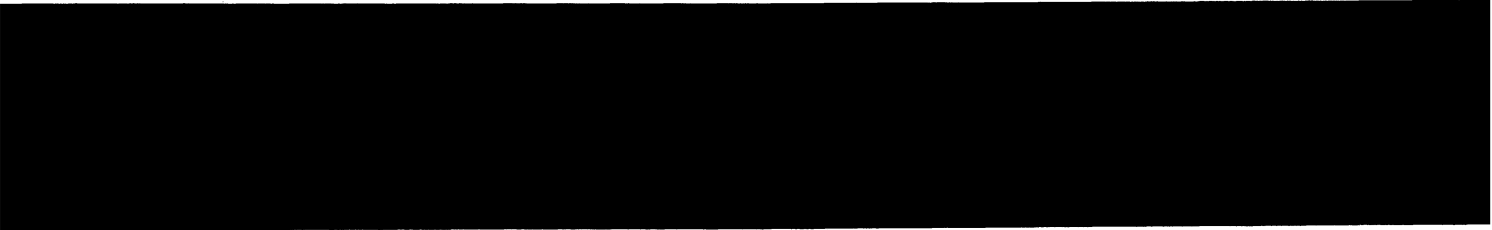
- Nr. 1 Kontoplanen i nasjonalregnskapet
- " 2 Standard for næringsgruppering
- " 3 Standard for handelsområder
- " 4 Standard for kommuneklassifisering
- " 5 Standard for inndeling etter sosioøkonomisk status
- " 6 Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker
- " 7 Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk

Andre standarder som gjelder, er trykt i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH):

- Nr. 38 Internasjonal standard for varegruppering i statistikken over utenrikshandelen (SITC-Rev. 2)

Andre publikasjoner i serien SSH:

- Nr. 30 Lov, forskrifter og overenskomst om folkeregistrering

Pris kr 30,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos H. Aschehoug & Co. og
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

ISBN 82-537-2381-4
ISSN 0332-8422